

**Π1 ΔΟΜΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΧΩΡΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ  
ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ  
ΧΑΡΤΗΣ Π1 ΚΛ. 1:25.000**

## **ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ**

### **Π1 ΔΟΜΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΧΩΡΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ**

- 1.1. ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ - ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ**
  - 1.1.1. ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ**
  - 1.1.2. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΤΗΣ Δ.Ε. ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ**
  - 1.1.3. ΣΕΝΑΡΙΟ ΧΩΡΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**
- 1.2. ΜΟΝΤΕΛΟ ΧΩΡΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ**
  - 1.2.1. ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ Δ. ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ**
  - 1.2.2. ΑΞΟΝΕΣ ΔΟΜΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ Δ. ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ**
  - 1.2.3. ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ**
  - 1.2.4. ΙΕΡΑΡΧΗΣΗ ΟΙΚΙΣΤΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ – ΡΟΛΟΙ ΤΩΝ ΟΙΚΙΣΜΩΝ**
  - 1.2.5. ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ – ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΧΡΗΣΕΩΝ ΓΗΣ**
- 1.3. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ**
  - 1.3.1. ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ**
  - 1.3.2. ΟΙΚΙΣΤΙΚΟΙ ΥΠΟΔΟΧΕΙΣ**
- 1.4. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΑΝΑΔΡΑΣΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟ - ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ**

## 1.1. ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ - ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

## **Π1. ΔΟΜΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΧΩΡΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ**

### **1.1. ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ - ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ**

Το **Δομικό Σχέδιο Χωρικής Οργάνωσης** της Δ.Ε. Ναυπάκτου όπως παρουσιάζεται στον χάρτη Π1, αποτυπώνει στον χώρο **τους στρατηγικούς στόχους** της οικιστικής ανάπτυξης και χωρικής οργάνωσης της περιοχής, σε σχέση με το ευρύτερο περιβάλλον της , για το έτος αναφοράς 2030.

Με το Γ.Π.Σ./Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. της Δ.Ε. επιτυγχάνεται **η ταυτόχρονη ρύθμιση του χώρου, εντός και εκτός σχεδίων πόλεων και οικισμών και στο εξωαστικό αγροτικό χώρο.**

Τα Γ.Π.Σ./Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. αποτελούν κατ' ουσία τοπικά χωροταξικά σχέδια, σε χωρικό επίπεδο Δήμου ή Δ. Ενότητας και οφείλουν να εναρμονίζονται με τις επιλογές και κατευθύνσεις των εγκεκριμένων υπερκειμένων πλαισίων Σχεδιασμού, τα οποία εξειδικεύουν.

Σκοπός του Γ.Π.Σ./Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. κάθε περιοχής είναι ο καθορισμός των **κατευθυντηρίων αρχών** του πολεοδομικού σχεδιασμού για την οργάνωση της **οικιστικής ανάπτυξης** με ορθολογικό τρόπο και με βάση τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης και της βιώσιμης διαχείρισης των φυσικών πόρων.

**Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις** μέσα από τον σχεδιασμό της περιοχής με το Γ.Π.Σ./Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. **επιδιώκεται επιπλέον :**

- **η εξειδίκευση των κατευθύνσεων** των χωροταξικών πλαισίων του υπερκείμενου σχεδιασμού, στην περιοχή της Δ.Ε. Ναυπάκτου με τον οποίο απαιτείται η ύπαρξη συνάφειας και
- **η εναρμόνιση των βασικών στόχων και κατευθύνσεων της μελέτης με τις βασικές κατευθύνσεις των υπερκείμενων σχεδίων και το ευρύτερο αναπτυξιακό πλαίσιο**, όπως αυτό διαμορφώνεται μέσα από τον προγραμματισμό έργων και παρεμβάσεων, κυρίως μέσα από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Περιφέρειας αλλά και άλλων υλοποιούμενων προγραμμάτων.

Η διατύπωση **αρχών πολιτικής** για την χωρική ανάπτυξη της περιοχής της Δ.Ε. προσδιορίζονται από **την διαμορφωμένη κατάσταση, τα υφιστάμενα προβλήματα της περιοχής και από τις τάσεις του χωρικού μετασχηματισμού** που παρατηρούνται στον Εθνικό χώρο και ειδικότερα στην Περιφέρεια, την Π. Ενότητα και τον διευρυμένο Δήμο Ναυπακτίας, στον οποίο εντάσσεται.

**Οι γενικοί Στρατηγικοί στόχοι**, για την οικιστική οργάνωση και την χωρική διάρθρωση της περιοχής, όπως αυτοί διατυπώθηκαν κατά την Α' φάση της μελέτης (Τεύχη I και II), προέρχονται από τις κατευθύνσεις των ανωτέρων επιπέδων σχεδιασμού, όπως επικαιροποιήθηκαν με το Τεύχος III με βάση τα νέα πλαίσια στρατηγικού σχεδιασμού σε Εθνικό και Περιφερειακό επίπεδο.

**Το πρότυπο της Χωρικής ανάπτυξης** της περιοχής διαμορφώνεται με βάση τις κατευθύνσεις των ανωτέρων επιπέδων σχεδιασμού και του αναπτυξιακού προγραμματισμού της περιοχής.

### 1.1.1. ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

Οι κατευθύνσεις στρατηγικού επιπέδου σχεδιασμού για την περιοχή των ορίων της **Δ. Ενότητας Ναυπάκτου**, όπως περιγράφηκαν αναλυτικά στα **Κεφάλαια Α1 και Α5** των Τευχών Ι , ΙΙ και επικαιροποιήθηκαν με το **Τεύχος ΙΙΙ** της Α' Φάσης της μελέτης του Γ.Π.Σ./Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π., **καθορίστηκαν** κυρίως από το **Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού & Αειφόρου Ανάπτυξης** Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας (Π.Π.Χ.Σ.Α.Α.), όπως θεσμοθετήθηκε με την με αρ.25297/25-06-03 Απόφαση ΥΠΕΧΩΔΕ (ΦΕΚ1470Β/09-10-03).

Κατά τη σύνταξη του Τεύχους ΙΙΙ Επικαιροποίησης της Α' Φάσης του νέου Γ.Π.Σ. και προκειμένου να ελεγχθεί η εναρμόνιση των κατευθύνσεων του ριζοσπαστικού σεναρίου και της προκαταρκτικής πρότασης της μελέτης, με τα νέα πλαίσια στρατηγικού σχεδιασμού, λήφθηκαν υπόψη οι προτάσεις της μελέτης : «Αξιολόγηση - Αναθεώρηση και Εξειδίκευση του Π.Π.Χ.Σ.Α.Α της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας» (2016), η οποία ήταν υπό εκπόνηση και αποτέλεσε τη βάση για την θεσμοθέτηση του νέου πλαισίου στρατηγικού σχεδιασμού για την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος.

Στο μεταξύ, η μελέτη αυτή αναπροσαρμόστηκε και έλαβε την οριστική της μορφή και με βάση αυτή δημοσιεύθηκε το νέο - αναθεωρημένο Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας (ΦΕΚ845Δ/2020), το οποίο αντικατέστησε το Π.Π.Χ.Σ.Α.Α. 2003. Οι κατευθύνσεις του νέου Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου για την περιοχή της Δ.Ε. Ναυπάκτου και κατ' επέκταση για τον Δήμο Ναυπακτίας και την Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας, δεν διαφοροποιούνται σημαντικά σε σχέση με αυτές του προϊσχύοντος Π.Π.Χ.Σ.Α.Α., σε βαθμό που να ανατρέπεται η προκαταρκτική πρόταση του Γ.Π.Σ. και οι βασικοί άξονες του Δομικού Σχεδίου Χωρικής Οργάνωσης.

Οι κατευθύνσεις στρατηγικού επιπέδου σχεδιασμού για την περιοχή της Δ.Ε. Ναυπάκτου και κατ' επέκταση για την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος, **εξειδικεύονται** κατά τομείς, με τα **Ειδικά Πλαίσια Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (Ε.Π.Χ.Σ.Α.Α.)**, τα οποία πλέον ονομάζονται «Ειδικά Χωροταξικά Πλαίσια» (αρ.7 Ν.4759/2020) και κυρίως με το αναθεωρημένο **Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τον Τουρισμό** (ΦΕΚ3155Β/2013), τις **Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας** (ΦΕΚ2464Β/2008) και την **Βιομηχανία** (ΦΕΚ151ΑΑΠ/2009).

Η περιοχή της Δ.Ε. Ναυπάκτου, διαθέτει πλούσιους υδατικούς πόρους, για τη διαχείριση των οποίων λαμβάνεται υπό όψη η ανάγκη εναρμόνισης των κατευθύνσεων της μελέτης του νέου Γ.Π.Σ. διοικητικών ορίων πρώην Δ. Ναυπάκτου, με τις κατευθύνσεις του **«Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών Υδατικού Διαμερίσματος Δυτικής Στερεάς Ελλάδας»** (ΦΕΚ2562Β/2014), όπως αναθεωρήθηκαν το έτος 2017 (1η Αναθεώρηση ΦΕΚ4681Β/2017).

Στο πλαίσιο της στρατηγικής διαχείρισης των υδατικών πόρων της ευρύτερης περιοχής, συγκαταλέγονται και οι κατευθύνσεις του **«Σχεδίου Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας Λεκανών Απορροής ποταμών Υδατικού Διαμερίσματος Δυτικής Στερεάς Ελλάδας»** (ΦΕΚ2686Β/2018 & 1η Αναθεώρηση 2019), το οποίο καθορίζει το πλαίσιο πρόληψης και προστασίας των περιοχών από τις πλημμύρες των επιφανειακών εσωτερικών και θαλασσίων υδάτων.

Σε όλα τα επίπεδα σχεδιασμού της Χώρας και της περιφέρειας, **σημαντική επίδραση έχει και η προοπτική της ολοκλήρωσης του ευρωπαϊκού χώρου** με την ένταξη των νέων κρατών της Ανατολικής Ευρώπης στην ΕΕ, με την οποία **ο Δυτικός Αναπτυξιακός Άξονας της Χώρας θα αποκτήσει μεγαλύτερη σημασία, και θα αναβαθμιστεί ο διεθνής ρόλος της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας**, με άμεση επιρροή και στην περιοχή της Δ.Ε. Ναυπάκτου.

Το **Δομικό σχέδιο χωρικής οργάνωσης, διαμορφώνεται με βάση τους συσχετισμούς της περιοχής με τους ευρύτερους ενδοπεριφερειακούς και διαπεριφερειακούς άξονες ανάπτυξης - επιρροής**, όπως αυτοί προσδιορίζονται από τον υπερκείμενο χωροταξικό σχεδιασμό, και αναφέρονται συνοπτικά στην συνέχεια :

#### **A. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ**

Με την με αρ.ΥΠΕΝ/ΔΧΩΡΣ/118376/1419/24-12-2020 (ΦΕΚ845Δ/2020) Υ.Α. ΥΠΕΝ, δημοσιεύθηκε το νέο - αναθεωρημένο Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας (Π.Χ.Π. 2020), το οποίο αντικατέστησε το Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού & Αειφόρου Ανάπτυξης Π.Δ.Ε. (Π.Π.Χ.Σ.Α.Α. ΦΕΚ147Β/2003).

Με το νέο πλαίσιο στρατηγικού σχεδιασμού, επιχειρείται μεγαλύτερη εξειδίκευση και διαχωρισμός των Ενδοπεριφερειακών Χωρικών Ενοτήτων της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας σε σχέση με το προϊσχύον Π.Π.Χ.Σ.Α.Α. 2003 και δίνεται βαρύτητα κυρίως στην κατά το δυνατό μεγαλύτερη αναγνώριση των πλεονασματικών παραγωγικών κλάδων της τοπικής οικονομίας και στα συγκριτικά πλεονεκτήματα που διαμορφώνονται μέσα από την ανάπτυξη αυτών, καθώς και στη διεύρυνση των δικτυώσεων μεταξύ των οικισμών στα πλαίσια ενός πολυκεντρικού και ιεραρχημένου μοντέλου χωρικής ανάπτυξης.

**Οι στρατηγικοί στόχοι** και κατευθύνσεις του Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου Π.Δ.Ε. για την **αιφόρο ανάπτυξη** στο επίπεδο της Περιφέρειας, που προκύπτουν από το πρότυπο χωρικής ανάπτυξης είναι οι ακόλουθοι:

##### **1. Αναβάθμιση της χωρικής ένταξης της Περιφέρειας στο Εθνικό, Ευρωπαϊκό και Διεθνή χώρο, ως :**

- Κεντρικής περιοχής στην Μακροπεριφέρεια Αδριατικής - Ιονίου και Δυτικής Πύλης της Χώρας, με σημείο αναφοράς το λιμάνι της Πάτρας, σε συνέργεια με την Περιφέρεια Ηπείρου, που χαρακτηρίζεται ως Βόρεια Πύλη της Χώρας (Ιωάννινα - Ηγουμενίτσα).
- Κόμβου συνδυασμένων διεθνών μεταφορών και περιοχής σύγκλισης έξι διευρωπαϊκών αναπτυξιακών αξόνων.
- Διεθνούς τουριστικού προορισμού αρχαιολογικού - πολιτιστικού ενδιαφέροντος, με κύριο σημείο αναφοράς την Αρχαία Ολυμπία, καθώς και περιοχής ανάπτυξης ενδοπεριφερειακής κλίμακας δικτύων τουριστικού ενδιαφέροντος, όπως το δίκτυο των οικισμών Ιεράς πόλης Μεσολογγίου - Ναυπάκτου - Θέρμου.
- Ενεργειακού παραγωγικού πόλου, με αξιοποίηση των κοιτασμάτων υδρογονανθράκων και των ΑΠΕ

2. **Αναπτυξιακή αναδιάρθρωση και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας - εξωστρέφειας της ΠΔΕ σε κρίσιμους παραγωγικούς τομείς :**
  - Ενίσχυση του εμπορίου, των μεταφορικών υπηρεσιών και της ανταγωνιστικότητας του πρωτογενούς τομέα, με προώθηση των βιολογικών προϊόντων .
  - Ανάπτυξη προηγμένων - καινοτόμων υπηρεσιών έρευνας και τεχνολογίας και προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των ιδρυμάτων - ερευνητικών κέντρων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης της Περιφέρειας και του ιδιωτικού τομέα.
  - Ανάπτυξη ποιοτικού τουρισμού στις παραθαλάσσιες περιοχές και ήπιου τουρισμού κυρίως στις ορεινές - μειονεκτικές περιοχές, με προώθηση πολυθεματικών δικτύων περιβαλλοντικού - πολιτιστικού ενδιαφέροντος.
  - Δικτύωση ενδοπεριφερειακών και διαπεριφερειακών χωρικών ενοτήτων, ως μέσο για την επίτευξη της ενδοπεριφερειακής αναπτυξιακής σύγκλισης.
3. **Βιώσιμη ανάπτυξη - οικιστική διάρθρωση και ανάδειξη της εταιρικής σχέσης πόλης - υπαίθρου :**
  - Ανάπτυξη πολυκεντρικού οικιστικού δικτύου που θα ενισχύσει σταδιακά την παραγωγική σχέση πόλης - υπαίθρου, παράλληλα με την ενίσχυση και ανάδειξη της ταυτότητας των οικισμών 2ου έως 6ου οικιστικού επιπέδου και τον περιορισμό της αστικής διάχυσης.
  - Βελτίωση οδικού δικτύου σύνδεσης του αστικού με τον αγροτικό χώρο.
4. **Προστασία και ανάδειξη του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος και των τοπίων της Περιφέρειας :**
  - Ολοκληρωμένη προστασία - διαχείριση και ανάδειξη προστατευόμενων περιοχών και τοπίων.
  - Προώθηση δράσεων αντιμετώπισης των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, ορθολογική διαχείριση φυσικών πόρων, προστασία θαλασσιού περιβάλλοντος και αναβάθμιση περιβαλλοντικών υποδομών.
  - Προστασία, ανάδειξη και δικτύωση αρχαιολογικών χώρων, μνημείων και ιστορικών τόπων.
  - Ανάπτυξη πολυθεματικών δικτύων αρχαιολογικού - πολιτιστικού - φυσιολατρικού ενδιαφέροντος.
5. **Ανάδειξη των βιώσιμων, συνδυασμένων μεταφορών, φιλικών στο περιβάλλον.**
6. **Χωρική αναβάθμιση κρίσιμων ζωνών ενδοπεριφερειακού χώρου, με ολοκληρωμένο σχεδιασμό των παράκτιων και των μειονεκτικών ορεινών περιοχών.**
7. **Εκσυγχρονισμός και αναδιάρθρωση της διοίκησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης.**
8. **Προτάσεις ανάδρασης - εναρμόνισης κατευθύνσεων του Γενικού και των Ειδικών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού, κατά την αναθεώρησή τους, με το νέο Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο Π.Δ.Ε.**
9. **Δεσμευτικότητα κατευθύνσεων του Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου Π.Δ.Ε. ως προς τα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού (Τ.Π.Σ., Ε.Π.Σ. κ.λπ.)**

Οι κατευθύνσεις του Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου (Π.Χ.Π. 2020) για την περιοχή της Δ.Ε. Ναυπάκτου, βασίζονται στο **Πρότυπο Χωρικής Ανάπτυξης της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας**, και στην εξειδίκευση αυτού μέσω των **Κατευθύνσεων Χωρικής Οργάνωσης**, ανά **Ενδοπεριφερειακή Χωρική Ενότητα**, που αντιστοιχεί σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας και Δήμου, ή συνόλου όμορων οικισμών - Δήμων, κατά περίπτωση.

Το **Πρότυπο Χωρικής Ανάπτυξης**, βασίζεται κατ' αρχήν στους Κύριους και Δευτερεύοντες Αναπτυξιακούς Άξονες που συνδέουν τα οικιστικά κέντρα της Περιφέρειας, οι οποίοι εν πολλοίς συμπίπτουν με τους Διεθνείς και Εθνικούς οδικούς μεταφορικούς άξονες.

Κατά μήκος των Αναπτυξιακών Αξόνων, διαμορφώνονται χωρικές ενότητες οικισμών με κοινά αναπτυξιακά χαρακτηριστικά και προοπτικές.

Σύμφωνα με το **Πρότυπο Χωρικής Ανάπτυξης** της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, η περιοχή της **Δ.Ε. Ναυπάκτου** εντάσσεται στους εξής αναπτυξιακούς άξονες :

1. **Κύριος Εθνικός Άξονας** : Πάτρα - Ναύπακτος - Άμφισσα - Λαμία - Βόλος (Διαγώνιος)
2. **Ενδοπεριφερειακοί Άξονες** :
  - Αγρίνιο - Θέρμο - Ναύπακτος
  - Ναύπακτος - Θέρμο - Προυσσός
  - Ναύπακτος - Άνω Χώρα - Καλλονή - Γραμμένη Οξιά

ενώ βρίσκεται στην άμεση περιοχή επιρροής των **Κύριων Εθνικών Αναπτυξιακών Αξόνων** που διέρχονται από την περιοχή των Πατρών :

- Αθήνα - Κόρινθος - Πάτρα
- Δυτικός άξονας ανάπτυξης : Κακαβιά - Ιωάννινα - Άρτα - Αγρίνιο - Μεσολόγγι - Πάτρα - Αμαλιάδα - Πύργος - Καλαμάτα (κατά μήκος της Ιόνιας οδού) και σύνδεση με λιμένες Πλατυγιαλίου (και ΝΑΒΙΠΕ Αστακού), Κυλλήνης, Κατακόλου και τα Α/Δ Αράξου και Ανδραβίδας:

Η **προοπτική - εξέλιξη του ρόλου της Ναυπάκτου στην Περιφέρεια**, καθώς και των **κύριων οικιστικών κέντρων Αγρινίου και Μεσολογγίου**, επηρεάζεται από τις αναπτυξιακές τάσεις στην **πόλη των Πατρών**, η οποία σύμφωνα με το νέο Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο, χαρακτηρίζεται ο σημαντικότερος πρωτεύοντας εθνικός πόλος ανάπτυξης της Χώρας και αποτελεί :

- **Νότια - Δυτική Πύλη** της Χώρας προς την κεντρική Μεσόγειο.
- **Πρωτεύοντα Εθνικό Πόλο - Πύλη** της Χώρας προς τον Αδριατικό διάδρομο.
- **Εμπορικό – διαμετακομιστικό κόμβο** στην Μακροπεριφέρεια Αδριατικής και Ιονίου.
- **Κόμβο συνδυασμένων μεταφορών** με σημείο αναφοράς τον νέο λιμένα Πατρών.
- **Τουριστικό-πολιτιστικό προορισμό** ενταγμένο σε διεθνείς άξονες αρχαιολογικού - πολιτιστικού και φυσιολατρικού ενδιαφέροντος (Αρχαία Ολυμπία, περιοχές Ramsar κλπ)
- **Κόμβο νέας τεχνολογίας** με εστίαση στις Πανεπιστημιακές υποδομές και το Τεχνολογικό Πάρκο Πατρών.

Οι στρατηγικές κατευθύνσεις του Προτύπου Χωρικής Ανάπτυξης για **τους κλάδους της τοπικής οικονομίας**, έχουν οριζόντια αναφορά στο σύνολο των Ενδοπεριφερειακών Ενοτήτων, σε



αντίθεση με τις κατευθύνσεις του προϊσχύοντος Π.Π.Χ.Σ.Α.Α. 2003, οι οποίες βασίζονταν στην εξειδίκευση των παραγωγικών δραστηριοτήτων ανά περιοχή.

Επιπλέον, στο νέο Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο, όπως τελικά διαμορφώθηκε και δημοσιεύθηκε (ΦΕΚ845Δ/2020), δεν καθορίζονται «προωθητικές δραστηριότητες», όπως στο προϊσχύον, αλλά καταγράφονται οι πλεονασματικοί κλάδοι της τοπικής οικονομίας και συσχετίζονται με τα συγκριτικά πλεονεκτήματα των περιοχών.

Οι **βασικές στρατηγικές κατευθύνσεις**, ανά τομέα - κλάδο της τοπικής οικονομίας, για το σύνολο των περιοχών της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, έχουν ως εξής :

### 1. Πρωτογενής Τομέας :

- Οριοθέτηση και προστασία περιοχών Γεωργικής Γης Υψηλής Παραγωγικότητας
- Δημιουργία οργανωμένων υποδοχέων μεταποίησης προϊόντων, με χωροθετική εξάρτηση από αγροτικές πρώτες ύλες.
- Ενίσχυση και επέκταση παραγωγής πιστοποιημένων προϊόντων (Π.Ο.Π. και Π.Γ.Ε.).
- Ανάπτυξη αγροτουρισμού και πεζοπορικού - ποδηλατικού τουρισμού ως μέσου ανάδειξης - απορρόφησης της τοπικής παραγωγής.
- Οριοθέτηση κτηνοτροφικών ζωνών και ενίσχυση βιολογικής κτηνοτροφίας
- Σύναψη τοπικών συμφώνων ποιότητας αγροτικών προϊόντων.
- Βελτίωση υποδομών υφιστάμενων αλιευτικών καταφυγίων και δημιουργία νέων, όπου είναι απαραίτητο για την ενίσχυση της αλιείας.

### 2. Δευτερογενής Τομέας :

- Αναβάθμιση και επέκταση οργανωμένων παραγωγικών υποδοχέων στην περιοχή των Πατρών (ΒΙΠΕ-ΒΙΟΠΑ).
- Δημιουργία και ενεργοποίηση (όπου υφίστανται) Επιχειρηματικών Πάρκων, στην περιφέρεια των μικρότερων οικιστικών κέντρων του Αγρινίου, του Αιγίου, των διπόλων Πύργος - Αμαλιάδα και Αμφιλοχίας - Βόνιτσας, του Μεσολογγίου και της Ναυπάκτου.
- Ανάδειξη και δικτύωση μονάδων επιχειρήσεων μεταποίησης στις ορεινές περιοχές.
- Καθορισμός χώρων εξόρυξης αδρανών, με αποκατάσταση του τοπίου και δυνατότητα διαμόρφωσης κοινοχρήστων - κοινωφελών χώρων στη θέση ανενεργών λατομείων.
- Κατασκευή υποδομών εξόρυξης υδρογονανθράκων.

### 3. Τριτογενής Τομέας :

- Ανάδειξη του ρόλου της Περιφέρειας ως διεθνούς κόμβου συνδυασμένων μεταφορών και εμπορικού - διαμετακομιστικού κόμβου στην Μακροπεριφέρεια Αδριατικής - Ιονίου.
- Βελτίωση προσπελασιμότητας στις τουριστικά αναπτυσσόμενες περιοχές από τις πύλες εισόδου των τουριστών
- Ανάδειξη και δικτύωση διεθνούς ακτινοβολίας πόλων αρχαιολογικής - πολιτιστικής κληρονομιάς (Αρχαία Ολυμπία - Ήλιδα - Επικούρειος Απόλλωνας και τρίπολο Μεσολογγίου - Ναυπάκτου - Θέρμου).
- Ανάπτυξη δικτύων διαδρομών εναλλακτικού τουρισμού και πολυθεματικών διαδρομών αρχαιολογικού - πολιτιστικού - φυσιολατρικού ενδιαφέροντος και ανάδειξη τοπικών παραδοσιακών προϊόντων μέσα από αυτές.
- Ανάδειξη τοπικών εορτών και άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς
- Ολοκληρωμένες αναπτυξιακές παρεμβάσεις για τον τουρισμό σε οργανωμένους υποδοχείς.

- Αναβάθμιση ποιότητας υπαρχόντων τουριστικών καταλυμάτων, με κατεύθυνση την ανακαίνιση και επανάχρηση αξιόλογων παραδοσιακών κτιρίων.
- Αύξηση ελάχιστων ορίων αρτιότητας γηπέδων, για την κατασκευή τουριστικών καταλυμάτων.

Οι στρατηγικές αυτές κατευθύνσεις ανάπτυξης των παραγωγικών τομέων της Περιφέρειας, εξειδικεύονται ανά Ενδοπεριφερειακή Χωρική Ενότητα.

Η εξειδίκευση των κατευθύνσεων του Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου (Π.Χ.Π. 2020) για την περιοχή της Ναυπάκτου, προκύπτει από τις ειδικότερες κατευθύνσεις του πλαισίου για την **Ενδοπεριφερειακή Αναπτυξιακή Ενότητα Δήμου Ναυπακτίας**.

Ειδικότερα, για την περιοχή της Δ.Ε. Ναυπάκτου διατυπώνονται οι εξής κρίσιμες προτάσεις που είναι καθοριστικές για την αναπτυξιακή της πορεία και εναρμονίζονται με τις κατευθύνσεις του νέου Γ.Π.Σ. :

- Ενίσχυση της βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας.
- Καθορισμός βοσκοτόπων, κατά προτεραιότητα στις όμορες της Δ.Ε. Ναυπάκτου ορεινές Δημοτικές Ενότητες.
- **Ενίσχυση της μεταποίησης και εμπορίας κτηνοτροφικών προϊόντων.**
- **Λειτουργία Επιχειρηματικού Πάρκου στην ευρύτερη περιοχή της πόλης της Ναυπάκτου**, σε θέση που θα καθορισθεί από το νέο Γ.Π.Σ.
- Ποιοτική ενίσχυση του αστικού τουρισμού της Ναυπάκτου και διασύνδεση - συμπληρωματικότητα με τους παράκτιους τουριστικούς προορισμούς της Φωκίδας και με το δίκτυο ορεινών εναλλακτικών προορισμών των Δήμων Ναυπακτίας και Θέρμου Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας και των περιοχών της Π.Ε. Ευρυτανίας που αναπτύσσονται στην ευρύτερη περιοχή του Προυσού.
- **Ενίσχυση των τάσεων εναλλακτικού τουρισμού - αθλητισμού (canoe - kayak, rafting) στους παραποτάμιους του Εύηνου οικισμού Βλαχομάνδρας και Πόρου** και των λοιπών εναλλακτικών δραστηριοτήτων στην άμεση περιφέρεια της Δ.Ε. Ναυπάκτου, όπως του ιαματικού τουρισμού στα Λουτρά Στάχτης και του θρησκευτικού στις περιοχές της Βαράσοβας και της Αμπελακιώτισσας.
- Η προστασία και ανάδειξη - δικτύωση του φυσικού τοπίου της ορεινής Ναυπακτίας.
- **Η δικτύωση του αρχαιολογικού χώρου της Ναυπάκτου με τις περιοχές αρχαιολογικού ενδιαφέροντος του Δήμου Ναυπακτίας**, με προτεραιότητα την Αρχαία πόλη της Μακύνειας, με σημείο αναφοράς το Αρχαίο Θέατρο, την Αρχαία πόλη Χαλκίδα και το κάστρο του Αντιρρίου.

Οι **Γενικοί Στόχοι** του Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου για την προστασία του Τοπίου της Π.Δ.Ε. είναι οι εξής :

1. **Προστασία, ανάδειξη και αειφόρος διαχείριση των τοπίων** της Περιφέρειας, μέσω της ενσωμάτωσής τους σε όλα τα επίπεδα χωρικού σχεδιασμού και αναπτυξιακών πολιτικών και της υιοθέτησης «πράσινων υποδομών».

- 2. Διατήρηση της ποιότητας και ποικιλότητας του τοπίου**, μέσω της προστασίας και ανάδειξης των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών που προσδίδουν τη διαφορετικότητα και την ιδιαίτερη φυσιογνωμία των περιοχών (φυσική βλάστηση, ανάγλυφο, υγροβιότοποι, αγροτική γη, πέτρινα γεφύρια, αναβαθμοί κ.λπ.)

Από το σύνολο των τοπίων της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος, στην περιοχή του Δήμου Ναυπακτίας καταγράφονται και αξιολογούνται συνολικά **είκοσι (20) τοπία** που χρίζουν προστασίας κατά προτεραιότητα, από τα οποία :

**Δεκαπέντε (15) τοπία ιεραρχούνται ως «Περιφερειακής Αξίας» :**

- Τεχνητή λίμνη Ευήνου
- Λουτρά Στάχτης
- Δάσος ελάτης
- Οικισμός και περιοχή Ελατούς
- Μοναστήρια
- Πέτρινα γεφύρια
- Όρος Βαράσοβα
- Όρος Κλόκοβα
- Φαράγγι Σκα(λα)
- Δέλτα ποταμού Μόρνου
- Εκβολές ποταμού Μόρνου
- Καστελόκαμπος
- Αρχαία πόλη και Θέατρο Μακύνειας
- Κάστρο Ναυπάκτου
- Σπήλαια Βαράσοβας με Βυζαντινούς ναούς

**Τρία (3) τοπία ιεραρχούνται ως «Εθνικής Αξίας» :**

- Ποταμός Εύηνος
- Ποταμός Μόρνος
- Ναύπακτος

**Ένα (1) τοπίο ιεραρχείται ως «Διεθνούς Αξίας»** και αντιστοιχεί στη Γέφυρα Χαρίλαος Τρικούπης (Ρίου - Αντιρρίου).

Με τη νέα ιεράρχηση του οικιστικού δικτύου της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, ενισχύεται ο ρόλος του οικισμού της **Ναυπάκτου**, ο οποίος κατατάσσεται στους **πρωτεύοντες Περιφερειακούς Πόλους 5ου επιπέδου**, σε επίπεδο Χώρας, μαζί με τους οικισμούς του **Αιγίου** και της **Αμαλιάδας**, οι οποίοι με βάση το προϊσχύον Π.Π.Χ.Σ.Α.Α. 2003 κατατάσσονταν σε υψηλότερη βαθμίδα από τη Ναύπακτο.

Οι ειδικότερες κατευθύνσεις του νέου Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου για την **οικιστική ανάπτυξη** στην περιοχή της Δ.Ε. Ναυπάκτου, καθορίζονται από τις κατευθύνσεις για τον υποκείμενο σχεδιασμό (ρυθμιστικό επίπεδο Γ.Π.Σ./Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π./Τ.Π.Σ.).

Ως πολεοδομικό εργαλείο ρύθμισης της διάσπαρτης δόμησης στις εκτός σχεδίου περιοχές και εξασφάλισης της απαιτούμενης χωρητικότητας οικιστικών υποδοχέων στην Ενδοπεριφερειακή

Χωρική Ενότητα του Δήμου Ναυπακτίας, καθορίζεται η πολεοδόμηση και πραγματοποίηση των **απολύτως απαραίτητων οικιστικών επεκτάσεων.**

Η κατεύθυνση αυτή του νέου Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου για τις επεκτάσεις των οικιστικών περιοχών, εναρμονίζεται και εξειδικεύεται μέσα από τις προτάσεις του νέου Γ.Π.Σ. για την Δ.Ε. Ναυπάκτου, με τις προτεινόμενες **επεκτάσεις του σχεδίου πόλης Ναυπάκτου - Λυγιά - Ξηροπήγαδου, που προκύπτουν και αιτιολογούνται με βάση τα προγραμματικά μεγέθη πληθυσμού για το έτος 2030,** και την προτεινόμενη θεσμοθέτηση - ένταξη των **διαμορφωμένων οικιστικών περιοχών,** στην περιοχή της Παλαιοπαναγιάς και στις παρυφές των οριοθετημένων οικισμών κάτω των 2.000 κατοίκων.

Επιπλέον, κατεύθυνση του Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου Π.Δ.Ε. για το υποκείμενο επίπεδο σχεδιασμού, είναι και η εκπόνηση **Σχεδίου Ολοκληρωμένων Αστικών Παρεμβάσεων (Σ.Ο.Α.Π.) για την περιοχή του παραδοσιακού οικισμού της Ναυπάκτου,** η οποία έρχεται σε πλήρη συμφωνία με τις κατευθύνσεις του Γ.Π.Σ. για την προτεινόμενη ειδική πολεοδομική μελέτη ανάπτυξης του παραδοσιακού οικισμού, κατά τις διατάξεις του άρθρου 11 Ν.2508/1997, όπως αναφέρεται στις Ενότητες Π2 και Π3 της μελέτης.

Όσον αφορά στις ορεινές - μειονεκτικές περιοχές του Δήμου Ναυπακτίας, οι κατευθύνσεις στρατηγικού σχεδιασμού στοχεύουν στην άμβλυση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων, μέσω ολοκληρωμένων αναπτυξιακών παρεμβάσεων και προγραμμάτων, προς την κατεύθυνση της **εδαφικής, κοινωνικής και οικονομικής συνοχής.**

Οι κατευθύνσεις αυτές έρχονται σε συμφωνία με τις προτάσεις και τους βασικούς άξονες του Δομικού Χωρικού Σχεδίου του νέου Γ.Π.Σ., για την άρση της χωρικής απομόνωσης και την ενίσχυση του δικτύου των αγροτικών οικισμών της Δ.Ε. Ναυπάκτου.

Ειδικότερα, τα βασικά εργαλεία που προκρίνονται από το νέο Γ.Π.Σ. για την **ενίσχυση της συνοχής των αγροτικών οικισμών - συνοικισμών** της Δ.Ε. Ναυπάκτου, οι οποίοι οργανώνονται σε δίκτυα (αναπτυξιακές ενότητες - δακτύλιοι στην περιφέρεια της Ναυπάκτου), αφορούν κυρίως στις προτάσεις για τη **βελτίωση και επέκταση του επαρχιακού οδικού δικτύου** (συνδέσεις παραποτάμιων οικισμών Εύηνου, κάθετες συνδέσεις περιαστικών οικισμών με κύριους αγροτικούς οικισμούς Ριγανίου και Νεοκάστρου, προεκτάσεις - συνδέσεις με οικισμούς Δ.Ε. Πυλλήνης και Δ. Θέρμου), την ανάδειξη πολυθεματικών διαδρομών εναλλακτικού τουρισμού - οικοτουρισμού - αγροτουρισμού **και τη χωροθέτηση βασικού κοινωνικού εξοπλισμού** στους κύριους αγροτικούς οικισμούς του περιαστικού και αμιγώς αγροτικού χώρου.

## **B. ΕΙΔΙΚΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ & ΑΕΙΦΟΡΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

Για την διαμόρφωση του Δομικού Σχεδίου Χωρικής Οργάνωσης Δ. Ενότητας Ναυπάκτου, λαμβάνονται υπό όψη οι ειδικότερες κατευθύνσεις των **Ειδικών Χωροταξικών Πλαισίων**, κυρίως για τον τουρισμό, την βιομηχανία και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (Α.Π.Ε.), που εξειδικεύουν τις κατευθύνσεις του Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου και επηρεάζουν άμεσα την εξέλιξη και τις προοπτικές ανάπτυξης της περιοχής.

Τα λοιπά εγκεκριμένα **Ειδικά Χωροταξικά Πλαίσια**, για τις υδατοκαλλιέργειες και τα καταστήματα κράτησης, δεν επηρεάζουν ουσιαστικά την περιοχή.

Η περιοχή διοικητικών ορίων της Δ.Ε. Ναυπάκτου, δεν χαρακτηρίζεται Περιοχή Αιολικής Προτεραιότητας (Π.Α.Π.) από το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τις Α.Π.Ε. (Κ.Υ.Α. 49828/12-11-2008 ΦΕΚ2464Β/03-12-2008) για την εγκατάσταση αιολικών πάρκων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, όπως περιγράφεται αναλυτικά στην Ενότητα 1.4. του Τεύχους ΙΙΙ της μελέτης επικαιροποίησης του νέου Γ.Π.Σ. πρώην Δ. Ναυπάκτου.

Παρ' όλα αυτά, κατασκευάσθηκαν δύο μονάδες Αιολικών Σταθμών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΣΠΗΕ), στις κορυφογραμμές του όρους Ρίγανη, στις θέσεις «Προφήτης Ηλίας» και «Σκοπιά», τα έτη 2008 και 2011 αντίστοιχα, αγνοώντας επιπλέον και τα αισθητικά κριτήρια χωροθέτησης που καθορίζονταν από το Ειδικό Πλαίσιο για τις Α.Π.Ε., υποβαθμίζοντας το περιβάλλον και προκαλώντας αντιδράσεις από την τοπική κοινωνία.

Για τον σκοπό αυτό, κρίνεται απαραίτητη η απαγόρευση χωροθέτησης νέων αιολικών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και η επέκταση των υφιστάμενων εγκαταστάσεων και ειδικότερα η εγκατάσταση νέων ανεμογεννητριών, σε όλη την περιοχή διοικητικών ορίων της Δ.Ε. Ναυπάκτου.

Αντίθετα, η περιοχή μπορεί να αποτελέσει υποδοχέα λοιπών συστημάτων παραγωγής ενέργειας από Α.Π.Ε., εφόσον τοποθετούνται σε αφανείς θέσεις, μετά από έγκριση της χωροθέτησης τους από τις αρμόδιες αρχές και την τήρηση των προβλεπόμενων διαδικασιών.

Η ανάπτυξη του κλάδου της μεταποίησης στην περιοχή της Δ.Ε. Ναυπάκτου, όπως και στην συνολική περιοχή της Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας, χαρακτηρίζεται ως μέσης προς χαμηλής προτεραιότητας με βάση το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για την Βιομηχανία (Κ.Υ.Α.11508/18-02-2009/ΦΕΚ151ΑΑΠ/13-04-2009), και αφορά κυρίως τις περιοχές του Αγρινίου και της ΝΑΒΙΠΕ Αστακού - Πλατυγιαλίου, όπως περιγράφεται στην Ενότητα 1.5 του Τεύχους ΙΙΙ της επικαιροποίησης της Α΄ Φάσης του νέου Γ.Π.Σ.

Η ανάπτυξη του δευτερογενούς τομέα στις περιοχές του Αγρινίου και του Αστακού Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας, δεν επηρεάζει ουσιαστικά την εξέλιξη του κλάδου της βιοτεχνίας - μεταποίησης στην περιοχή της Δ.Ε. Ναυπάκτου, ο οποίος χαρακτηρίζεται κυρίως από μικρού μεγέθους οικογενειακές επιχειρήσεις, τοπικής ακτίνας εξυπηρέτησης.

Οι κατευθύνσεις του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για την Βιομηχανία και ειδικότερα για τη ρύθμιση των άτυπων βιομηχανικών συγκεντρώσεων με τον καθορισμό «Υποδοχών

**Εξυγίανσης»** λαμβάνονται υπό όψη κατά την Β' Φάση - πρόταση της μελέτης του νέου Γ.Π.Σ., για την ρύθμιση των διάσπαρτων συγκεντρώσεων επιχειρήσεων χαμηλής και μέσης όχλησης, που αναπτύσσονται στην παραθαλάσσια ενότητα και ιδίως στην παρόχθια περιοχή του Μόρνου και στις παρυφές του σχεδίου πόλης Ναυπάκτου - Λυγιά - Ξηροπήγαδου.

Η ανάπτυξη διάσπαρτων χρήσεων δευτερογενούς τομέα στην παραθαλάσσια ενότητα, προκαλεί συγκρούσεις χρήσεων γης, με τις περιοχές κατοικίας, καθώς και με την αγροτική γη, η οποία διαρκώς υποχωρεί και πρέπει να διαφυλάσσεται κατά προτεραιότητα.

Η οριοθέτηση των διάσπαρτων βιοτεχνικών - εμπορικών χρήσεων με τον καθορισμό οργανωμένων **«υποδοχέων εξυγίανσης»**, δεν γίνεται με σκοπό την μεγέθυνση του δευτερογενούς τομέα της τοπικής οικονομίας, αλλά κυρίως για την **πολεοδομική οργάνωση και περιβαλλοντική εξυγίανση της περιοχής**, με τον καθορισμό των χρήσεων γης, κατά ενότητες, την εξασφάλιση επαρκούς δικτύου κυκλοφορίας και την κατασκευή των απαιτούμενων δικτύων τεχνικής υποδομής για τη διασφάλιση της λειτουργίας των επιχειρήσεων με αυστηρούς περιβαλλοντικούς όρους.

Το γεγονός ότι η Δ.Ε. Ναυπάκτου δεν αποτελεί περιοχή προτεραιότητας για την ανάπτυξη του δευτερογενούς τομέα με βάση το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τη Βιομηχανία, δεν αναιρεί τις κατευθύνσεις του έντονα παρεμβατικού - ριζοσπαστικού σεναρίου της προκαταρκτικής πρότασης της Α' Φάσης της μελέτης του νέου Γ.Π.Σ., σχετικά με τον **καθορισμό οργανωμένου υποδοχέα στην περιοχή της Δ.Ε. Ναυπάκτου, προσανατολισμένου στην απορρόφηση και τυποποίηση των αγροτικών προϊόντων** της ευρύτερης περιοχής του Δ. Ναυπακτίας και των δυτικών περιοχών του όμορου Δ. Δωρίδος.

Το **Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τον Τουρισμό** θεσμοθετήθηκε αρχικά με την με αρ.24208/04-06-2009 ΚΥΑ (ΦΕΚ1138Β'/09) και εν συνεχεία **τροποποιήθηκε με βάση την Κ.Υ.Α. 67659/09-12-2013 ΦΕΚ3155Β/12-12-2013**, με σκοπό κυρίως την ενσωμάτωση όρων, περιορισμών και κατευθύνσεων για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος.

Με την με αρ3632/2015 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, ακυρώθηκε η απόφαση έγκρισης του νέου Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τον Τουρισμό (Κ.Υ.Α. 67659/09-12-2013), για λόγους τυπικούς - διαδικαστικούς και όχι σε ότι αφορά το αντικείμενο των κατευθύνσεων που περιλαμβάνει., χωρίς να επαναφέρεται σε ισχύ το προγενέστερο πλαίσιο του 2009.

Παρ' όλα αυτά, οι κατευθύνσεις του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τον Τουρισμό (2013) λαμβάνονται υπό όψη για την διατύπωση του **Δομικού Σχεδίου Οργάνωσης και των προτάσεων της Β' Φάσης της μελέτης του νέου Γ.Π.Σ..**

Οι κατευθύνσεις του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τον Τουρισμό (2013), **εναρμονίζονται πλήρως και εξειδικεύουν τις κατευθύνσεις του Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου** Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας για την περιοχή της Δ.Ε. Ναυπάκτου.

Με βάση το **Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τον Τουρισμό**, η παραθαλάσσια περιοχή της Δ.Ε. Ναυπάκτου κατατάσσεται στην κατηγορία των **«Αναπτυσσόμενων τουριστικά περιοχών» (περιοχές Α2)** και η ημιορεινή - ορεινή αγροτική της ενδοχώρα στην κατηγορία των

**«Περιοχών με περιθώρια ανάπτυξης ειδικών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού» (περιοχές B1)**, όπως περιγράφεται στην Ενότητα 1.3. του Τεύχους III επικαιροποίησης της Α' Φάσης της μελέτης του νέου Γ.Π.Σ.

Η κατηγοριοποίηση των περιοχών τουριστικού ενδιαφέροντος και των αναπτυξιακών κατευθύνσεων σε εγχώριο επίπεδο, εξυπηρετεί την ανάγκη εξειδίκευσης του τουριστικού προϊόντος στην περιοχή της Δ.Ε. Ναυπάκτου, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του Περιφερειακού Χωροταξικού Σχεδίου.

Οι κατευθύνσεις για την παραθαλάσσια ενότητα της Δ.Ε. Ναυπάκτου, η οποία ανήκει στις **«Αναπτυσσόμενες τουριστικά περιοχές»** (περιοχές A2), βασίζονται στην **ελεγχόμενη ανάπτυξη του τουρισμού**, με δυναμικές παρεμβάσεις που σχετίζονται με την αναβάθμιση των υφιστάμενων τουριστικών υποδομών και την υλοποίηση ολοκληρωμένων αναπλάσεων για την ανάδειξη της ταυτότητας και των φυσικών και πολιτιστικών πόρων της περιοχής.

Η ανάδειξη της ιστορικής ταυτότητας, σχετίζεται άμεσα με την **ποιοτική αναβάθμιση του αστικού τουρισμού στην περιοχή του παραδοσιακού οικισμού της Ναυπάκτου (περιοχή «Καστρόπολης»)**, λαμβάνοντας υπό όψη την φέρουσα ικανότητα της περιοχής.

Για την ενίσχυση της τουριστικής υποδομής στην περιοχή της Ναυπάκτου, λαμβάνονται ιδιαίτερα υπό όψη οι κατευθύνσεις του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τον Τουρισμό, που σχετίζονται με την **αναβάθμιση του αστικού χώρου και την αποκατάσταση και επανάχρηση παραδοσιακών κτιρίων** του ιστορικού πυρήνα, με τη μορφή ξενώνων - ήπιας κλίμακας τουριστικών καταλυμάτων.

Κύρια κατεύθυνση του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τον Τουρισμό, που αναμένεται να συμβάλλει καθοριστικά στην ανάπτυξη του αστικού τουρισμού στην περιοχή της «Καστρόπολης» και στην ενίσχυση του ρόλου της Ναυπάκτου στην Περιφέρεια, είναι η **προώθηση της κατασκευής νέων λιμενικών υποδομών, μεταξύ των οποίων και η προτεινόμενη τουριστική μαρίνα στις εκβολές του χειμάρρου Σκα(λα)**.

Τα κοινωνικοοικονομικά οφέλη από την κατασκευή τουριστικής μαρίνας για την περιοχή της Ναυπάκτου είναι πολλαπλά, με την **προϋπόθεση ότι η μαρίνα θα ενσωματωθεί λειτουργικά στην πόλη** και θα ενταχθεί στον χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό σύμφωνα με τις προϋποθέσεις και τις προτάσεις της Β' Φάσης του νέου Γ.Π.Σ.

Ο προτεινόμενος καθορισμός **ελάχιστου ορίου αρτιότητας 10 στρ.** από το Ειδικό Πλαίσιο, όσον αφορά στη δημιουργία νέων ξενοδοχειακών μονάδων στην εκτός σχεδίου περιοχή, αποτελεί **μέτρο περιορισμού των συγκρούσεων χρήσεων γης**, μεταξύ των τουριστικών χρήσεων και της κατοικίας στην παραθαλάσσια ενότητα, ενώ συγχρόνως συμβάλλει στις τάσεις αποκατάστασης και επανάχρησης των παραδοσιακών κτιρίων του ιστορικού κέντρου με τη μορφή μικρών τουριστικών καταλυμάτων - ξενώνων.

Οι κατευθύνσεις του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τον Τουρισμό για την ημιορεινή και ορεινή αγροτική ενότητα της Δ.Ε. Ναυπάκτου, η οποία ανήκει στις **«Περιοχές με περιθώρια ανάπτυξης ειδικών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού»** (περιοχές B1), βασίζονται στην

εξειδίκευση και ανάδειξη των εναλλακτικών μορφών τουρισμού, σε συνδυασμό με την προώθηση των παραδοσιακών αγροτικών προϊόντων.

Βασικό εργαλείο για τον σκοπό αυτό, αποτελεί η ανάδειξη πολυθεματικών δικτύων φυσικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος, με δυνατότητα ένταξης των τουριστικών πόρων της περιοχής σε δίκτυα διαδημοτικής εμβέλειας, αξιοποιώντας το δίκτυο μονοπατιών και βασικών αγροτικών οδών της ευρύτερης περιοχής.

Παράλληλα, αναδεικνύεται η **παραδοσιακή αρχιτεκτονική - μορφολογία των αγροτικών οικισμών**, που αποτελεί στοιχείο ενδιαφέροντος για τον οικότουρισμό, με μέτρα που αφορούν κυρίως στην επιβολή ειδικών μορφολογικών περιορισμών και την αποκατάσταση και επανάχρηση παραδοσιακών κτιρίων, με τη μορφή ήπιας κλίμακας τουριστικών καταλυμάτων - ξενώνων.

Για τον έλεγχο των τουριστικών χρήσεων στον αγροτικό χώρο, προτείνεται από το Ειδικό Πλαίσιο ο καθορισμός **ελάχιστου ορίου αρτιότητας 15 στρ.** στις νέες ξενοδοχειακές μονάδες, κατ' αντιστοιχία με την ελάχιστη αρτιότητα 10 στρ. που καθορίζεται στην παραθαλάσσια ενότητα.

Η απορρόφηση των παραδοσιακών αγροτικών προϊόντων της υπαίθρου μέσω του ειδικού τουρισμού, προϋποθέτει **την ένταξη των κύριων αγροτικών οικισμών, οι οποίοι συμβάλλουν κατά το μεγαλύτερο μέρος στην πρωτογενή παραγωγή**, σε πολυθεματικά δίκτυα τουριστικού ενδιαφέροντος, μαζί με τους μικρότερους οικισμούς - συνοικισμούς που αναπτύσσονται στην περιοχή του ποταμού Εύηνου και διαθέτουν στοιχειώδη τουριστική υποδομή.

Οι κατευθύνσεις του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τον Τουρισμό, όπως περιγράφηκαν κατά τα ανωτέρω και αναφέρονται αναλυτικά στο Τεύχος ΙΙΙ της μελέτης επικαιροποίησης της Α' Φάσης, είναι συμβατές με τις κατευθύνσεις του έντονα παρεμβατικού - ριζοσπαστικού σεναρίου ανάπτυξης του νέου Γ.Π.Σ. και με τις στρατηγικές κατευθύνσεις του Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου Π.Δ.Ε. για την περιοχή της Ναυπάκτου, ωστόσο **απαιτείται η προώθηση μηχανισμών δικτύωσης του αστικού τουρισμού, με τον εναλλακτικό τουρισμό της υπαίθρου** με την μετατόπιση μέρους των τουριστικών ροών, από την ανεπτυγμένη παραθαλάσσια αστική ενότητα Ναυπάκτου - Λυγιά - Ξηροπήγαδου, στην αγροτική ενδοχώρα.



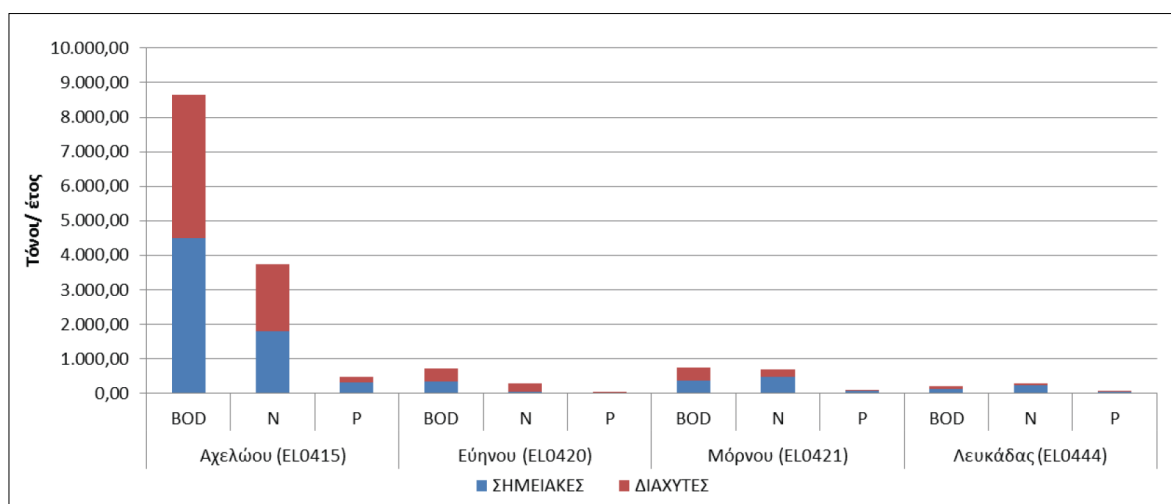
## Γ. ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΛΕΚΑΝΩΝ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΟΤΑΜΩΝ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Τα Σχέδια Διαχείρισης για τα 14 Υδατικά Διαμερίσματα της Χώρας, συντάσσονται με σκοπό την καταγραφή – τυποποίηση, διασφάλιση και διαρκή προστασία και παρακολούθηση των ποιοτικών και ποσοτικών χαρακτηριστικών των επιφανειακών και υπογείων υδάτων (Υδατικά Συστήματα), και αποτελούν εξειδίκευση των διατάξεων του **Ν.3199/2003** και του **Π.Δ.51/2007**, για την εναρμόνιση και συμμόρφωση της εθνικής νομοθεσίας, με την Οδηγία **2000/60/ΕΚ**, που αφορά στην **διαμόρφωση πλαισίου κοινής πολιτικής για την προστασία των υδάτων**.

Το Σχέδιο Διαχείρισης Υ.Δ. Δυτικής Στερεάς Ελλάδας, θεσμοθετήθηκε αρχικά με την με αρ 908/2014 απ. Εθνικής Επιτροπής Υδάτων (ΦΕΚ2562Β/2014), ενώ στη συνέχεια δημοσιεύθηκε η 1η αναθεώρησή του με την με αρ.901/2017 σχετική απόφαση (ΦΕΚ4681Β/2017).

Σύμφωνα με το Σχέδιο Διαχείρισης Υδατικού Διαμερίσματος Δυτικής Στερεάς Ελλάδας και το Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών, το οποίο αποτελεί τη βάση δεδομένων για το συνολικό Σχέδιο Διαχείρισης, η περιοχή των διοικητικών ορίων της **Δ.Ε. Ναυπάκτου**, εντάσσεται **συγχρόνως στις λεκάνες απορροής των Υδατικών Συστημάτων - ποταμών «Εύηνου» (EL0420) και «Μόρνου» (EL0421)**.

Για το σύνολο των λεκανών απορροής του Υδατικού Διαμερίσματος Δυτικής Στερεάς Ελλάδας (Αχελώου (EL0415), Εύηνου (EL0420), Μόρνου (EL0421) και Λευκάδας (EL0444)), καταγράφονται οι πηγές ρύπανσης και η παραγόμενες ποσότητες ρυπαντών, ανά έτος :



**ΔΙΑΓΡ.1.1.: ΕΤΗΣΙΑ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΑ ΦΟΡΤΙΑ (BOD, N, P) ΣΗΜΕΙΑΚΩΝ - ΔΙΑΧΥΤΩΝ ΠΗΓΩΝ ΡΥΠΑΝΣΗΣ (ΣΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ Υ.Δ. ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 2017)**

Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι ο **ποταμός Μόρνος** δέχεται μεγαλύτερες ποσότητες ρυπαντικών ουσιών - επιφανειακών φορτίων ανά έτος (1.534,71 τ./έτος), σε σχέση με τον ποταμό Εύηνο (1.056,74τ./έτος), γεγονός που καθιστά **αναγκαίο τον έλεγχο της ποιότητας των υδάτων και την λήψη μέτρων πρόληψης και περιβαλλοντικής εξυγίανσης της κοίτης του**.

Τα **βασικά μέτρα πρόληψης και προστασίας** που καθορίζονται για το Υ.Δ. Δυτικής Στερεάς Ελλάδας και επηρεάζουν την Δ. Ενότητα Ναυπάκτου, αφορούν κυρίως :

- Την ορθολογική διαχείριση του πόσιμου ύδατος και την αναβάθμιση του υφιστάμενου δικτύου ύδρευσης (κωδ. M04B0301, M04B0302).
- Την προώθηση της αποδοτικής χρήσης του νερού για άρδευση, με τον εκσυγχρονισμό των μεθόδων άντλησης και τον καθορισμό ανώτατων ορίων ποσοτήτων νερού ανά είδος καλλιέργειας (κωδ. M04B0303, M04B0304, M04B0305, M04B0306).
- Την αναθεώρηση του υφιστάμενου στρατηγικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Φαινομένων Λειψυδρίας και Ξηρασίας (κωδ. M04B0308).
- **Τον καθορισμό ζωνών προστασίας (Ζώνες I, II και III)** περιμετρικά των δημόσιων έργων υδροληψίας **υπογείων υδάτων** που προορίζονται για ύδρευση (κωδ. M04B0401)
- Τον καθορισμό ζωνών προστασίας (Ζώνες I, II και III) περιμετρικά των δημόσιων έργων υδροληψίας επιφανειακών υδάτων για ύδρευση (κωδ. M04B0403)
- Την υλοποίηση Σχεδίων Ασφάλειας Νερού, τα οποία στοχεύουν στην ολοκληρωμένη διαχείριση της μεταφοράς και του ελέγχου της ποιότητας του πόσιμου ύδατος, από την πηγή μέχρι τον καταναλωτή (κωδ. M04B0404).
- Την ετήσια ηλεκτρονική καταγραφή των ποσοτήτων απόληψης επιφανειακών και υπογείων υδάτων (κωδ. M04B0502).
- Τον καθορισμό αυστηρών προδιαγραφών για την χορήγηση άδειας κατασκευής έργων υδροληψίας (κωδ. M04B0501)
- Τον καθορισμό αυστηρών προδιαγραφών για την χορήγηση άδειας εμπλουτισμού του υπογείου υδροφορέα (κωδ. M08B0601)
- Την δημιουργία Εθνικού Μητρώου περιοχών διάθεσης επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων (κωδ. M04B0602)
- Την παρακολούθηση της ποιότητας των υδάτων **σε περιοχές υφιστάμενων ΧΥΤΑ** (κωδ. M04B0703)
- Την εκπόνηση μελέτης συνολικής καταγραφής και αντιμετώπισης των διαβρώσεων των ακτών (κωδ. M04B0906)
- Την θεσμοθέτηση ορίων εκπομπής και συγκέντρωσης ρύπων (οριακές τιμές) στις λεκάνες απορροής (κωδ. M04B1102)

Επιπλέον, προτείνονται μέτρα αναβάθμισης του θεσμικού πλαισίου διαχείρισης των υδάτων και της διοικητικής δομής των υπηρεσιών, καθώς επίσης και η εντατικοποίηση των ελέγχων.

Από τα βασικά μέτρα πρόληψης και προστασίας του Σχεδίου Διαχείρισης, δίνεται έμφαση **στην ορθολογική διαχείριση** των υδάτων ύδρευσης και άρδευσης, με βάση την καταγραφή των αναγκών και του υπάρχοντος υδατικού δυναμικού, καθώς επίσης και **στην λήψη μέτρων στις θέσεις υδροληψίας**, με τον καθορισμό ζωνών προστασίας (Ζώνες I, II και III) των υπογείων και επιφανειακών υδάτων, από αγροτικές και λοιπές δραστηριότητες.

Ειδικότερα, όσον αφορά τις θέσεις άντλησης **υπογείων υδάτων** για ύδρευση (Δημοτικές γεωτρήσεις), καθορίζονται οι εξής ζώνες προστασίας (κωδ. M04B0401) :

- **Ζώνη προστασίας I** : (άμεσης προστασίας) καθορίζεται **ζώνη κυμαινόμενου πλάτους 10-20 μ.** περιμετρικά της θέσης υδροληψίας και αποτελεί ζώνη πλήρους απαγόρευσης λοιπών χρήσεων και δραστηριοτήτων.
- **Ζώνη προστασίας II** (ζώνη ελέγχου) : καθορίζεται **ζώνη κυμαινόμενου πλάτους 200 μ. - 600 μ.** περιμετρικά της θέσης υδροληψίας για τον έλεγχο της ρύπανσης, προερχόμενης από ανθρώπινες χρήσεις και δραστηριότητες, ανάλογα με το φυσικό ανάγλυφο και τα χαρακτηριστικά των εδαφών.
- **Ζώνη προστασίας III** (ζώνη επιτήρησης) : περιλαμβάνει την συνολική περιοχή των ζωνών I και II, όπως ορίζονται, και επεκτείνεται σε όλη την επιφάνεια της λεκάνης τροφοδοσίας της υπόγειας υδροφορίας. Το πλάτος της ζώνης αυτής δεν δύναται να προσδιοριστεί χωρίς την εκπόνηση ειδικής γεωλογικής μελέτης για την καταγραφή του υπογείου υδροφορέα.

## Δ. ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΠΛΗΜΜΥΡΑΣ ΛΕΚΑΝΩΝ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΟΤΑΜΩΝ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Για την περιοχή του Υδατικού Διαμερίσματος Δυτικής Στερεάς Ελλάδας, δημοσιεύθηκε αρχικά η έκθεση «Προσδιορισμού των Ζωνών Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας» (Υ.Π.Ε.Κ.Α. 2012), η οποία αποτέλεσε το πρώτο στάδιο εφαρμογής των διατάξεων της Κ.Υ.Α. Η.Π.31822/1542/Ε103/2010/ΦΕΚ1108Β/21-07-2010, που θεσπίστηκε με σκοπό την συμμόρφωση της Εθνικής νομοθεσίας με την οδηγία 2007/60/ΕΚ «για την αξιολόγηση και τη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας», και εξειδικεύει τις διατάξεις των αρ. 4 και 5 του Ν.3199/2003 και αρ. 1,4 και 12 του Π.Δ.51/2007.

Η έκθεση αυτή, συντάχθηκε με σκοπό τον καθορισμό «Ζωνών Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας», στα 14 Υδατικά Διαμερίσματα της Χώρας και βασίζεται στην καταγραφή πλημμυρών, που συνέβησαν κατά το παρελθόν, και στην καταγραφή περιοχών με αυξημένες πιθανότητες εκδήλωσης πλημμυρών, εκτιμώντας παράλληλα και το μέγεθος των αντίστοιχων επιπτώσεων.

Με βάση τις διαπιστώσεις και τις κατευθύνσεις της έκθεσης αυτής, εγκρίθηκε το Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας Λεκανών Απορροής ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Δυτικής Στερεάς Ελλάδας (ΦΕΚ2686Β/2018) και η σχετική Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Σ.Μ.Π.Ε.) που το συνοδεύει.

Στη συνέχεια, δημοσιεύθηκε από το ΥΠΕΝ η 1η Αναθεώρηση Προκαταρκτικής Αξιολόγησης Κινδύνων Πλημμύρας, με βάση την οποία πραγματοποιήθηκε ο επανακαθορισμός των ορίων των «Ζωνών Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας» (ΖΔΥΚΠ) και η μετονομασία τους, καθώς και μη ουσιώδεις τροποποιήσεις, οι οποίες δεν ανατρέπουν τις αρχικές κατευθύνσεις του.

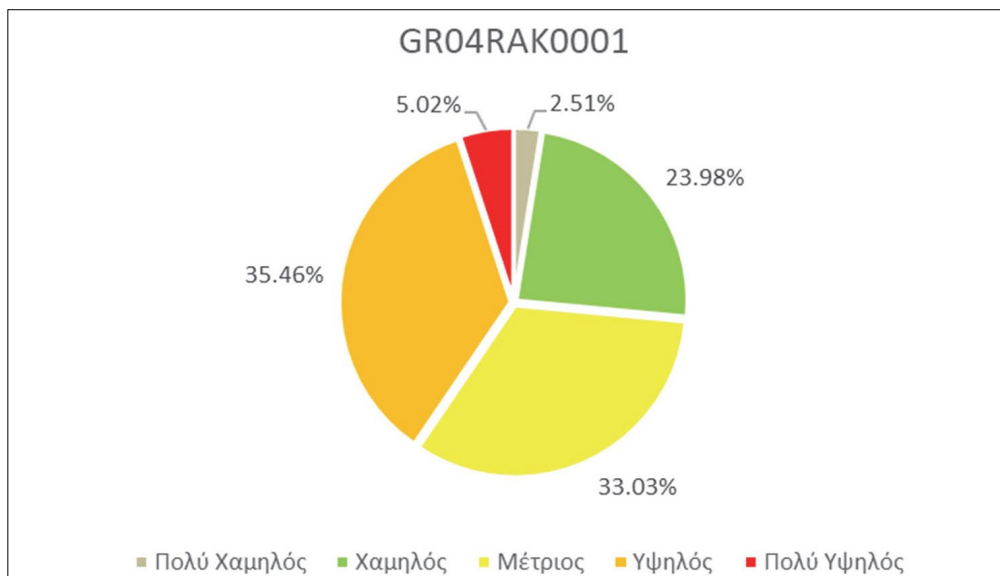
Στην συνολική έκταση του Υδατικού Διαμερίσματος Δυτικής Στερεάς Ελλάδας, καθορίζονται συνολικά 6 Ζώνες Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας (Ζ.Δ.Υ.Κ.Π.). Η περιοχή της Δ. Ενότητας Ναυπάκτου, εντάσσεται στη «Ζώνη δέλτα ποταμού Μόρνου - παράκτιων περιοχών Ναυπακτίας (EL04APSF001)», περιλαμβάνοντας το μεγαλύτερο τμήμα της παραθαλάσσιας ζώνης, από την περιοχή της Παλαιοπαναγιάς μέχρι και τις εκβολές του ποταμού Μόρνου.

Οι ζώνες αυτές διαιρούνται σε επί μέρους ενότητες, ανάλογα με την πιθανότητα εμφάνισης πλημμυρών από ποταμούς - χειμάρρους και ρέματα, με περίοδο αναφοράς 50 έτη (Τ50) με υψηλή πιθανότητα πλημμύρας, 100 έτη (Τ100) με μέση πιθανότητα πλημμύρας και με 1.000 έτη (Τ1000) με χαμηλή πιθανότητα πλημμύρας.

Η περιοχή της Δ. Ενότητας Ναυπάκτου εμπίπτει κατά το μεγαλύτερο μέρος της, στην ζώνη μέσης και υψηλής πιθανότητας πλημμύρας, η οποία εκτείνεται κατά κανόνα σε περιοχές με ομαλά εδάφη (κλίση <2%) και γεωργικές γαίες.

Επιπλέον, σε κάθε Ζώνη Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας (Ζ.Δ.Υ.Κ.Π.) καθορίζονται χάρτες επικινδυνότητας με αναφορά στο μέγιστο πιθανό βάθος πλημμύρας.

Ειδικότερα, στην περιοχή της Δ. Ενότητας Ναυπάκτου, καταγράφεται ως **περιοχή με μέγιστο δυνητικό βάθος πλημμύρας από τον ποταμό Μόρνο (>2μ.), η ευρύτερη πεδινή περιοχή του οικισμού της Δάφνης, ενώ μικρότερο βάθος πλημμύρας (1-2 μ.) καταγράφεται ανατολικά του χειμάρρου Σκα, μέχρι τις εκβολές του ποταμού Μόρνου.** (Χάρτης Επικινδυνότητας Πλημμύρας από ποτάμιες ροές - λίμνες 2017).



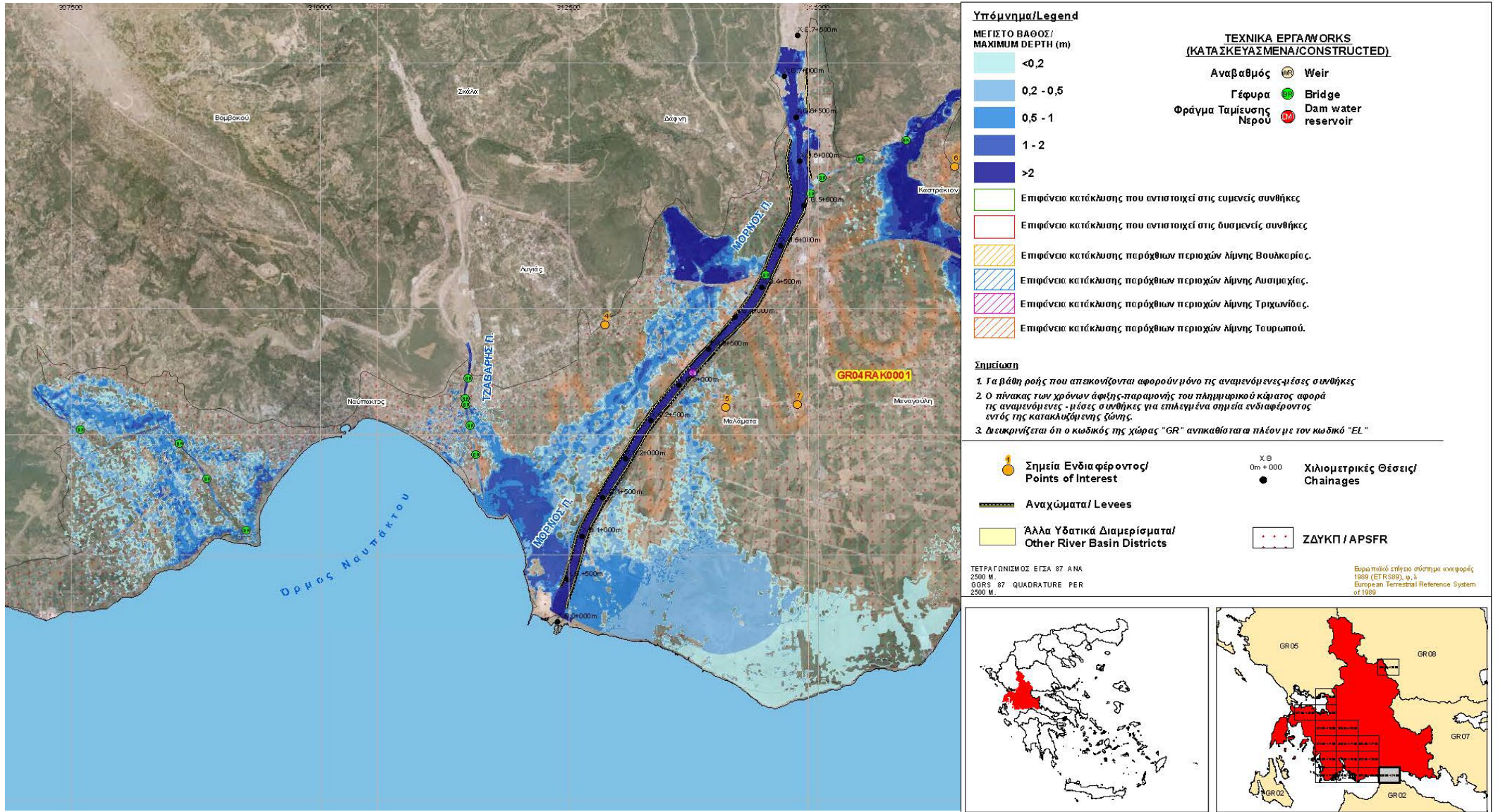
**ΔΙΑΓΡ.1.2.: ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΠΛΗΜΜΥΡΑΣ ΖΩΝΗΣ EL04APFR001 - ΔΕΛΤΑ ΠΟΤΑΜΟΥ ΜΟΡΝΟΥ**

Για τις περιοχές που χαρακτηρίζονται «Ζώνες Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας» (Ζ.Δ.Υ.Κ.Π.), προβλέπεται η λήψη **μέτρων «πρόληψης», «προστασίας», «ετοιμότητας» και «αποκατάστασης»,** χωρίς ωστόσο τα μέτρα να εξειδικεύονται κατά περιοχή.

Βασική κατεύθυνση είναι, κατ' αρχήν, η κατάρτιση **Εθνικού Μητρώου τεχνικών έργων και η ανάπτυξη ενός ηλεκτρονικού συστήματος παρακολούθησης** της στάθμης των επιφανειακών υδάτων και της παρακολούθησης των μέτρων του Σχεδίου Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας του κάθε Υδατικού Διαμερίσματος.

Προτεραιότητα έχει η **ολοκληρωμένη διαχείριση των υφιστάμενων και προτεινόμενων τεχνικών αντιπλημμυρικών έργων,** που προϋποθέτει την σύνταξη Στρατηγικών Σχεδίων (Master Plan), και εν συνεχεία η εκπόνηση των απαιτούμενων μελετών για την κατασκευή έργων αντιπλημμυρικής προστασίας, με προσανατολισμό στην διαμόρφωση νέων ταμιευτήρων και την αξιοποίηση των υφιστάμενων και στην εκτέλεση δασοτεχνικών έργων για την φυσική ανάσχεση των πλημμυρικών ροών.

Παράλληλα, προτείνεται ο εκσυγχρονισμός - αναβάθμιση των δημοσίων δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης, σε συνδυασμό με την υλοποίηση αποστραγγιστικών έργων, για την αποφυγή καταστροφών από πλημμύρες, που θα οδηγήσουν στη ρύπανση του υπογείου υδροφόρου ορίζοντα στις θέσεις δημοσίων γεωτρήσεων και διέλευσης αγωγών αποχέτευσης αντίστοιχα.



ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΑΡΤΗ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑΣ ΠΛΗΜΜΥΡΑΣ ΑΠΟ ΠΟΤΑΜΙΕΣ ΡΟΕΣ - ΛΙΜΝΕΣ (ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΠΛΗΜΜΥΡΑΣ Υ.Δ. Δ. ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ)

### 1.1.2. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΤΗΣ Δ.Ε. ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ

Το πρότυπο της οικιστικής ανάπτυξης και της χωρικής οργάνωσης της περιοχής της Δ. Ενότητας καθορίζεται από τους Γενικούς Προγραμματικούς-Στρατηγικούς στόχους για την αναπτυξιακή και χωρική οργάνωση καθώς και την προστασία του περιβάλλοντος της περιοχής, όπως αυτοί διατυπώθηκαν κατά την Α φάση και την επικαιροποίηση της μελέτης, κατά την οποία οριστικοποιήθηκαν και οι βασικές αρχές της τελικής πρότασης.

Οι στρατηγικοί – προγραμματικοί αυτοί στόχοι για την περιοχή είναι οι ακόλουθοι:

1. **Ο προσδιορισμός της χωρικής ταυτότητας της περιοχής** ως μίας ενότητας ήπιας και εξειδικευμένης μορφής τουρισμού-αναψυχής, διοίκησης και παροχής υπηρεσιών, σε συνδυασμό με γεωργικές καλλιέργειες και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις παραδοσιακής και οικολογικής μορφής.
2. **Ο προσδιορισμός του ρόλου και του χαρακτήρα της Ναυπάκτου στα όρια της ευρύτερης περιοχής** του Νοτιοανατολικού τμήματος της Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας και του Δυτικού τμήματος της Π.Ε. Φωκίδας, ως ενισχυμένου αστικού κέντρου με ποιοτικές εξυπηρετήσεις διοίκησης, παροχής υπηρεσιών, εκπαίδευσης και τουρισμού-αναψυχής, καθώς και ο προσδιορισμός της σχέσης της πόλης με την έδρα της Περιφέρειας, την πόλη των Πατρών.
3. **Η ανάπτυξη των βιώσιμων παραγωγικών δραστηριοτήτων σε οργανωμένους χωρικούς υποδοχείς**, με κατεύθυνση την εγκατάσταση επιχειρήσεων μεταποίησης αγροτικών προϊόντων, με έμφαση στα προϊόντα βιολογικής κτηνοτροφίας και δένδρωδών καλλιεργειών, καθώς και την εγκατάσταση λοιπών επαγγελματικών εργαστηρίων μέσης και χαμηλής όχλησης, που συνδέονται με την πρωτογενή παραγωγή.
4. **Ο δραστικός έλεγχος και η αντιμετώπιση των συγκρούσεων χρήσεων γης, στην αστική οικιστική ενότητα Ναυπάκτου-Λυγιά-Ξηροπήγαδου**, με τον καθορισμό - εξειδίκευση των επιτρεπόμενων χρήσεων γης και την ήπια πολεοδόμηση των διάσπαρτων οικιστικών περιοχών στην περιφέρεια του σχεδίου πόλης, για την κάλυψη των αναγκών Α και Β κατοικίας, τουρισμού, αναψυχής και μέρους των χαμηλής όχλησης εργαστηρίων, μέσα στην διαμορφωμένη οικιστικά περιοχή με διάσπαρτη δόμηση.
5. **Η ριζική αναβάθμιση του αστικού χώρου, με ολοκληρωμένες παρεμβάσεις πολεοδομικού κοινωνικού, οικονομικού, οικιστικού και ειδικού αρχιτεκτονικού χαρακτήρα**, με προτεραιότητα στην περιοχή του κεντρικού πυρήνα - ιστορικού τόπου της Ναυπάκτου, που αντιστοιχεί στο περικόλειστο με τείχη τμήμα της «Καστρόπολης» και κατ' επέκταση στο σύνολο του χαρακτηρισμένου παραδοσιακού οικισμού, μεταξύ των χειμάρρων Σκα και Λαγκαδούλα.
6. **Η δραστική αναβάθμιση της οικιστικής ταυτότητας των οικισμών του εξωαστικού χώρου**, με προστασία και ανάδειξη των ιστορικών στοιχείων, των κτιρίων και της πολεοδομικής τους οργάνωσης, τον προσδιορισμό της ιδιαίτερης ταυτότητας του καθενός, και την κάλυψη του μεγαλύτερου ποσοστού των οικιστικών αναγκών κυρίως μέσα στο υπάρχον κτιριακό απόθεμα.
7. **Η διατήρηση, προστασία και ανάδειξη των πλούσιων φυσικών, πολιτιστικών και αρχαιολογικών πόρων και της αισθητικής του τοπίου της υπαίθρου**, μέσω πολυθεματικών

δικτύων ειδικού τουριστικού ενδιαφέροντος και παράλληλη προώθηση των παραδοσιακών αγροτικών προϊόντων μέσω του θεματικού τουρισμού.

**8. Η γενικότερη προστασία του περιβάλλοντος στον αστικό και εξωαστικό χώρο και διαχείριση των πόρων με βάση τις αρχές της αειφορίας.**

Με βάση τις εκτιμήσεις της μελέτης για την επίτευξη των στρατηγικών στόχων και τις κατευθύνσεις του έντονα παρεμβατικού - ριζοσπαστικού σεναρίου της προκαταρκτικής πρότασης της Α' Φάσης, διαμορφώνεται το Δομικό Σχέδιο Χωρικής Οργάνωσης της Δ.Ε. Ναυπάκτου, μέσα από τους άξονες ανάπτυξης του οποίου προσδιορίζεται η λειτουργική οργάνωση της περιοχής και ειδικότερα προβλέπονται τα εξής:

1. Ο καθορισμός των χωρικών αναπτυξιακών ενότητων στα όρια της Δ. Ενότητας.
2. Η ιεράρχηση και οργάνωση του οικιστικού δικτύου και οι προσδιορισμός του επιθυμητού ρόλου των οικισμών στα όρια της Δ. Ενότητας και της ευρύτερης περιοχής της.
3. Οι κατευθύνσεις για τα προγραμματικά πλαίσια χρήσεων γης και συγκεκριμένα για :
  - την οικιστική ανάπτυξη Α & Β κατοικίας, με έμφαση στην εφαρμογή του σχεδίου πόλης και την ρύθμιση της διάσπαρτης κατοικίας στην παραθαλάσσια ενότητα.
  - την βιοτεχνία – μεταποίηση - οργανωμένο εμπόριο
  - την λοιπή παραγωγική υποδομή γεωργία, κτηνοτροφία, κλπ.
  - την αναψυχή - τουρισμό που αποτελούν στρατηγική κατεύθυνση για την περιοχή, με έμφαση στην εξειδίκευση των ειδικών μορφών τουρισμού και στην σύνδεση του αστικού τουρισμού με τον ειδικό τουρισμό της υπαίθρου.
4. Ο καθορισμός των ειδικών χωρικών παρεμβάσεων για την προστασία - ανάδειξη και αξιοποίηση της περιοχής, και των ειδικών αναπτυξιακών της πόρων.
5. Η οργάνωση και ιεράρχηση του δικτύου μεταφορικής υποδομής.
6. Οι κατευθύνσεις ανάπτυξης των λοιπών δικτύων υποδομής.



### 1.1.3 ΣΕΝΑΡΙΟ ΧΩΡΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΝΤΟΝΑ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΟ - ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΟ ΣΕΝΑΡΙΟ ΙΙΙ

Κατά την Α' Φάση της μελέτης του νέου Γ.Π.Σ. διοικητικών ορίων πρώην Δ. Ναυπάκτου (Τεύχος ΙΙ), αναπτύχθηκαν εναλλακτικές προκαταρκτικές προτάσεις χωρικής και αναπτυξιακής οργάνωσης της περιοχής, με τη μορφή **τριών εναλλακτικών σεναρίων**, που βασίζονται στους στρατηγικούς - προγραμματικούς στόχους και στην αξιολόγηση των διαρθρωτικών χαρακτηριστικών της, που αφορούν κυρίως στο φυσικό περιβάλλον, τους αρχαιολογικούς πόρους, το οικιστικό δίκτυο και τον ρόλο της αστικής ενότητας Ναυπάκτου - Λυγιά - Ξηροπήγαδου, τους αγροτικούς οικισμούς και τα δίκτυα υποδομής.

Τα σενάρια, όπως αυτά παρουσιάστηκαν, έχουν αναπτυξιακή και χωρική διάσταση και επιπλέον ενσωματωμένη, την παράμετρο του περιβάλλοντος και **ουσιαστικά αποτελούν εργαλεία για τη διαμόρφωση της εικόνας του μέλλοντος της περιοχής, με χρονικό ορίζοντα το έτος 2030**, προκειμένου να προωθηθούν τα θέματα του οικονομικού και χωρικού προγραμματισμού.

Κάθε εναλλακτικό σενάριο αποβλέπει στην επίτευξη των **προγραμματικών στόχων** από διαφορετικές διαδρομές και αξιολογήθηκε με βάση την προοπτική που διαγράφεται για την υλοποίηση των στόχων του.

**Όλα τα σενάρια αποσκοπούν στην επιδίωξη μιας βιώσιμης ισορροπίας μεταξύ της κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης και της περιβαλλοντικής προστασίας, με βάση τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης.**

Με την με αρ.224/2008 απόφαση Δ.Σ. του τ. Δήμου Ναυπάκτου, αποφασίστηκε η επιλογή του **Έντονα παρεμβατικού - Ριζοσπαστικού Σεναρίου (Σενάριο ΙΙΙ)**, ως επικρατούς - επιθυμητού σεναρίου ανάπτυξης για την περιοχή, το οποίο λαμβάνεται υπό όψη κατά την σύνταξη του Β1' Σταδίου της μελέτης.

Το Έντονα παρεμβατικό - Ριζοσπαστικό Σενάριο ΙΙΙ, βασίζεται στον μέγιστο βαθμό υλοποίησης των κατευθύνσεων - πλαισίων χρήσεων γης και των προτεινόμενων έργων στην περιοχή της Δ. Ενότητας, που εξυπηρετούν το Δομικό Σχέδιο Χωρικής Οργάνωσης.

Με βάση την μελέτη επικαιροποίησης της Α' Φάσης (Τεύχος ΙΙΙ), η οποία παραλήφθηκε με την με αρ.326/2019 απόφαση Δ.Σ. του Δ. Ναυπακτίας, **δεν διαφοροποιήθηκαν οι κατευθύνσεις του Έντονα παρεμβατικού - Ριζοσπαστικού Σεναρίου**, όπως διατυπώθηκαν στο αρχικό Τεύχος ΙΙ της Α' Φάσης της μελέτης.

Η μοναδική διαφοροποίηση αφορά στην επανεκτίμηση των προγραμματικών μεγεθών του **πληθυσμού της Δ. Ενότητας για το έτος 2030**, λαμβάνοντας υπό όψη την εξέλιξη του πληθυσμού με βάση τα πιο πρόσφατα δημοσιευμένα στοιχεία της απογραφής πληθυσμού - κατοικιών της στατιστικής υπηρεσίας για το έτος 2011 (ΕΛ.ΣΤΑΤ 2011).

Στο σενάριο αυτό λαμβάνεται ως δεδομένο ότι **το συνολικό παραγωγικό πρότυπο της Χώρας και της Περιφέρειας μεταβάλλεται θετικά**, και περιορίζονται τα σημαντικά διαρθρωτικά προβλήματα, με την σταδιακή ανάκαμψη της οικονομίας και τα οφέλη που προέρχονται από την

ολοκλήρωση των μεγάλων αναπτυξιακών οδικών έργων, τα οποία συμβάλλουν στην αύξηση της προσπελασιμότητας και στην βελτίωση της τοπικής οικονομίας και της ποιότητας ζωής.

Το αστικό μοντέλο ανάπτυξης της Χώρας μεταβάλλεται, με την ενίσχυση του ρόλου των μικρότερων αστικών κέντρων της περιφέρειας και τη δημιουργία δικτυώσεων μεταξύ των πόλεων και των αγροτικών οικισμών.

Οι σχέσεις κέντρου και περιφέρειας βελτιώνονται προς όφελος της περιφέρειας.

**Η Χώρα ανακάμπτει** και σταματά η οπισθοχώρηση του βιοτικού επιπέδου που ραγδαία επιδεινώθηκε από το 2009, με την κλιμάκωση της κρίσης.

Μέσα στο θετικό αυτό πλαίσιο εκτιμάται ότι **οι βασικοί στρατηγικοί στόχοι και οι κατευθύνσεις ανάπτυξης της περιοχής θα έχουν σε μεγάλο βαθμό επιτευχθεί** μέσα στον μακροπρόθεσμο ορίζοντα της μελέτης αυτής, που είναι το έτος 2030, παρά τις καθυστερήσεις που έχουν παρουσιαστεί.

Στο αναπτυξιακό πρόγραμμα της Περιφέρειας ο πρωτογενής τομέας αποτελεί μοχλό, για οποιαδήποτε προσπάθεια περιφερειακής ανάπτυξης. Το σενάριο αυτό συμβάλλει στην περαιτέρω ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας στα πλαίσια της αύξησης της απασχόλησης αλλά και της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής.

**Ο πρωτογενής τομέας** αναπτύσσεται στα πλαίσια της σύγχρονης αντίληψης για τον ανταγωνισμό και στηρίζεται στην ποιότητα των προσφερομένων προϊόντων, στην παραγωγή επώνυμων προϊόντων και όχι στις τιμές.

Με αυτές τις συνθήκες εμφανίζονται αξιόλογες προοπτικές για την παραγωγή αγροτικών προϊόντων, όπως επίσης για την ενασχόληση με οικολογικές καλλιέργειες στα πλαίσια ενός συστήματος πιστοποίησής τους και περιβαλλοντικής διαχείρισης. Κυρίως όμως προωθείται η **εξειδίκευση στα προϊόντα της κτηνοτροφίας**, η οποία εξελίσσεται σε δυναμική πλεονασματική δραστηριότητα και βασικός κλάδος για την αναβίωση των αγροτικών οικισμών.

Η κτηνοτροφική δραστηριότητα οργανώνεται με **αυστηρή οριοθέτηση των βοσκοτόπων και την δημιουργία κτηνοτροφικού πάρκου** σε συνεργασία με τους όμορους Δήμους, όπου θα εξασφαλίζονται κατάλληλες υποδομές για την αύξηση της παραγωγικότητας και την περιβαλλοντική διαχείριση των κτηνοτροφικών αποβλήτων.

Η αγροτική δραστηριότητα αναβαθμίζεται στην παραθαλάσσια ενότητα, με την διαφύλαξη ενιαίων ενοτήτων αγροτεμαχίων με χαρακτηριστικά γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας, ιδίως στην παρόχθια ζώνη του ποταμού Μόρνου, σε συνδυασμό με την αναβάθμιση των δικτύων ΤΟΕΒ, όπου παραμένουν σε λειτουργία και απαιτείται.

**Στον δευτερογενή τομέα** προοπτικές παρουσιάζονται για τις επενδύσεις επεξεργασίας και τυποποίησης των αγροτικών, γεωργικών και κυρίως κτηνοτροφικών προϊόντων.

Η προτεινόμενη συγκέντρωση των διάσπαρτων βιοτεχνικών - εμπορικών χρήσεων που αναπτύσσονται στην περιφέρεια του σχεδίου πόλης, σε **οργανωμένους υποδοχείς**, θα συμβάλει στην ανάπτυξη **εξωτερικών οικονομιών κλίμακας** για τις επιχειρήσεις με αποτέλεσμα την μείωση του λειτουργικού κόστους και την αύξηση της ανταγωνιστικότητας των προϊόντων.

**Δραστηριότητα με δυναμικές προοπτικές αποτελεί ο τουρισμός.**

Για την αξιοποίηση και ορθολογική εκμετάλλευση των σημαντικών τουριστικών πόρων της Δ. Ενότητας αλλά και της ευρύτερης περιφέρειάς της, απαιτείται η **προώθηση επενδύσεων στον θεματικό τουρισμό, υψηλών προδιαγραφών**, αλλά κυρίως η **εκμετάλλευση των ευκαιριών που παρουσιάζονται στην περιοχή**, λόγω της πρόσφατης ολοκλήρωσης των διεθνούς σημασίας οδικών αξόνων ΠΑΘΕ και Ιόνιας Οδού, καθώς και της βελτίωσης της σύνδεσης της περιοχής με το πολεοδομικό συγκρότημα Πατρών μετά την κατασκευή της γέφυρας Ρίου - Αντιρρίου «Χαρίλαος Τρικούπης».

**Η αναβάθμιση του ρόλου της Ναυπάκτου**, ως ισχυρού οικιστικού κέντρου κατά μήκος του διεθνούς αρχαιολογικού - πολιτιστικού ενδιαφέροντος άξονα Δελφών - Πατρών - Αρχαίας Ολυμπίας, με βάση το νέο Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο, αναμένεται να συμβάλλει στην κατασκευή **νέων αναπτυξιακών έργων στην περιοχή και στην προσέλκυση νέων επενδύσεων στον τουρισμό**.

Ιδιαίτερη βαρύτητα αναμένεται να δοθεί στην ολοκλήρωση των προγραμματισμένων αναπλάσεων της περιοχής του παραδοσιακού οικισμού της Ναυπάκτου **και ιδίως της περιοχής του «πολιτιστικού μονοπατιού»**, που θα αναβαθμίσει αισθητικά και λειτουργικά τον οικισμό της Ναυπάκτου και θα αναδείξει την σπάνια ιστορική - πολιτιστική του κληρονομιά.

Η λειτουργία της προβλεπόμενης **«τουριστικής μαρίνας»** στις όχθες του χειμάρρου Σκα, θα αναβαθμίσει επιπλέον τον ρόλο της Ναυπάκτου, ως **βασικού προορισμού στο δίκτυο τουριστικών λιμένων «κρουαζιέρας» του Κορινθιακού - Πατραϊκού κόλπου**, μαζί με τους όμορους παραθαλάσσιους οικισμούς του Μεσολογίου και του Αιγίου.

**Οι κύριοι επαρχιακοί οδικοί άξονες** που συνδέουν την κεντρική και βόρεια αγροτική περιοχή με την παραθαλάσσια αστική ενότητα Ναυπάκτου - Λυγιά - Ξηροπήγαδου, αναβαθμίζονται, ενώ συγχρόνως αναπτύσσονται **δραστηριότητες εξειδίκευσης του θεματικού τουρισμού στην αγροτική ενδοχώρα**, με παράλληλη στήριξη των παραδοσιακών αγροτικών προϊόντων, τα οποία συνδέονται με τον θεματικό τουρισμό.

Ιδιαίτερα η εξασφάλιση **των οδικών συνδέσεων** με την περιοχή των ορεινών όγκων του **Ριγανίου**, καθώς και με την περιοχή **Άνω Χώρας - Πλατάνου** θα συμβάλλουν στην κατεύθυνση της τουριστικής ανάπτυξης στην περιοχή του εξωαστικού χώρου.

Η δημιουργία **περιβαλλοντικών και πολιτιστικών διαδρομών** που θα συνδέουν τους αξιόλογους πολιτιστικούς και φυσικούς πόρους της Δ. Ενότητας, θα συμβάλλουν στην ανάπτυξη του τουρισμού και στην ενδοχώρα.

Η αξιοποίηση, ανάδειξη και κατάλληλη προβολή των σημαντικών **αρχαιολογικών χώρων** που είναι διάσπαρτοι στην ευρύτερη περιοχή και ιδίως των αρχαιολογικών χώρων της Αρχαίας Ναυπάκτου-Μολύκρειας και Βουττού, αποτελούν πρόσθετο συγκριτικό πλεονέκτημα, που θα συμβάλλει στην ανάπτυξη του τουρισμού.

Η ανάπτυξη τουριστικών καταλυμάτων στις ζώνες που προβλέπονται για παραθεριστική κατοικία και τουρισμό θα συμπαρασύρουν και άλλες συνοδευτικές δραστηριότητες στον τομέα του τουρισμού.

**Οι αγροτικοί οικισμοί αναβιώνουν και προκύπτουν τάσεις επανακατοίκησης, ενώ συγχρόνως αναμένεται η σταδιακή ανασυγκρότηση του πρωτογενούς τομέα και η ανάπτυξη - εξειδίκευση του ειδικού τουρισμού, με τη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης.**

**Ο παραθαλάσσιος αστικός Χώρος αναβαθμίζεται λειτουργικά, με την αντιμετώπιση των σοβαρών πολεοδομικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει και αφορούν κυρίως τις διαδικασίες επανέγκρισης και εφαρμογής του σχεδίου πόλης των επεκτάσεων του 2005, αναθεώρησης του σχεδίου πόλης στις περιοχές του Κάστρου και της Μεγαλομάτας και πολεοδομικής οργάνωσης της περιοχής της Παλαιοπαναγιάς με ήπια πολεοδόμηση Α και Β κατοικίας.**

Με την πολεοδόμηση της **Παλαιοπαναγιάς**, η περιοχή αποκτά **δίκτυο οργανωμένων κοινοχρήστων χώρων** και αναβαθμισμένες κοινωνικές υποδομές και ενσωματώνεται στη συνολική πολεοδομική λειτουργία του σχεδίου πόλης της παραθαλάσσιας αστικής ενότητας, με κέντρο τον ιστορικό πυρήνα της Ναυπάκτου.

Το κυκλοφοριακό πρόβλημα της παραθαλάσσιας αστικής ενότητας, το οποίο οφείλεται στις αποσπασματικές επεκτάσεις του παραδοσιακού πυρήνα του σχεδίου πόλης Ναυπάκτου - Λυγιά - Ξηροπήγαδου και στην ελλιπή εφαρμογή του σχεδίου πόλης, αντιμετωπίζεται σε μεγάλο βαθμό με το προτεινόμενο **ενιαίο μοντέλο κυκλοφοριακής οργάνωσης του αστικού ιστού, μέρος του οποίου αποτελεί η κατασκευή υπόγειας παράκαμψης - σήραγγας** στην περιοχή του παραδοσιακού οικισμού της Ναυπάκτου, η οποία θα αποφορτίσει την Π.Ε.Ο. Αντιρρίου - Ιτέας και τον ιστορική πυρήνα της «Καστρόπολης», από την διαμπερή κυκλοφορία.

Παράλληλα, εν όψει της νέας προγραμματικής περιόδου της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος **για την περίοδο 2021 – 2027 και του νέου Συμφώνου Εταιρικής Σχέσης (Σ.Ε.Σ.)**, αναμένεται η ενδυνάμωση της τοπικής αυτοδιοίκησης στην Περιφέρεια, με δράσεις που θα προκαλέσουν την ενεργοποίηση των τοπικών δυνάμεων και την ενθάρρυνση νέων μορφών συνεργασίας μεταξύ ιδιωτικών και δημόσιων φορέων, με κατεύθυνση την υλοποίηση αναπτυξιακών προγραμμάτων και σχεδίων ολοκληρωμένων παρεμβάσεων ανάπτυξης.

## 1.2. ΜΟΝΤΕΛΟ ΧΩΡΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ

## 1.2. ΜΟΝΤΕΛΟ ΧΩΡΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ

### 1.2.1. ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ Δ. ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ

Η πρόταση χωρικής και οικιστικής οργάνωσης της Δ.Ε. διαμορφώθηκε με βάση το Σενάριο III που προκρίθηκε, όπως αυτό διαμορφώθηκε μετά τις συμμετοχικές διαδικασίες και τις κατευθύνσεις του Δήμου και της Δ/σας Υπηρεσίας.

**Όλες οι προτάσεις ακολουθούν τις κατευθύνσεις των ανωτέρων επιπέδων σχεδιασμού, με τις οποίες υπάρχει συμβατότητα και περαιτέρω εξειδίκευση, και συσχετίζονται με το ευρύτερο αναπτυξιακό πλαίσιο, όπως αυτό διαμορφώνεται ή προβλέπεται ότι θα διαμορφωθεί.**

**Οι προτάσεις** που διαμορφώνονται αφορούν στο Δομικό Σχέδιο Οργάνωσης της περιοχής, στην Οργάνωση των χρήσεων γης και στην Προστασία του περιβάλλοντος καθώς και στην Γενική Πολεοδομική οργάνωση και ρύθμιση των οικιστικών υποδοχών.

Στο **Δομικό Σχέδιο** παρουσιάζεται το πρότυπο οικιστικής ανάπτυξης και χωρικής οργάνωσης της Δ.Ε. Ναυπάκτου σε σχέση με το ευρύτερο περιβάλλον. Το πρότυπο οικιστικής ανάπτυξης και χωρικής οργάνωσης επηρεάζεται άμεσα, εκτός από τις παραμέτρους που προκύπτουν από τα επίπεδα του Εθνικού και Περιφερειακού Σχεδιασμού, και από τις δυνατότητες και τους συσχετισμούς που διαμορφώνονται στο ευρύτερο περιβάλλον.

**Στην Οργάνωση των χρήσεων γης και την Προστασία του περιβάλλοντος**, η οποία παρουσιάζεται αναλυτικά στο κεφάλαιο **Π2** της μελέτης, προσδιορίζονται οι Περιοχές Ειδικής Προστασίας, οι Περιοχές Ελέγχου και Περιορισμού της Δόμησης, οι προς πολεοδόμηση περιοχές επεκτάσεων του σχεδίου και οι οργανωμένοι υποδοχείς παραγωγικών και λοιπών - ειδικών χρήσεων.

**Η χωρική οργάνωση** της Δ.Ε. Ναυπάκτου, διαχωρίζεται σε **τρεις μεγάλες ενότητες**, με ειδικότερες κατηγοριοποιήσεις και εσωτερικές ρυθμίσεις, λαμβάνοντας υπόψη την τυπολογία του χώρου με βάση το ανάγλυφο, τους φυσικούς και πολιτιστικούς πόρους, τις υποδομές και τα αναπτυξιακά χαρακτηριστικά :

- **Την αστική παραθαλάσσια ενότητα Ναυπάκτου - Λυγιά - Ξηροπήγαδου**, με τις προεκτάσεις της στην περιοχή της Παλαιοπαναγιάς, η οποία αποτελεί μια αναπτυσσόμενη περιοχή που δέχεται τις μεγαλύτερες πιέσεις για ανάπτυξη οικιστικών και λοιπών χρήσεων.
- **Την περιαστική ενότητα των αγροτικών οικισμών**, άμεσα εξαρτημένων από τον αστικό χώρο, που αποτελούν τους κύριους αποδέκτες από την μετατόπιση της ζήτησης για κατοικία και λοιπές χρήσεις της παραθαλάσσιας αστικής ενότητας.
- **Την ενότητα των απομακρυσμένων αγροτικών οικισμών**, οι οποίοι αναπτύσσονται στην ευρύτερη περιοχή των λεκανών απορροής των ποταμών του Εύηνου, του Μόρνου και του χειμάρρου Σκα(λα) και χαρακτηρίζονται από χωρική απομόνωση και στοιχειώδεις δυνατότητες ανάκαμψης μέσω του εναλλακτικού τουρισμού.

Στη Γενική Πολεοδομική οργάνωση και ρύθμιση των οικιστικών υποδοχέων, η οποία παρουσιάζεται αναλυτικά στο κεφάλαιο Π3 της μελέτης, περιέχονται οι κατευθύνσεις και τα προγραμματικά μεγέθη κυρίως όσον αφορά στην αρτιότερη οργάνωση, εξυγίανση και αναβάθμιση των οικιστικών υποδοχέων της Δ.Ε. Ναυπάκτου.

Η Δ. Ενότητα Ναυπάκτου, μέσα από τις προτάσεις της μελέτης αυτής, οργανώνεται ως μία ενιαία λειτουργική ενότητα ήπιας και εξειδικευμένης μορφής τουρισμού – αναψυχής, διοίκησης και παροχής υπηρεσιών, σε συνδυασμό με γεωργικές, κυρίως δενδρώδεις καλλιέργειες και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις παραδοσιακής μορφής, μέσα στην οποία σχηματίζεται ένα πλέγμα συνεργαζόμενων συνόλων, οικισμών, φυσικών και πολιτιστικών πόρων και παραγωγικών δραστηριοτήτων, την οποία κατευθύνει, καθορίζει και επηρεάζει το κυρίαρχο αστικό κέντρο της Ναυπάκτου.

Μέσα από την οργάνωση αυτή επιχειρείται ο ολοκληρωμένος φυσικός σχεδιασμός και η διαχείριση της περιοχής :

- **Με ισχυροποίηση της θέσης της Ναυπάκτου, ως ενισχυμένου κέντρου διαχείρισης του τριτογενούς και δευτερογενούς τομέα της ευρύτερης περιοχής, πέραν των ορίων της Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας, με εξειδίκευση στην παροχή υπηρεσιών υψηλής ποιότητας τουρισμού-αναψυχής και πολιτισμού.**
- **Με διάχυση της ανάπτυξης σε όλους τους οικισμούς των επί μέρους χωρικών ενοτήτων της Δ.Ε. Ναυπάκτου, οι οποίοι αποκτούν συγκεκριμένο χαρακτήρα και εξειδίκευση.**
- **Με επιδίωξη και ενίσχυση της πολυαπασχόλησης με κατεύθυνση στον τουρισμό και την παραδοσιακή – οικολογική γεωργία και κυρίως την κτηνοτροφία, στον εξωαστικό χώρο.**

Η όλη οργάνωση έχει ως στόχο την **ισορροπία – προστασία - ανάπτυξη** της περιοχής και την αποκατάσταση της σχέσης πόλης - υπαίθρου, μέσα από την ανάδειξη των φυσικών και πολιτιστικών πόρων και την προστασία και ελεγχόμενη διαχείρισή τους.

Η Δ.Ε. Ναυπάκτου λειτουργεί ως η γεωγραφική μονάδα χωροταξικού σχεδιασμού, μέσα στον οποίο θα πραγματοποιηθεί ο χωρικός συντονισμός των επί μέρους αναπτυξιακών προγραμμάτων.

Όλα τα επί μέρους **αναπτυξιακά προγράμματα** για την περιοχή, θα έχουν ως στόχους την διαμόρφωση προϋποθέσεων βιώσιμης ανάπτυξης του οικιστικού δικτύου, με συμπληρωματικές σχέσεις - χρήσεις - δραστηριότητες μεταξύ των επί μέρους οικιστικών ενοτήτων, καθώς και στην ανάδειξη - ένταξη της Ναυπάκτου **σε ευρύτερες τουριστικές ενότητες προβολής και ανάδειξης φυσικών και πολιτιστικών πόρων :**

- του Διεθνούς σημασίας τουριστικού άξονα **Δελφών – Πάτρας – Αρχαίας Ολυμπίας.**
- του Δυτικού Αναπτυξιακού Άξονα **της Ιόνιας Οδού.**
- του ενδοπεριφερειακού άξονα **Ναυπάκτου - Μεσολογγίου - Θέρμου.**

- του δικτύου των ορεινών οικισμών οικότουριστικού - φυσιολατρικού - πολιτιστικού και θρησκευτικού ενδιαφέροντος των πρώην Επαρχιών Ναυπακτίας και Τριχωνίδας.
- του δικτύου τουριστικών προορισμών της ευρύτερης περιοχής του **πολεοδομικού συγκροτήματος Πατρών**.
- του δικτύου τουριστικών λιμένων του Κορινθιακού - Πατραϊκού κόλπου.

Το Δομικό Σχέδιο χωρικής οργάνωσης της Δ.Ε. Ναυπάκτου, όπως προτείνεται, βρίσκεται σε απόλυτη συσχέτιση και συμβατότητα με τις κατευθύνσεις των πλαισίων στρατηγικού επιπέδου σχεδιασμού, όπως αυτά αναφέρθηκαν αναλυτικά και καθορίζουν τις βασικές κατευθύνσεις της χωρικής και οικιστικής οργάνωσης της περιοχής.

Συγκεκριμένα:

- Η ανάδειξη της πόλης της Ναυπάκτου ως κύριου πόλου αστικού τουρισμού σε επίπεδο Περιφέρειας και η διασύνδεση με τον εναλλακτικό τουρισμό της αγροτικής ενδοχώρας, αποτελεί βασική κατεύθυνση του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τον Τουρισμό, όσον αφορά στην εξειδίκευση του τουριστικού προϊόντος, και του νέου Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου Π.Δ.Ε. για την ποιοτική αναβάθμιση του αστικού τουρισμού της Ναυπάκτου και την ενίσχυση της διασύνδεσης με τους λοιπούς τουριστικούς πόλους στην περιφέρεια του Δήμου Ναυπακτίας.
- Η προστασία της γεωργικής γης στην περιοχή του Μόρνου και στην περιφέρεια των αγροτικών οικισμών, και ο εκσυγχρονισμός του πρωτογενούς τομέα, με κατεύθυνση την παραγωγή προϊόντων βιολογικής καλλιέργειας και προϊόντων ονομασίας προέλευσης,(Π.Ο.Π.), αποτελεί κατεύθυνση όλων των ανωτέρων επιπέδων σχεδιασμού που επηρεάζουν την περιοχή της Δ.Ε.
- Η υποστήριξη της τοπικής οικονομίας των αγροτικών οικισμών με κύριο άξονα τον κλάδο της κτηνοτροφίας, αποτελεί κατεύθυνση του νέου Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου Π.Δ.Ε., για τις Ενδοπεριφερειακές Χωρικές Ενότητες Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας και Δήμου Ναυπακτίας.
- Η ανάδειξη των παραδοσιακών αγροκτηνοτροφικών προϊόντων της υπαίθρου μέσω των εναλλακτικών μορφών τουρισμού, αποτελεί κατεύθυνση του νέου Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου και του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τον Τουρισμό.
- Η ανάδειξη δικτύων και διαδρομών πολυθεματικού ενδιαφέροντος στον αγροτικό χώρο, αποτελεί επίσης κατεύθυνση του νέου Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου και του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τον Τουρισμό.
- Η προτεινόμενη κατασκευή ήπιου τουριστικού λιμένα στις εκβολές του ποταμού Σκα(λα), αποτελεί προτεραιότητα του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τον Τουρισμό για την περιοχή του Δ. Ναυπακτίας, καθώς και εξειδικευμένη κατεύθυνση για την ενίσχυση του θαλασσιού τουρισμού και συγκεκριμένα του «τουρισμού κρουαζιέρας».
- Η ρύθμιση - πολεοδομική οργάνωση των άτυπων οικιστικών συγκεντρώσεων της παραθαλάσσιας ενότητας, με ήπια πολεοδόμηση και αυξημένα όρια κατάτμησης - αρτιότητας, αποτελεί βασική κατεύθυνση του νέου Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου και



του ισχύοντος Γενικού Πλαισίου σχετικά με τη ρύθμιση της διάσπαρτης δόμησης σε παραθαλάσσιες αναπτυσσόμενες περιοχές.

- **Η οργάνωση - περιβαλλοντική εξυγίανση της περιοχής πλησίον του Μόρνου, όπου καταγράφονται άτυπα διαμορφωμένες παραγωγικές χρήσεις,** που αποτελεί και κατεύθυνση του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τη Βιομηχανία, για τον καθορισμό επιβαρυσμένων περιβαλλοντικά περιοχών ως «Υποδοχέων Εξυγίανσης».
- **Ο περιορισμός της διάσπαρτης δόμησης παραγωγικών χρήσεων - δραστηριοτήτων** στην εκτός σχεδίου περιοχή, με τη συγκέντρωσή τους σε οργανωμένο χωρικό υποδοχέα (Επιχειρηματικό Πάρκο), είναι κατεύθυνση του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τη Βιομηχανία, όσον αφορά στις περιοχές μέσης προς χαμηλής προτεραιότητας, στις οποίες κατατάσσεται η περιοχή της Δ.Ε. Ναυπάκτου, καθώς και του νέου Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου, για την Ενδοπεριφερειακή Ενότητα του Δήμου Ναυπακτίας.
- **Η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και των υδατικών πόρων της περιοχής,** αποτελεί κατεύθυνση όλων των στρατηγικών πλαισίων σχεδιασμού και ιδίως του Σχεδίου Διαχείρισης Υδατικών Πόρων Δ. Στερεάς Ελλάδας.
- **Οι κατευθύνσεις και οι περιορισμοί που αφορούν στην πρόληψη και αντιμετώπιση των πλημμυρών στην παραθαλάσσια ενότητα,** εναρμονίζονται πλήρως με τις κατευθύνσεις και τα προτεινόμενα μέτρα για τις περιοχές δυνητικών κινδύνων πλημμύρας του Σχεδίου Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας Λεκανών Απορροής Υδατικού Διαμερίσματος Δυτικής Στερεάς Ελλάδας.

### 1.2.2. ΑΞΟΝΕΣ ΔΟΜΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ Δ. ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ

Οι στρατηγικοί - προγραμματικοί στόχοι και οι βασικές κατευθύνσεις και αρχές οργάνωσης του Δομικού Σχεδίου της Δ. Ενότητας, όπως διατυπώθηκαν, **εξειδικεύονται σε συγκεκριμένους άξονες**, οι οποίοι αποτελούν την βάση για την ιεράρχηση του οικιστικού δικτύου και καθορίζονται ως στόχοι και προτεραιότητες, για την οργάνωση και τον σχεδιασμό των επί μέρους Αναπτυξιακών Ενοτήτων της Δ. Ενότητας.

**Οι άξονες του Δομικού Σχεδίου Οργάνωσης** της Δ. Ενότητας, καθορίζονται ως εξής :

1. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΟΙΚΙΣΤΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΜΕ ΙΕΡΑΡΧΗΣΗ – ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΚΑΙ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟ ΤΟΥ ΡΟΛΟΥ ΤΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΩΝ ΟΙΚΙΣΜΩΝ.
2. **ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥ ΡΟΛΟΥ ΤΗΣ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΩΣ ΚΕΝΤΡΟΥ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ-ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ-ΑΝΑΨΥΧΗΣ-ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ-ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ.**
3. ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΩΝ ΟΔΙΚΩΝ ΣΥΝΔΕΣΕΩΝ - ΧΩΡΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ -ΙΣΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΓΙΑ ΑΡΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΜΟΝΩΣΗΣ ΤΩΝ ΟΙΚΙΣΜΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΑΣΤΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΤΗΣ Δ.ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΕΥΡΥΤΕΡΑ ΤΟΥ ΝΕΟΥ Δ. ΝΑΥΠΑΚΤΙΑΣ.
4. ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ - ΑΝΑΔΕΙΞΗ - ΠΡΟΒΟΛΗ - ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ & ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ, ΩΣΤΕ ΝΑ ΑΠΟΤΡΑΠΕΙ Η ΥΠΟΒΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥΣ.
5. ΟΡΓΑΝΩΣΗ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΜΕ ΧΩΡΙΚΗ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΛΟΓΩ ΥΠΑΡΞΗΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ & ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ.
6. ΟΡΓΑΝΩΣΗ & ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΟΥΣ ΤΟΜΕΑ ΜΕ ΕΝΤΟΠΙΣΜΟ ΧΩΡΩΝ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΩΝ ΥΠΟΔΟΧΕΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
7. ΕΝΙΣΧΥΣΗ - ΟΡΓΑΝΩΣΗ - ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΗΣ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑΣ ΜΕ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΣΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΗ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥΣ.
8. ΕΝΙΣΧΥΣΗ - ΟΡΓΑΝΩΣΗ - ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΩΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΤΗΣ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑΣ ΜΕ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ

Το προτεινόμενο Δομικό Σχέδιο Χωρικής Οργάνωσης της Δ. Ενότητας ουσιαστικά αποσκοπεί :

- στην ανασυγκρότηση και αναβίωση των οικισμών της υπαίθρου μέσα από μία πολυλειτουργική σχέση συνδυασμένων δραστηριοτήτων, που θα κατευθύνονται και θα πλεγματούνονται μέσα σε εξειδικευμένες αναπτυξιακές ενότητες και θα επεκτείνονται έξω από τα στενά όρια της Δ. Ενότητας
- στην ενίσχυση και εξειδίκευση του ρόλου της Ναυπάκτου, ως αστικού κέντρου εκτεταμένης εμβέλειας, με έμφαση στον αστικό τουρισμό, με την ανάδειξη της σπάνιας ιστορικής - πολιτιστικής - αρχιτεκτονικής κληρονομιάς της πόλης και την καθιέρωση του κεντρικού της πυρήνα ως “Καστρόπολης”.

### 1.2.3. ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ

Για την οργάνωση της περιοχής της Δ.Ε. Ναυπάκτου, στην κατεύθυνση της ισόρροπης ανάπτυξης με διασύνδεση των φυσικών τοπίων με τους πολιτιστικούς πόρους και των αστικών λειτουργιών με την αναψυχή και τις δραστηριότητες του αγροτικού χώρου, σε συμπληρωματικές σχέσεις συνέργειας, καθορίζονται έξι αναπτυξιακές ενότητες, οι οποίες σχηματίζονται σε συνάρτηση με τους εξής άξονες ανάπτυξης:

#### 1<sup>ος</sup> ΑΞΟΝΑΣ – ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

##### ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ - ΛΥΓΙΑ - ΞΗΡΟΠΗΓΑΔΟΥ

Αναπτύσσεται στην νότια παραλιακή ζώνη της Δ. Ενότητας και **αποτελεί ουσιαστικά την πόλη της Ναυπάκτου.**

Αποτελεί τον δεύτερο μεγαλύτερο οικισμό της Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας και το μοναδικό αστικό κέντρο του ανατολικού τμήματός της.

Ασκή επιρροή σε εκτεταμένη περιοχή πέραν των ορίων της Δ. Ενότητας, στην ευρύτερη περιοχή της γεωγραφικής ενότητας της Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας, που αντιστοιχεί στο δίκτυο των Δ.Ε. Ναυπάκτου - Αντιρρίου - Πυλλήνης - Αποδοτίας - Πλατάνου & Χάλκειας, καθώς και στους όμορους οικισμούς της Π.Ε. Φωκίδας.

Η αστική οικιστική ενότητα Ναυπάκτου - Λυγιά - Ξηροπήγαδου, αποτελεί την κύρια και καθοριστική οικιστική ενότητα, από την οποία διαμορφώνονται τα βασικά αναπτυξιακά μεγέθη της περιοχής.

**Βασικά αναπτυξιακά χαρακτηριστικά** της 1ης οικιστικής ενότητας είναι:

- Η υπάρχουσα **διοικητική, εμπορική και κοινωνική υποδομή** της πόλης της Ναυπάκτου
- Η υπάρχουσα **υποδομή τουρισμού και εγκαταστάσεων αναψυχής**, σε συνδυασμό με λοιπές υποστηρικτικές υποδομές
- **Οι σημαντικοί αρχαιολογικοί χώροι της πόλης**, της οποίας το ιστορικό κέντρο συμπίπτει με την Αρχαία Ναύπακτο - «Καστρόπολη», έχει χαρακτηριστεί στο σύνολό του παραδοσιακός οικισμός, ιστορικός τόπος και περιοχή φυσικού κάλλους και περιλαμβάνει μεγάλο αριθμό αρχαιοτήτων, αλλά και παραδοσιακών κτιρίων των νεωτέρων χρόνων.
- **Η εκτεταμένη παραλιακή ζώνη**, που αποτελεί το πρόσωπο της πόλης και της Δ. Ενότητας στον Πατραϊκό-Κορινθιακό κόλπο.
- **Η άμεση γειτνίαση της πόλης με την Ζεύξη Ρίου-Αντιρρίου.**
- **Οι ιστορικά ανεπτυγμένες σχέσεις της πόλης και του Δήμου Ναυπακτίας με την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας και ιδίως με την περιοχή της Φωκίδας.**
- **Η άμεση σύνδεση της πόλης με το πολεοδομικό συγκρότημα Πατρών**, την Δυτική Πύλη της Χώρας που την συνδέει με την Ευρώπη.
- **Η σύνδεση της πόλης με την κεντρική και βόρεια Ελλάδα** μέσω των νέων οδικών αξόνων και ιδίως του δυτικού άξονα.
- **Η κομβική θέση της πόλης στον διεθνούς ακτινοβολίας τουριστικό άξονα Δελφών-Αρχαίας Ολυμπίας.**

- Η ανεπτυγμένη τουριστική υποδομή και οι δυνατότητες περαιτέρω εξειδίκευσης του τουρισμού.
- Η εκτεταμένη ανάπτυξη παραθεριστικής Β κατοικίας στην παραλιακή ζώνη.
- Η άμεση σύνδεση της πόλης με τις αναπτυξιακές ενότητες της περιαστικής και της αγροτικής ενότητας, μέσω των επαρχιακών οδών που αποτελούν τους κύριους άξονες δικτύωσης των αξιόλογων φυσικών και πολιτιστικών πόρων της και κατ' επέκταση των περιοχών ενδιαφέροντος των όμορων Δήμων.
- Η αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας στην παρόχθια ζώνη του ποταμού Μόρνου.
- Οι διάσπαρτες βιοτεχνικές - εμπορικές χρήσεις στην εκτός σχεδίου περιοχή και η προοπτική συγκέντρωσής τους σε οργανωμένους υποδοχείς, που θα συμβάλει στην μείωση του κόστους λειτουργίας, στην εξειδίκευση και στην αύξηση της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας των προϊόντων.

## 2<sup>ος</sup> ΑΞΟΝΑΣ – ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

### ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΕΡΙΑΣΤΙΚΩΝ ΟΙΚΙΣΜΩΝ: ΔΑΦΝΗΣ - ΣΚΑΛΑΣ - ΒΟΜΒΟΚΟΥΣ - ΛΕΥΚΑΣ ΒΟΜΒΟΚΟΥΣ - Κ. ΜΑΜΟΥΛΑΔΑΣ - Κ. ΑΦΡΟΞΥΛΙΑΣ

Αναπτύσσεται στις παρυφές της κύριας ενότητας της πόλης της Ναυπάκτου, ως περιαστική ζώνη, με διάρθρωση για τη διαχείριση κυρίως του πρωτογενούς τομέα και μέρους του δευτερογενούς τομέα της Δ. Ενότητας, σε συνδυασμό με την ανάπτυξη κύριας και παραθεριστικής κατοικίας.

Αποτελεί την σημαντικότερη αναπτυξιακή ενότητα του εξωαστικού χώρου, η οποία παρουσιάζει στοιχειώδη δυναμισμό και συγκεντρώνει το μεγαλύτερο ποσοστό από τον πληθυσμό του εξωαστικού χώρου.

**Βασικά αναπτυξιακά χαρακτηριστικά** της 2ης οικιστικής ενότητας είναι:

- Η άμεση γεινίαση με την αστική-παραλιακή οικιστική ενότητα Ναυπάκτου - Λυγιά - Ξηροπήγαδου.
- Η ανάπτυξη του δευτερογενούς τομέα με έμφαση στα επαγγελματικά εργαστήρια (ξυλουργεία, μεταλλουργεία, συνεργεία κ.λπ.) και στην αποθήκευση και τυποποίηση κυρίως αγροτικών και κτηνοτροφικών προϊόντων.
- Η άμεση σύνδεση με όλες τις ενότητες της ορεινής ενδοχώρας της Δ. Ενότητας, και άλλων περιοχών εκτός Διοικητικών ορίων της.
- Το ιδιαίτερο κάλλους φυσικό τοπίο με θέα προς τον Πατραϊκό-Κορινθιακό κόλπο, μέσα στο οποίο αναπτύσσονται οι οικισμοί, το οποίο, κατά το μεγαλύτερο μέρος του αντιστοιχεί στο περιαστικό πράσινο των λόφων που επιστέφουν την πόλη της Ναυπάκτου.

## 3<sup>ος</sup> ΑΞΟΝΑΣ – ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

### Η ΕΝΟΤΗΤΑ ΟΡΕΙΝΩΝ - ΗΜΙΟΡΕΙΝΩΝ ΟΙΚΙΣΜΩΝ: ΠΟΡΟΥ - ΡΙΓΑΝΙΟΥ - ΠΙΤΣΙΝΑΪΪΚΩΝ - ΒΛΑΧΟΜΑΝΔΡΑΣ - ΓΕΦΥΡΑΣ ΜΠΑΝΙΑ & ΣΦΗΚΑΪΪΚΩΝ.

Αναπτύσσεται στο βορειοδυτικό τμήμα της Δ. Ενότητας με **βασικά αναπτυξιακά χαρακτηριστικά**  
:

- Τον παραδοσιακού χαρακτήρα, οικισμό του Ριγανίου, που είναι ο μοναδικός αγροτικός οικισμός της Δ. Ενότητας που εμφανίζει ενδιαφέρουσα πολεοδομική συγκρότηση και κτιριακό δυναμικό, και διαθέτει στοιχειώδη διοικητική και κοινωνική υποδομή.
- Τον ποταμό Εύηνο και το φυσικό του περιβάλλον, που αποτελεί τον βασικό - φυσικό - αισθητικό πόρο της περιοχής, καθώς επίσης και τις χαράδρες του ποταμού Μόρνου και του χειμάρρου Σκα(λα).
- Τις περιοχές ιδιαίτερου κάλλους, κατά μήκος των χαραδρών των λοιπών χειμάρρων και ιδίως του Αμυραούς και του Βαθυρέματος, σε συνδυασμό με τους μύλους και τα λοιπά βιοτεχνικά κτίσματα παραδοσιακών παραγωγικών τεχνικών που συγκεντρώνονται στις όχθες τους.
- Τα δάση πλατύφυλλων και κωνοφόρων και τις εγκαταλειμμένες αγροτικές περιοχές με πεζούλες, οι οποίες σε συνδυασμό με τις εναλλαγές του φυσικού αναγλύφου, συνθέτουν το ιδιαίτερο κάλλους φυσικό τοπίο της περιοχής.
- Τις παραθεριστικές τάσεις που αναπτύσσονται και προέρχονται κυρίως από την μετατροπή των παλαιών οικογενειακών κύριων κατοικιών σε παραθεριστικές.
- Την ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών ειδικού τουρισμού και ειδικότερα :
  - Την ανάπτυξη αθλητικών δραστηριοτήτων Κανoe-Kayak κλπ. στον ποταμό Εύηνο
  - Την ανάπτυξη ιαματικού τουρισμού στον χώρο των θειούχων λουτρών, ιδίως του συνοικισμού των Σφηκαϊκών Κοινότητας Βλαχομάνδρας αλλά και των Πιστιναϊκών.
  - Την ανάπτυξη κυνηγετικού τουρισμού, ο οποίος δύναται να ενισχυθεί με την λειτουργία του θεσμοθετημένου εκτροφείου θηραμάτων στη θέση «Βατάκι».
  - Την ανάπτυξη περιπατητικού-φυσιολατρικού τουρισμού, μέσα στο αγροδοασικό τοπίο.
- Την ανάπτυξη της κτηνοτροφίας, με τη δυνατότητα οργάνωσής της σε βοσκοτόπους και κτηνοτροφικά πάρκα.
- Την συμπληρωματική ανάπτυξη της γεωργίας, η οποία χαρακτηρίζεται από την παραγωγή βιολογικών προϊόντων και την κατασκευή μικρών αρδευτικών έργων.
- Την άμεση σύνδεση με τους αξιόλογους φυσικούς πόρους της ευρύτερης ενδοχώρας όμορων περιοχών και ιδίως με την περιοχή του Δ. Θέρμου και της λίμνης Τριχωνίδας.

#### **4ος ΑΞΟΝΑΣ – ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ**

##### **ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΣΚΑΛΑΣ - ΝΕΟΚΑΣΤΡΟΥ (προς ΠΛΑΤΑΝΟ - ΑΝΩ ΧΩΡΑ)**

Αναπτύσσεται στο ανατολικό τμήμα της Δ. Ενότητας, μεταξύ του φαραγγιού του χειμάρρου Σκα και του Δαφνορέματος και επεκτείνεται και εκτός των ορίων της, μέσα από ανάλογες διαδρομές, με **βασικά αναπτυξιακά χαρακτηριστικά :**

- Τα δάση και τα οροπέδια των κορυφών των ορέων, σε συνδυασμό με αγροτικές περιοχές με πεζούλες και έντονο μορφολογικό ανάγλυφο.
- Τους αρχαιολογικούς χώρους της περιοχής με σημαντικότερο το Ασκληπιείο Βουτού.
- Την ανάπτυξη της κτηνοτροφίας, με τη δυνατότητα οργάνωσής της σε βοσκοτόπους και κτηνοτροφικά πάρκα.
- Την ανάπτυξη παραθεριστικών κατοικιών στην ευρύτερη περιοχή της Σκάλας.

- Την ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού μέσα στην φύση με εξειδίκευση στον περιηγητικό και κυνηγετικό τουρισμό.
- Την ανάπτυξη θρησκευτικού τουρισμού, ιδίως λόγω ύπαρξης της Ιεράς Μονής Μεταμόρφωσης Σωτήρος

#### **5ος ΑΞΟΝΑΣ – ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ**

**ΟΙΚΙΣΜΟΙ: ΛΕΥΚΑΣ ΒΟΜΒΟΚΟΥΣ - ΒΟΜΒΟΚΟΥΣ - ΑΝΩ ΜΑΜΟΥΛΑΔΑΣ - ΑΝΩ ΑΦΡΟΞΥΛΙΑΣ - ΡΙΓΑΝΙΟΥ - (ΝΕΟΚΑΣΤΡΟΥ)**

Αναπτύσσεται στο κεντρικό τμήμα της Δ. Ενότητας, ανάμεσα στις κορυφές του όρους Ρίγανη, δυτικά της χαράδρας του χειμάρρου Σκα, με **βασικά αναπτυξιακά χαρακτηριστικά :**

- Τα δάση και τα οροπέδια των κορυφών των ορέων σε συνδυασμό με αγροτικές περιοχές με πεζούλες, με έντονο μορφολογικό ανάγλυφο.
- Την ανάπτυξη της κτηνοτροφίας, με τη δυνατότητα οργάνωσής της σε βοσκοτόπους και κτηνοτροφικά πάρκα.
- Την συμπληρωματική ανάπτυξη της γεωργίας και ιδίως των δενδρωδών καλλιεργειών και την κατασκευή μικρών αρδευτικών έργων
- Την ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών θεματικού τουρισμού με εξειδίκευση στον κυνηγετικό και θρησκευτικό τουρισμό.

#### **6ος ΑΞΟΝΑΣ – ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ**

**ΟΙΚΙΣΜΟΙ: ΔΑΦΝΗΣ - ΜΙΚΡΟΥ ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΑΚΙΟΥ - ΧΑΝΙ ΤΟΥ ΛΟΗ - ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΑΚΙΟΥ - ΝΕΟΚΑΣΤΡΟΥ - ΡΙΓΑΝΙΟΥ**

Συνδέει τον οικισμό της Δάφνης, τον νοτιότερο περιαστικό οικισμό της Δ. Ενότητας, με τον κύριο αγροτικό οικισμό του Ριγανίου και από εκεί με τον ποταμό Εύηνο, μέσα από μια διαδρομή που ουσιαστικά συνδέει τους βορειότερους οικισμούς, κάθε αναπτυξιακής ενότητας, σχηματίζοντας έναν δακτύλιο στα όρια της Δ. Ενότητας.

**Βασικά αναπτυξιακά χαρακτηριστικά** της 6ης οικιστικής ενότητας είναι:

- Το ιδιαίτερο κάλλους φυσικό τοπίο με δάση και δασικές εκτάσεις, οροπέδια κορυφών και περιοχές με πεζούλες.
- Η ανάπτυξη της κτηνοτροφίας, με τη δυνατότητα οργάνωσής της σε βοσκοτόπους και κτηνοτροφικά πάρκα.
- Η ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών ειδικού τουρισμού με εξειδίκευση στον κυνηγετικό και περιπατητικό τουρισμό.
- Η άμεση σύνδεση με την ορεινή ενδοχώρα της Ναυπακτίας προς Πλάτανο - Άνω Χώρα, μέσω της επαρχιακής οδού 24

Είναι δεδομένο ότι η πρώτη αναπτυξιακή ενότητα, Ναυπάκτου - Λυγιά - Ξηροπήγαδου, είναι η βασική και καθοριστική ενότητα της περιοχής μελέτης, αλλά και του ανατολικού τμήματος της Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας, ενώ όλες οι άλλες είναι δευτερεύουσες και οργανώνονται προκειμένου

να υποστηριχθεί η ανάκαμψη του αγροτικού χώρου και η αξιοποίηση - ανάδειξη των φυσικών πλεονεκτημάτων του εξωαστικού χώρου.

Όλες οι δευτερεύουσες ενότητες είναι απόλυτα εξαρτημένες από την οικιστική ενότητα Ναυπάκτου - Λυγιά - Ξηροπήγαδου, την οποία ουσιαστικά έχουν ως αφετηρία και επεκτείνονται προς την ευρύτερη ορεινή ενδοχώρα των όμορων Δήμων, με την οποία παρουσιάζουν κοινά χαρακτηριστικά.

Οι τρεις τελευταίες αναπτυξιακές ενότητες, παρουσιάζουν επίσης κοινά χαρακτηριστικά μεταξύ τους και καταλήγουν ουσιαστικά στην σύνδεση των περιαστικών οικισμών με τον οικισμό του Ριγανίου, μέσα από διαφορετικές διαδρομές, οι οποίες στην προέκτασή τους συναντούν το δίκτυο των παρόχθιων του Εύηγου οικισμών Πόρου - Χάνι Μπανιά - Βλαχομάνδρας.

#### 1.2.4. ΙΕΡΑΡΧΗΣΗ ΟΙΚΙΣΤΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ – ΡΟΛΟΙ ΤΩΝ ΟΙΚΙΣΜΩΝ

Οι οικισμοί της Δ.Ε. Ναυπάκτου, εξειδικεύονται ως προς τον αναπτυξιακό τους ρόλο μέσα στην οικιστική ενότητα στην οποία εντάσσονται και ιεραρχούνται ανάλογα με τη δυναμική τους και την επιρροή που αναπτύσσουν με τους όμορους οικισμούς της ευρύτερης περιοχής.

Η περιοχή της Δ.Ε. Ναυπάκτου, περιλαμβάνει **τρεις ευρύτερες χωρικές ενότητες**, που αντιστοιχούν :

- στην παραθαλάσσια αστική οικιστική **ενότητα Ναυπάκτου - Λυγιά - Ξηροπήγαδου**, η οποία καθορίζει τους αναπτυξιακούς δείκτες και τις προοπτικές της Δ.Ε. Ναυπάκτου και συγκεντρώνει το σύνολο των υπηρεσιών και το μεγαλύτερο ποσοστό του πληθυσμού και των οικονομικών δραστηριοτήτων.
- στους περιαστικούς οικισμούς **Δάφνης - Σκάλας - Βομβοκούς - Κ. Μαμουλάδας - Κ. Αφροξυλιάς**, οι οποίοι αναπτύσσονται εξαιτίας της γεινίασης με την παραθαλάσσια αστική ενότητα, συγκεντρώνουν συμπληρωματικές χρήσεις και δραστηριότητες και είναι σε άμεση εξάρτηση με αυτή.
- στους απομακρυσμένους αγροτικούς οικισμούς **Ριγανίου - Βλαχομάνδρας - Βελβίνας - Γέφυρας Μπανιά - Άνω Αφροξυλιάς - Άνω Μαμουλάδας, Μικρού και Μεγάλου Παλαιοχωρακίου - Νεοκάστρου** και των λοιπών συνοικισμών που αναπτύσσονται στην κεντρική και βόρεια ενότητα.

Οι οικισμοί αναπτύσσονται κυρίως κατά μήκος **των επαρχιακών οδών, που ξεκινούν ακτινωτά από την αστική ενότητα με κέντρο τη Ναύπακτο** και καταλήγουν στις περιοχές της ορεινής Ναυπακτίας και Τριχωνίδας, συνδέοντας τους οικισμούς της Δ.Ε. Ναυπάκτου, με τους ορεινούς οικισμούς των Δ.Ε. Πυλλήνης και Πλατάνου του Δ. Ναυπάκτου και τους εγγύτερους στον ποταμό Εύηνο οικισμούς του Δ. Θέρμου.

Η αναπτυξιακή προοπτική της Δ.Ε. Ναυπάκτου, βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στον ρόλο της Ναυπάκτου, ως **κύριου οικιστικού κέντρου στον διεθνούς αρχαιολογικού ενδιαφέροντος άξονα Δελφών - Πάτρας - Αρχαίας Ολυμπίας**, καθώς και στις σχέσεις επιρροής - εξάρτησής της με την πόλη των Πατρών, ιδίως μετά την ολοκλήρωση της κατασκευής της γέφυρας Ρίου - Αντιρρίου «Χαρίλαος Τρικούπης».

Παράλληλα, η Ναύπακτος αποτελεί τον ισχυρότερο οικισμό του ανατολικού τμήματος της Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας, γεγονός που την καθιστά τον βασικό πόλο εξάρτησης του συνόλου των οικισμών που αναπτύσσονται στο δυτικό τμήμα της Π.Ε. Φωκίδας.

Οι νέοι εθνικοί - διεθνείς οδικοί άξονες : «Πάτρα-Αθήνα-Θεσσαλονίκη-Εύζωνοι (ΠΑΘΕ)» και «Αντίρριο - Μεσολόγγι - Αργίριο - Αμφιλοχία - Άρτα - Ιωάννινα (Ιόνια Οδός - Δυτικός Άξονας)» που τέθηκαν πρόσφατα σε πλήρη λειτουργία στην περιφέρεια της Δ.Ε. Ναυπάκτου, ενισχύουν τον **στρατηγικό ρόλο της Ναυπάκτου, ως κύριου τουριστικού πόλου** στον άξονα σύνδεσης της Αττικής, της Πελοποννήσου και της Στερεάς Ελλάδας, με την Περιφέρεια Ηπείρου.

Η προτεινόμενη ιεράρχηση των οικισμών της Δ.Ε. Ναυπάκτου, **δεν διαφοροποιείται** σε σχέση με εκείνη που περιγράφεται στην Ενότητα Α6 «Προκαταρκτική πρόταση» της Α' Φάσης της



μελέτης του νέου Γ.Π.Σ. (Τεύχος II), καθώς δεν μεταβάλλονται οι αναπτυξιακές σχέσεις - εξαρτήσεις μεταξύ των οικισμών της Δ. Ενότητας.

Για την εξειδίκευση του ρόλου και της αναπτυξιακής φυσιογνωμίας των οικισμών της Δ. Ενότητας, λαμβάνονται ιδιαίτερα υπό όψη, οι **άξονες του Δομικού Σχεδίου Οργάνωσης** και ο διαχωρισμός των επί μέρους **Αναπτυξιακών Ενοτήτων** της περιοχής, προς την κατεύθυνση της ισόρροπης αιεφόρου ανάπτυξης και της ενίσχυσης της παραγωγικής σχέσης πόλης - υπαίθρου.

Το οικιστικό δίκτυο διαρθρώνεται στις τρεις χωρικές ενότητες ως εξής :

#### 1. ΠΑΡΑΘΑΛΑΣΣΙΑ ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ - ΛΥΓΙΑ - ΞΗΡΟΠΗΓΑΔΟΥ

Οι νέες συνθήκες που διαμορφώνονται στην περιοχή της Ναυπάκτου, από την ισχυροποίηση της θέσης της στο οικιστικό δίκτυο της ευρύτερης περιοχής του Πατραϊκού - Κορινθιακού κόλπου, διαμορφώνουν και νέες προοπτικές για την εξειδίκευση του τουριστικού χαρακτήρα της πόλης και την ανάπτυξη προηγμένων υπηρεσιών, παράλληλα με την αντιμετώπιση των προβλημάτων από την ανεξέλεγκτη ανάπτυξη ασύμβατων και ανεπιθύμητων χρήσεων και τάσεων προαστισιοποίησης από τους κατοίκους της πόλης των Πατρών.

Η Ναύπακτος αναπτύσσεται ως ενισχυμένο αστικό κέντρο διαδημοτικής - διαπεριφερειακής εμβέλειας, με αναβαθμισμένο αστικό χώρο που αναδεικνύεται με την ολοκλήρωση των αστικών αναπλάσεων, τη δικτύωση των **μνημείων σπάνιας ιστορικής - πολιτιστικής κληρονομιάς της «Καστρόπολης»** και τη χρήση τεχνολογιών «έξυπνης πόλης», σε συνδυασμό με την παροχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών στους κλάδους της εκπαίδευσης του τουρισμού και της αναψυχής.

Κατά συνέπεια, η πόλη πρέπει να ενισχυθεί και να εξοπλιστεί με την κατάλληλη υποδομή για να διαχειριστεί και να εξυπηρετήσει:

1. Τις **νέες περιοχές οικιστικής ανάπτυξης** που εντάσσονται στο σχέδιο πόλης και ιδίως την περιοχή της Παλαιοπαναγιάς, με κοινωνικές εξυπηρετήσεις - υποδομές.
2. Την **ενιαία κυκλοφοριακή οργάνωση και λειτουργία του παραθαλάσσιου αστικού χώρου**, λαμβάνοντας υπό όψη τις νέες περιοχές επέκτασης του σχεδίου πόλης και την ανάγκη παράκαμψης της περιοχής του παραδοσιακού οικισμού της Ναυπάκτου, με παράλληλη εξασφάλιση οριζοντίων συλλεκτήριων οδών για την αποφόρτιση της Π.Ε.Ο.
3. Την πρόσβαση σε υπηρεσίες **διοίκησης, εκπαίδευσης και υγείας - πρόνοιας** των κατοίκων του ανατολικού - βορειοανατολικού τμήματος της Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας.
4. Τις **αυξανόμενες τάσεις επισκεψιμότητας** στην παραθαλάσσια αστική ενότητα, από τουρίστες, ημερήσιους επισκέπτες και παραθεριστές, που καταγράφονται ιδίως μετά την κατασκευή της γέφυρας Ρίου - Αντιρρίου «Χαρίλαος Τρικούπης».
5. Την οργανωμένη ανάδειξη και **δικτύωση των αρχαιολογικών χώρων - μνημείων** του ιστορικού πυρήνα και την υποστήριξη του ρόλου της Ναυπάκτου ως κύριου τουριστικού πόλου στον άξονα Δελφών - Αρχαίας Ολυμπίας, αναδεικνύοντας συγχρόνως την ιστορική κληρονομιά που συνδέεται με την «Ναυμαχία της Ναυπάκτου» (Lepanto 1571).

6. Την οργάνωση των αναπτυγμένων **παραθαλάσσιων χρήσεων αναψυχής**, που αποτελούν κύριο προορισμό για τους κατοίκους της ευρύτερης περιοχής στα όρια των Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας και Φωκίδας και του πολεοδομικού συγκροτήματος Πατρών.
7. Την ανάγκη **ποιοτικής αναβάθμισης των υφιστάμενων τουριστικών καταλυμάτων**.
8. Την οργάνωση του δευτερογενούς τομέα, με εξειδίκευση στη **μεταποίηση προϊόντων του αγροτικού χώρου**, παράλληλα με την αντιμετώπιση των συγκρούσεων στην παραθαλάσσια ενότητα από τη συγκέντρωση διάσπαρτων βιοτεχνικών επιχειρήσεων και επαγγελματικών εργαστηρίων σε περιοχές κατοικίας και αγροτικής γης.

## 2. ΠΕΡΙΑΣΤΙΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ

Η εξέλιξη των οικισμών της περιαστικής ενότητας, καθορίζεται από την αναπτυξιακή δυναμική της παραθαλάσσιας αστικής ενότητας, και ιδίως από την μετατόπιση των οικιστικών πιέσεων και των οικονομικών δραστηριοτήτων της πόλης, στον περιαστικό χώρο.

Οι περιαστικοί οικισμοί θα εξακολουθήσουν να είναι άμεσα εξαρτημένοι από την Ναύπακτο, ωστόσο εξειδικεύονται κατά ενότητες, με βάση την ιδιαίτερη αναπτυξιακή τους ταυτότητα και τις νέες τάσεις ως προς τις χρήσεις γης.

Το δίπολο των **οικισμών Δάφνης - Σκάλας**, με κυρίαρχο τον οικισμό της Δάφνης, οργανώνεται ως ενισχυμένο κέντρο διαχείρισης της αγροτικής παραγωγής του νοτιοανατολικού τμήματος της Δ. Ενότητας, σε συνδυασμό με την ρύθμιση των ανεπτυγμένων βιοτεχνικών - εμπορικών χρήσεων που αναπτύσσονται διάσπαρτα στην περιοχή του Μόρνου.

Επιπλέον, αναδεικνύεται ο ρόλος των οικισμών, ως **πόλων ανάπτυξης παραθεριστικών χρήσεων και δραστηριοτήτων ειδικού τουρισμού**, με κύριο άξονα ενδιαφέροντος την σύνδεσή τους με τον αρχαιολογικό χώρο του Ασκληπιείου της αρχαίας πόλης Βουττός, πλησίον του οικισμού της Σκάλας και κατ' επέκταση με τον οικισμό του Νεοκάστρου (4ος Άξονας - Ενότητα Ανάπτυξης).

Οι λοιποί περιαστικοί οικισμοί **Κ. Μαμουλάδας - Κ. Αφροξυλιάς - Βομβοκούς - Λεύκας Βομβοκούς - Βελβίνας**, οργανώνονται με τη μορφή δικτύου αμιγώς αγροτικών οικισμών, άμεσα εξαρτημένων από την Ναύπακτο, με εξειδίκευση στις δενδρώδεις καλλιέργειες και στην κτηνοτροφία, σε συνδυασμό με την ανάπτυξη βιοτεχνικών χρήσεων και επαγγελματικών εργαστηρίων, συμπληρωματικών της παραθαλάσσιας αστικής ενότητας.

Η ενότητα αυτή των περιαστικών οικισμών, δύναται να αποτελέσει **περιοχή υποδοχής συμπληρωματικών κοινωνικών υποδομών - εξυπηρετήσεων** της αστικής παραθαλάσσιας ενότητας, με σημαντικότερη προοπτική την πραγματοποίηση ολοκληρωμένων παρεμβάσεων διαμόρφωσης πάρκου πρασίνου στη δημόσια δασική έκταση στη θέση **«Κούμαρος»**, σε συνδυασμό με υπαίθριες χρήσεις αθλητισμού – αναψυχής και υποδομές κοινωνικής προνοίας.

Στους οικισμούς αποδίδεται **αναβαθμισμένος ρόλος στη διαχείριση της πρωτογενούς παραγωγής της κεντρικής και δυτικής περιαστικής ενότητας**, η οποία επεκτείνεται στην κεντρική και βόρεια αγροτική ενδοχώρα, με τον καθορισμό βοσκοτόπων και τη δυνατότητα διαμόρφωσης κτηνοτροφικού πάρκου και παράλληλη υποστήριξη του άξονα σύνδεσης των περιαστικών οικισμών με τον οικισμό του Ριγανίου.

### 3. ΑΓΡΟΤΙΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΒΟΡΕΙΑΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

Η οργάνωση της οικιστικής ενότητας των απομακρυσμένων αγροτικών οικισμών της Δ.Ε. Ναυπάκτου, καθορίζεται από τον ρόλο του οικισμού του Ριγανίου, ως ενισχυμένου αγροτικού κέντρου με κοινωνική υποδομή και εξυπηρετήσεις, για τη διαχείριση των εξειδικευμένων μορφών τουρισμού της οικιστικής ενότητας **Πόρου - Ριγανίου - Πισιναϊκών - Βλαχομάνδρας - Γέφυρας Μπανιά - Σφηκαϊκών** (3ος Άξονας - Ενότητα Ανάπτυξης), με παράλληλη διαχείριση της αγροτικής παραγωγής των βορειοδυτικών περιοχών της Δ.Ε. Ναυπάκτου.

Ειδικότερα, ο **οικισμός Ριγανίου** διαθέτει παραδοσιακά χαρακτηριστικά πολεοδομικού ιστού και κτιριακού αποθέματος και επιβάλλονται ειδικοί όροι δόμησης για την διατήρηση της φυσιογνωμίας και της κλίμακας του οικισμού και ενισχύεται με την κατάλληλη υποδομή για την διαχείριση :

1. Της γεωργοκτηνοτροφικής παραγωγής των βορειοδυτικών και κεντρικών περιοχών της Δ. Ενότητας.
2. Των δραστηριοτήτων ειδικού τουρισμού - αναψυχής στην περιοχή του ποταμού Εύηνου.
3. Του ιαματικού τουρισμού, με την αξιοποίηση των θειούχων Λουτρών Βλαχομάνδρας και Πισιναϊκών, με δυνατότητα δικτύωσης των περιοχών με τα Λουτρά Αγραπιδόκαμπου και τα Λουτρά Στάχτης.
4. Του κυνηγετικού τουρισμού, με παράλληλη αξιοποίηση του εκτροφείου άγριας ζωής στη θέση «Βατάκι», περιοχής Βλαχομάνδρας.
5. Των λοιπών μορφών ειδικού τουρισμού, όπως φυσιολατρικού - περιηγητικού και οικοτουρισμού που αναπτύσσονται στην περιοχή, με δυνατότητα ανάδειξης μονοπατιών και διαδρομών σύνδεσης με την ευρύτερη περιοχή της πρώην Επαρχίας Τριχωνίδας.

Βασική κατεύθυνση της μελέτης αποτελεί η ενίσχυση του ρόλου του Ριγανίου, ως κύριου οικιστικού κέντρου της βόρειας αγροτικής ενότητας της Δ.Ε. Ναυπάκτου.

**Βασική κατεύθυνση για τη βελτίωση της συνοχής του δικτύου των αγροτικών οικισμών :** Πόρου - Πισιναϊκών - Βλαχομάνδρας - Γέφυρας Μπανιά - Σφηκαϊκών και τη σύνδεσή τους με τον κύριο οικισμό του Ριγανίου, αποτελεί η βελτίωση των επαρχιακών οδών και η δυνατότητα εξασφάλισης νέων οριζόντιων συνδέσεων.

Παράλληλα, εξασφαλίζεται στοιχειώδης κοινωνική υποδομή στους οικισμούς και ενθαρρύνεται η πραγματοποίηση νέων τουριστικών επενδύσεων στην περιοχή.

Η διαμόρφωση ενός συνεκτικού δικτύου αγροτουριστικού ενδιαφέροντος στην περιοχή, με την **προώθηση των παραδοσιακών προϊόντων βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας μέσω του τουρισμού**, με πυρήνα την περιοχή του Ριγανίου, αποτελεί κρίσιμο παράγοντα για την επιβίωση των αγροτικών οικισμών της περιοχής.

Παράλληλα, υποστηρίζεται ο ρόλος του δικτύου των απομακρυσμένων αγροτικών οικισμών **Νεοκάστρου - Α. Μαμουλάδας - Α. Αφροξυλιάς - Μικρού & Μεγάλου Παλαιοχωρακίου**, ως

αναπτυσσόμενων αμιγώς αγροτικών οικισμών, για τη διαχείριση της αγροτικής παραγωγής της βορειοανατολικής ενότητας της Δ.Ε. Ναυπάκτου, με εξειδίκευση στην κτηνοτροφία, συγχρόνως με την ανάδειξη ειδικών μορφών τουρισμού και ιδίως οικοτουρισμού, φυσιολατρικού - περιηγητικού, κυνηγετικού και θρησκευτικού τουρισμού.

Βασικός πόλος του άξονα των απομακρυσμένων οικισμών της βόρειας - βορειοανατολικής ενότητας, αποτελεί ο **οικισμός του Νεοκάστρου**, ο οποίος αναβαθμίζεται με στοιχειώδη κοινωνική και τεχνική υποδομή, για την διαχείριση των δραστηριοτήτων ειδικών μορφών τουρισμού, καθώς και της σταδιακής αύξησης των παραθεριστικών κατοικιών που καταγράφονται τα τελευταία χρόνια και προέρχονται κυρίως από κατοίκους της παραθαλάσσιας αστικής ενότητας που διατηρούν οικογενειακούς δεσμούς στην περιοχή.

Ο οικισμός του Νεοκάστρου, αποτελεί **κύριο πόλο διαχείρισης της ανεπτυγμένης κτηνοτροφικής δραστηριότητας** της βορειοανατολικής περιοχής της Δ.Ε. Ναυπάκτου, ενώ παράλληλα βελτιώνεται η επικοινωνία του με τον οικισμό της Σκάλας και με τους όμορους οικισμούς που αναπτύσσονται κατά μήκος του αναπτυξιακού άξονα ήπιου φυσιολατρικού ενδιαφέροντος Δάφνης - Ριγανίου.

**Η βόρεια - βορειοανατολική αγροτική ενότητα**, αποτελεί την πιο μειονεκτική περιοχή της Δ.Ε. Ναυπάκτου, για την οποία **απαιτείται θέσπιση ειδικών οικονομικών κινήτρων** για την στήριξη της κτηνοτροφικής δραστηριότητας, με σκοπό την συγκράτηση του πληθυσμού και την δυνατότητα επανακατοίκησης των οικισμών, οι οποίοι κατά το μεγαλύτερο μέρος τους είναι εγκαταλελειμμένοι.

Όσον αφορά στους οικισμούς **Α. Αφροξυλιάς** και **Α. Μαμουλάδας**, εξετάζεται η δυνατότητα αναβίωσής τους μέσα από την εφαρμογή πρότυπων ολοκληρωμένων παρεμβάσεων ανάπτυξης, οικοτουριστικού ενδιαφέροντος, και την ένταξή τους στο δίκτυο προορισμών εναλλακτικού τουρισμού της κεντρικής και βόρειας αγροτικής ενότητας.

## ΙΕΡΑΡΧΗΣΗ ΟΙΚΙΣΤΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ

Με βάση την υπάρχουσα κατάσταση και τις αναπτυξιακές κατευθύνσεις, όπως περιγράφηκαν, προτείνεται η **ιεράρχηση** του οικιστικού δικτύου της Δ.Ε. Ναυπάκτου και προσδιορίζεται ο ρόλος του κάθε οικισμού.

**Η ιεραρχική κατάταξη των οικισμών, προέρχεται από τον ρόλο και τον δυναμισμό τους** και συναρτάται με την χωροθέτηση διοικητικών και κοινωνικών υπηρεσιών και εξυπηρετήσεων και την επιρροή και εξάρτηση των άλλων οικισμών, από αυτούς.

**Προτείνεται η κατάταξη των οικισμών** στα χωρικά πλαίσια της Δ.Ε. Ναυπάκτου, στα εξής πέντε επίπεδα (πιν. Π1-1).

**ΕΔΡΑ - ΟΙΚΙΣΜΟΣ 1<sup>ΟΥ</sup> ΕΠΙΠΕΔΟΥ** στα χωρικά όρια της Δ.Ε. :

**ΑΣΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ - ΛΥΓΙΑ - ΞΗΡΟΠΗΓΑΔΟΥ - ΠΑΛΑΙΟΠΑΝΑΓΙΑΣ :**

Στο **πρώτο επίπεδο**, στα χωρικά όρια της Δ.Ε., κατατάσσεται ο ενοποιημένος αστικός Χώρος του σχεδίου πόλης **Ναυπάκτου - Λυγιά - Ξηροπήγαδου** και κατ' επέκταση αυτού, η διαμορφωμένη με διάσπαρτη δόμηση περιοχή της **Παλαιοπαναγιάς**.

Με βάση το νέο Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας (Π.Χ.Π. 2020), η **αστική αυτή ενότητα με κέντρο την Ναύπακτο, αναβαθμίζεται και ιεραρχείται ως «Πρωτεύων Περιφερειακός Πόλος - Οικισμός 5ου Επιπέδου» σε επίπεδο Χώρας**, στην ίδια βαθμίδα με τους οικισμούς του Αιγίου και της Αμαλιάδας, **εξαρτημένος από τον οικισμό του Μεσολογγίου**.

Ο οικισμός του Μεσολογγίου ιεραρχείται ως ενισχυμένος οικισμός 5<sup>ου</sup> επιπέδου, εξαρτημένος από τον οικισμό του Αγρινίου (οικισμός 4<sup>ου</sup> επιπέδου).

**Οι οικισμοί Αγρινίου και Μεσολογγίου** αποτελούν τους μεγαλύτερους οικισμούς της Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας και **όλοι εξαρτώνται από την πόλη των Πατρών, η οποία ιεραρχείται ως πρωτεύων Εθνικός Πόλος 2<sup>ου</sup> επιπέδου**.

**Από τον οικισμό της Ναυπάκτου, είναι εξαρτημένοι όλοι οι οικισμοί 6<sup>ου</sup> επιπέδου του Δήμου Ναυπακτίας** : Άνω Χώρα – Αντίρριο – Σίμος – Πλάτανος και Γαυρολίμνη, καθώς και όλοι οι λοιποί οικισμοί, οι οποίοι κατατάσσονται στο 7<sup>ο</sup> επίπεδο σε εγχώρια κλίμακα.

**ΕΝΙΣΧΥΜΕΝΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ 2<sup>ΟΥ</sup> ΕΠΙΠΕΔΟΥ** στα χωρικά όρια της Δ.Ε. :

#### **ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΡΙΓΑΝΙ - ΔΑΦΝΗ**

Στο **δεύτερο επίπεδο**, στα χωρικά όρια της Δ.Ε., κατατάσσονται οι κύριοι αγροτικοί οικισμοί **Δάφνη** (Άνω και Κάτω Δάφνη) και **Ριγάνι**, της περιαστικής και της κεντρικής - βόρειας αγροτικής ενότητας αντίστοιχα.

Για τους κύριους αγροτικούς οικισμούς της **Δάφνης** και ιδίως του **Ριγανίου**, ο οποίος είναι απομακρυσμένος από την παραθαλάσσια αστική ενότητα, και προκειμένου να ενισχυθεί η αγροτική ενδοχώρα της Δ.Ε. Ναυπάκτου στα πλαίσια της ισόρροπης ανάπτυξης και της εδαφικής - κοινωνικής - οικονομικής συνοχής, προτείνεται η αναβάθμιση - κατάταξή τους στην κατηγορία **«Λοιποί Περιφερειακοί Πόλοι 6ου επιπέδου»** σε επίπεδο Χώρας, εξαρτημένοι από τη Ναύπακτο, σε σχέση με την υφιστάμενη κατάταξή τους στους **«Λοιπούς οικισμούς 7ου επιπέδου»** σύμφωνα με το νέο Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας (Π.Χ.Π. 2020).

**ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ 3<sup>ΟΥ</sup> ΕΠΙΠΕΔΟΥ** στα χωρικά όρια της Δ.Ε. :

#### **ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΝΕΟΚΑΣΤΡΟΥ - ΣΚΑΛΑΣ - Κ. ΜΑΜΟΥΛΑΔΑΣ - Κ. ΑΦΡΟΞΥΛΙΑΣ**

Στο  **τρίτο επίπεδο**, στα χωρικά όρια της Δ.Ε., κατατάσσονται οι αγροτικοί οικισμοί **Σκάλα, Νεόκαστρο, Κάτω Μαμουλάδα και Κάτω Αφροξυλιά**.

Οι οικισμοί παρουσιάζουν στοιχειώδη ανάπτυξη και είναι εξαρτημένοι από την παραθαλάσσια αστική ενότητα και από τους κύριους αγροτικούς οικισμούς Δάφνης και Ριγανίου, με τους οποίους αναπτύσσονται έντονες εξαρτήσεις, κατά περίπτωση.

**ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ 4<sup>ΟΥ</sup> ΕΠΙΠΕΔΟΥ** στα χωρικά όρια της Δ.Ε. :

#### **ΟΙΚΙΣΜΟΙ - ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΟΙ ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΑΚΙΟΥ - ΠΟΡΟΥ - ΒΛΑΧΟΜΑΝΔΡΑΣ - ΠΙΤΣΙΝΑΙΚΩΝ - Γ. ΜΠΑΝΙΑ - ΒΟΜΒΟΚΟΥΣ - ΛΕΥΚΑΣ ΒΟΜΒΟΚΟΥΣ - ΒΕΛΒΙΝΑΣ**

Στο **τέταρτο επίπεδο**, στα χωρικά όρια της Δ.Ε., κατατάσσονται οι δευτερεύοντες αγροτικοί οικισμοί - συνοικισμοί, άμεσα εξαρτημένοι από τα κύρια αγροτικά κέντρα της περιαστικής και αγροτικής ενότητας, οι οποίοι διαθέτουν στοιχειώδη πολεοδομική οργάνωση και λειτουργία.

**ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ 5<sup>ΟΥ</sup> ΕΠΙΠΕΔΟΥ** στα χωρικά όρια της Δ.Ε. :

**ΟΙΚΙΣΜΟΙ - ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΟΙ ΜΙΚΡΟΥ ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΑΚΙΟΥ - ΣΥΚΙΑΣ - ΣΦΗΚΑΙΚΩΝ - Α. ΑΦΡΟΞΥΛΙΑΣ - Α. ΜΑΜΟΥΛΑΔΑΣ**

Στο **πέμπτο επίπεδο**, στα χωρικά όρια της Δ.Ε., κατατάσσονται οι ασήμαντοι αναπτυξιακά, εγκαταλελειμμένοι αγροτικοί οικισμοί - συνοικισμοί της Δ.Ε. Ναυπάκτου, χωρίς στοιχειώδη οργάνωση και εξυπηρετήσεις.

Η προτεινόμενη ιεράρχηση του οικιστικού δικτύου της περιοχής διοικητικών ορίων του νέου Γ.Π.Σ. πρώην Δ. Ναυπάκτου (Δ.Ε. Ναυπάκτου), βασίζεται στην υποστήριξη του ρόλου των οικισμών με βάση τις αρχές του Δομικού Σχεδίου Χωρικής Οργάνωσης, μέσα από τη διαβάθμιση των λειτουργικών σχέσεων - εξαρτήσεων του αστικού με τον αγροτικό χώρο και τις αλληλεπιδράσεις των αγροτικών οικισμών, ιδίων ή όμορων αναπτυξιακών οικιστικών ενοτήτων.

ΠΙΝΑΚΑΣ Π1-1

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΑΙ ΙΕΡΑΡΧΗΣΗ ΟΙΚΙΣΜΩΝ Δ.Ε. ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ (στο επίπεδο της Δ.Ε.)				
Σε επίπεδο Χώρας (προτεινόμενη τροποποίηση νέου Π.Χ.Π. 2020)				
Πρωτεύων Περιφερειακός Πόλος - Οικισμός 5ου επιπέδου	Λοιποί Περιφερειακοί Πόλοι - Οικισμοί 6ου επιπέδου	Οικισμοί 7ου επιπέδου		
Σε επίπεδο Δ.Ε.				
Έδρα - Οικισμός 1 <sup>ου</sup> επιπέδου	Ενισχυμένοι Οικισμοί 2 <sup>ου</sup> επιπέδου	Εξαρτημένοι Οικισμοί 3 <sup>ου</sup> επιπέδου	Εξαρτημένοι Οικισμοί 4 <sup>ου</sup> επιπέδου	Εξαρτημένοι Οικισμοί 5 <sup>ου</sup> επιπέδου
1. ΝΑΥΠΑΚΤΟΣ - ΛΥΓΙΑΣ - ΞΗΡΟΠΗΓΑΔΟ - ΠΑΛΑΙΟΠΑΝΑΓΙΑ	2.1. ΡΙΓΑΝΙ	3.1. Νεόκαστρο	4.1. Παλαιοχωράκιο	5.1. Μικρό Παλαιοχωράκιο
			4.2. Πόρος 4.3. Βλαχομάνδρα 4.4. Πτισναίικα 4.5. Γέφυρα Μπανιά	5.2. Συκιά 5.3. Σφηκαίικα
	2.2. ΔΑΦΝΗ	3.2. Σκάλα	4.6. Βομβοκού 4.7. Λεύκα Βομβοκούς	5.4. Α. Αφροξυλιά 5.5. Α. Μαμουλάδα
		3.3. Κ. Μαμουλάδα 3.4. Κ. Αφροξυλιά	4.8. Βελβίνα	

## 1.2.5. ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ – ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΧΡΗΣΕΩΝ ΓΗΣ

### 1.2.5.1. ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΥΡΙΑΣ (Α) & ΠΑΡΑΘΕΡΙΣΤΙΚΗΣ (Β) ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ

**Οι διαμορφωμένοι οικιστικοί υποδοχείς :** το σχέδιο πόλης της αστικής παραθαλάσσιας ενότητας Ναυπάκτου - Λυγιά - Ξηροπήγαδου - Παλαιοπαναγιάς και οι οριοθετημένοι οικισμοί της περιαστικής και αγροτικής ενότητας, **προβλέπεται να καλύψουν το μεγαλύτερο μέρος των οικιστικών αναγκών για κύρια Α και παραθεριστική Β κατοικία, για την εξυπηρέτηση του προγραμματικού πληθυσμού της Δ. Ενότητας μέχρι το έτος 2030.**

**Η βασική κατεύθυνση της μελέτης, ως προς την οικιστική ανάπτυξη, καθορίζεται από την επιλογή της κάλυψης των οικιστικών πιέσεων, κατ' αρχήν μέσα στα όρια των υπάρχοντων (θεσμοθετημένων και διαμορφωμένων), οικιστικών υποδοχών.**

Για την κάλυψη των πρόσθετων πληθυσμιακών αναγκών, **δεν υποστηρίζεται η αύξηση της χωρητικότητας με τον καθορισμό μεγαλύτερων πολεοδομικών μεγεθών δόμησης**, αλλά η εφαρμογή του σχεδίου πόλης στις περιοχές επεκτάσεων που βρίσκονται σε εκκρεμότητα και η ρύθμιση - πολεοδομική οργάνωση - τμηματική ένταξη των άτυπα διαμορφωμένων οικιστικών συγκεντρώσεων στο σύνολο της παραθαλάσσιας ενότητας.

**Η έδρα του Δήμου, Ναύπακτος, ως αστικός παραλιακός και οργανωμένος οικισμός, με κοινωνική και διοικητική υποδομή, πολεοδομική οργάνωση και πλούσιους φυσικούς και πολιτιστικούς πόρους, συγκεντρώνει το μεγαλύτερο μέρος των οικιστικών πιέσεων, τόσο από κατοίκους της Δ. Ενότητας, όσο και της ευρύτερης περιοχής.**

Οι εμφανιζόμενες, όπως έχει ήδη αναφερθεί, αυξημένες οικιστικές πιέσεις κατανέμονται σε κύρια (Α) κατοικία και παραθεριστική (Β) κατοικία.

**Η κάλυψη των νέων οικιστικών αναγκών για κύρια (Α) κατοικία στην παραθαλάσσια ενότητα, πραγματοποιείται κυρίως μέσα στο εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο πόλης και στα σχέδια πόλης των επεκτάσεων του έτους 2005, η εφαρμογή των οποίων βρίσκεται σε εκκρεμότητα και προβλέπεται η αναδημοσίευσή τους με Π.Δ.**

Συμπληρωματική κάλυψη των αναγκών αυτών γίνεται στην περιφέρεια του σχεδίου πόλης, με την μετατόπιση των οικιστικών πιέσεων στην παραλιακή ζώνη, για τα υψηλότερα εισοδήματα, και στην ενότητα των περιαστικών οικισμών, για τα χαμηλότερα εισοδήματα .

Η παραθαλάσσια αστική ενότητα εξακολουθεί και αποτελεί τον κύριο υποδοχέα οικιστικών πιέσεων για παραθεριστική (Β) κατοικία, όπως αναφέρεται ως εκτίμηση στο Τεύχος ΙΙ της Α' Φάσης της μελέτης του νέου Γ.Π.Σ. διοικητικών ορίων πρώην Δ. Ναυπάκτου.

**Όπως προκύπτει από την μελέτη επικαιροποίησης της Α' Φάσης του νέου Γ.Π.Σ. διοικητικών ορίων πρώην Δ. Ναυπάκτου (Τεύχος ΙΙΙ), καταγράφονται αυξανόμενες πιέσεις για παραθεριστική (Β) κατοικία στην παραθαλάσσια ενότητα, που τεκμηριώνονται από την σημαντική αύξηση κατά 87,48% των δευτερευουσών - εξοχικών κατοικιών εντός της Κοινότητας Ναυπάκτου (Ναύπακτος - Παλαιοπαναγιά) κατά την περίοδο 2001 - 2011.**

Μέρος της αυξανόμενης ζήτησης για παραθεριστική (B) κατοικία στην παραθαλάσσια ενότητα, μετατοπίζεται στους περιαστικούς οικισμούς και ιδίως στην περιοχή των οικισμών **Δάφνης - Σκάλας**, όπου καταγράφεται σημαντική αύξηση του ποσοστού των παραθεριστικών κατοικιών, καθώς και η κατασκευή ήπιας κλίμακας τουριστικών καταλυμάτων.

Για τον έλεγχο των οικιστικών πιέσεων κύριας (A) και παραθεριστικής (B) κατοικίας, στην περιοχή του εγκεκριμένου σχεδίου πόλης Ναυπάκτου - Λυγιά - Ξηροπήγαδου και στην περιφέρειά του, σε συνδυασμό με την αντιμετώπιση των συγκρούσεων χρήσεων γης στην παραλιακή ζώνη και την προστασία της φυσικής - πολιτιστικής - αρχιτεκτονικής κληρονομιάς από ανεξέλεγκτες επεμβάσεις προτείνονται τα εξής:

### Στον αστικό χώρο

**Οικιστική ενότητα Ναυπάκτου - Λυγιά - Ξηροπήγαδου :**

– **Αναθεώρηση του εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου πόλης**, για την προσαρμογή των ρυμοτομικών - οικοδομικών γραμμών στην διαμορφωμένη κατάσταση, με προτεραιότητα στις περιοχές του Κάστρου και της Μεγαλομάτας και στις περιοχές επέκτασης του έτους 1978, στις παρυφές της περιοχής του παραδοσιακού οικισμού.

– **Ήπια πολεοδόμηση, με χρήσεις κύριας (A) και παραθεριστικής (B) κατοικίας και αναψυχής-τουρισμού** της διαμορφωμένης οικιστικά περιοχής της Παλαιοπαναγιάς που δομείται εν μέρει ως οικισμός προ του 23 και εν μέρει με τις διατάξεις της εκτός σχεδίου δόμησης, με προτεραιότητα στην εξασφάλιση σημαντικού ποσοστού χώρων πρασίνου και στη διατήρηση των τάσεων καλλιέργειας των αδόμητων χώρων των ιδιοκτησιών, που χαρακτηρίζουν την οικιστική φυσιογνωμία της περιοχής (αστική γεωργία).

Η διέλευση της Π.Ε.Ο. «Αντιρρίου - Ιτέας» μέσα από την περιοχή της Παλαιοπαναγιάς και οι ανεπτυγμένες χρήσεις γης στο παραλιακό και στο εσωτερικό διαμορφωμένο οικιστικά τμήμα της περιοχής, προσδιορίζουν τον καθορισμό και τον χαρακτήρα των επί μέρους πολεοδομικών ενοτήτων.

Η Π.Ε.Ο. θα εξακολουθήσει να αποτελεί τον κύριο άξονα σύνδεσης - πρόσβασης στην περιοχή του ιστορικού πυρήνα της Ναυπάκτου, από την περιοχή του Αντιρρίου, και **προσέλκυσης ήπιας κλίμακας εμπορικών - βιοτεχνικών χρήσεων**.

Το υπόλοιπο τμήμα της περιοχής της Παλαιοπαναγιάς, χαρακτηρίζεται από διάσπαρτη ανάπτυξη κύριας (A) και παραθεριστικής (B) κατοικίας, καθώς και ήπιας κλίμακας χρήσεις τουρισμού - αναψυχής στο παραθαλάσσιο τμήμα.

**Η Παλαιοπαναγιά οργανώνεται κυρίως ως περιοχή κατοικίας.**

Η γενική κατεύθυνση για τον καθορισμό των επιτρεπόμενων χρήσεων γης στην περιοχή της Παλαιοπαναγιάς, αφορά στην διαφοροποίηση των χρήσεων στα δύο τμήματα, βόρεια και νότια της Π.Ε.Ο., με **επικρατούσα χρήση κύριας (A) κατοικίας στο βόρειο τμήμα και αυξημένο ποσοστό παραθεριστικής (B) κατοικίας και τουριστικών καταλυμάτων - χρήσεων αναψυχής στο νότιο - παραθαλάσσιο τμήμα, ακολουθώντας τις τάσεις που προκύπτουν από την καταγραφή των υφιστάμενων χρήσεων στην περιοχή και λαμβάνοντας υπ' όψη τα διαφορετικά χαρακτηριστικά του κάθε τμήματος.**



- **Ήπια πολεοδόμηση με χρήση κύριας (Α) κατοικίας των μικρών θυλάκων εκατέρωθεν της οδού Θέρμου**, με διάσπαρτη δόμηση, οι οποίοι ολοκληρώνουν το σχέδιο και εντάσσονται κατά το μεγαλύτερο μέρος τους στην περιοχή του ισχύοντος Γ.Π.Σ.88. Η συμπληρωματική επέκταση - εξομάλυνση του σχεδίου, περιλαμβάνει και τον χώρο των εργατικών κατοικιών που βρίσκονται σε επαφή με το σχέδιο πόλης, πλησίον της ζώνης προστασίας του χειμάρρου της Βαρείας.
- **Ήπια πολεοδόμηση, με επικρατούσα χρήση κύριας (Α) κατοικίας**, των περιοχών με διάσπαρτη δόμηση, ανατολικά του σχεδίου της πόλης, στις περιοχές του Λυγιά και του Ξηροπήγαδου, με παράλληλη εξομάλυνση των ορίων του και χάραξη οριακής οδού του σχεδίου. Στις προτεινόμενες περιοχές επέκτασης - εξομάλυνσης του σχεδίου πόλης, δίνεται βαρύτητα στη λειτουργία επαγγελματικών εργαστηρίων και λοιπών υποστηρικτικών χρήσεων της αγροτικής δραστηριότητας στην περιοχή των εκβολών του Μόρνου.
- **Ήπια πολεοδόμηση, με επικρατούσα χρήση κύριας (Α) κατοικίας**, της περιοχής που βρίσκεται μεταξύ του δυτικού ορίου του ρυμοτομικού σχεδίου της περιοχής του Νεοκάστρου (Λυγιά) και του χαρακτηρισμένου χώρου βιοτεχνίας - πρασίνου - αθλητισμού από το ισχύον Γ.Π.Σ./88, πλησίον του χειμάρρου Σκα(λα), όπου βρίσκεται η βιοτεχνία κλωστοϋφαντουργίας, οι εγκαταστάσεις του υπεραστικού ΚΤΕΛ και τα Δημόσια Κτήματα Β.Κ.279-281-292-312. Στην προτεινόμενη περιοχή επέκτασης, εντάσσονται μεταξύ άλλων οι σχολικές μονάδες του Δημοτικού και Ειδικού Δημοτικού Σχολείου Λυγιά και του 3ου Γυμνασίου Ναυπάκτου. Η ένταξη της περιοχής αυτής στο σχέδιο πόλης, θεωρείται απαραίτητη για την ενιαία πολεοδομική οργάνωση του αστικού χώρου και την λειτουργική σύνδεση της πολεοδομικής ενότητας του Νεοκάστρου (Λυγιά) με την περιοχή του παραδοσιακού οικισμού της Ναυπάκτου, που αποτελεί τον κεντρικό πυρήνα της παραθαλάσσιας αστικής ενότητας. Επιπλέον, στην περιοχή είναι απαραίτητη η κατάργηση της λειτουργίας του υποσταθμού της ΔΕΗ που βρίσκεται σε επαφή με το εγκεκριμένο σχέδιο πόλης και η απομάκρυνση του δικτύου υπερυψηλής τάσης (400kV) που διέρχεται μέσα από τις κατοικημένες περιοχές.

### **Στον εξωαστικό χώρο**

#### **Οικιστική ενότητα περιαστικών - αγροτικών οικισμών :**

Η αναμενόμενη ζήτηση για κύρια (Α) και παραθεριστική (Β) κατοικία και λοιπές αστικές λειτουργίες, εκτιμάται ότι θα απορροφηθεί κυρίως στα χωρικά όρια των οριοθετημένων οικισμών, αλλά και των παλαιών πυρήνων οικισμών και συνοικισμών που δεν είναι οριοθετημένοι. Παράλληλα όμως θα απορροφηθεί και στην περιφέρεια των σημαντικότερων οικισμών, οι οποίοι εμφανίζουν ενδείξεις αναπτυξιακής δυναμικής, στις θέσεις όπου ήδη αναπτύσσεται διάσπαρτη δόμηση.

Οι περιαστικοί οικισμοί διαθέτουν στοιχειώδη πολεοδομική οργάνωση και εξυπηρετήσεις και χαρακτηρίζονται από την συνύπαρξη της κατοικίας με διάσπαρτα χωροθετημένες βιοτεχνικές χρήσεις και επαγγελματικά εργαστήρια, που εξυπηρετούν κυρίως την πόλη της Ναυπάκτου, καθώς και από μεμονωμένες χρήσεις τουρισμού - αναψυχής.

Οι απομακρυσμένοι αγροτικοί οικισμοί της κεντρικής και βόρειας αγροτικής ενότητας της Δ.Ε. Ναυπάκτου, αναπτύσσονται κυρίως με παραθεριστική (Β) κατοικία, και δευτερευόντως με κύρια (Α) κατοικία, γεγονός που αποτελεί δυναμικό παράγοντα για την αναβίωσή τους.

**Για τον έλεγχο των οικιστικών πιέσεων και τον περιορισμό της εκτός σχεδίου δόμησης στον εξωαστικό χώρο (περιαστικό και αγροτικό), προτείνονται τα εξής :**

- **Η νέα οριοθέτηση και ήπια πολεοδόμηση των κύριων περιαστικών οικισμών Δάφνης - Σκάλας - Κ. Μαμουλάδας - Κ. Αφροξυλιάς**, για την οργάνωση των χρήσεων γης, την ένταξη των θυλάκων διάσπαρτης δόμησης που καταγράφονται στις παρυφές τους και τον καθορισμό ειδικών όρων δόμησης, όπου κρίνεται αναγκαίο, για τη διαφύλαξη της αρχιτεκτονικής φυσιογνωμίας και του τοπίου.
- **Νέα οριοθέτηση των μικρότερων περιαστικών και λοιπών αγροτικών οικισμών της Βομβοκούς, της Λεύκας Βομβοκούς και των Πισιναϊκών**, με την ένταξη των θυλάκων διάσπαρτης δόμησης, περιορισμένης επιφανείας, που καταγράφονται στις παρυφές τους και ειδικότερα κατά μήκος των κύριων οδών πρόσβασης στους οικισμούς.
- **Η νέα οριοθέτηση και ήπια πολεοδόμηση του οικισμού του Ριγανίου**, σε συνδυασμό με την υποστήριξη χρήσεων αγροτουρισμού στην περιφέρεια του οικισμού και στο οριοθετημένο τμήμα του Διάσελλου.
- **Η κατάργηση της ζώνης 800 μ. του οικισμού του Πόρου**, με προσδιορισμό και πολεοδόμηση του διαμορφωμένου - συνεκτικού του τμήματος, εξαιρουμένων των δασικών περιοχών, της Γ.Γ.Υ.Π., της ζώνης εκατέρωθεν της Επαρχιακής οδού και των τμημάτων που κρίνονται γεωλογικά ακατάλληλα για δόμηση.
- **Η οριοθέτηση των παλαιών πυρήνων - γειτονιών - συνοικισμών**, στις περιοχές της Κάτω Αφροξυλιάς, της Βελβίνας και του Νεοκάστρου, που εξακολουθούν και κατοικούνται και εσφαλμένα δεν οριοθετήθηκαν με τις διατάξεις των οικισμών κάτω των 2.000 κατοίκων ή και των οικισμών προ του 23', καθώς και ο αυστηρός καθορισμός των χρήσεων γης και όρων δόμησης για τη διατήρηση της κλίμακας και της παραδοσιακής φυσιογνωμίας των κτιρίων και του οικιστικού ιστού.

#### **1.2.5.2. ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ – ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ - ΕΜΠΟΡΙΟ**

**Στην περιοχή δεν αναπτύσσονται μεγάλες οργανωμένες βιοτεχνικές - βιομηχανικές μονάδες.** Οι διάσπαρτες βιοτεχνικές επιχειρήσεις είναι μικρού μεγέθους, κυρίως οικογενειακού χαρακτήρα, οι περισσότερες από τις οποίες σχετίζονται με τον τομέα της κατασκευής και γενικότερα την εξυπηρέτηση των αναγκών και της λειτουργίας της πόλης, με έμφαση στην μεταποίηση αγροτικών προϊόντων και στα εργαστήρια επεξεργασίας ξύλου, μαρμάρου, καθώς και στον κλάδο ειδών διατροφής.

Εξαίρεση αποτελεί η μεσαίου μεγέθους **βιοτεχνική επιχείρηση κλωστοϋφαντουργίας** στην ανατολική παρόχθια περιοχή του χειμάρρου Σκα(λα), καθώς και οι μικρότερου μεγέθους βιοτεχνικές επιχειρήσεις στο βόρειο τμήμα του σχεδίου πόλης Νεοκάστρου (Λυγιά).

Οι άτυπες συγκεντρώσεις παραγωγικών χρήσεων που καταγράφονται στην περιοχή της δυτικής όχθης του ποταμού Μόρνου, και ειδικότερα στη συμβολή της Π.Ε.Ο. με την περιμετρική της Ναυπάκτου, περιλαμβάνουν **κυρίως επιχειρήσεις λιανικού και χονδρικού εμπορίου, επισκευής και ελέγχου οχημάτων, επεξεργασίας μαρμάρων**, καθώς επίσης και επαγγελματικές αποθήκες και θερμοκήπια.

Οι επιχειρήσεις που λειτουργούν εντός των οικιστικών περιοχών, αντιστοιχούν κυρίως σε μικρού μεγέθους εμπορικά καταστήματα και χαμηλής όχλησης επαγγελματικά εργαστήρια, που συγκεντρώνονται κυρίως κατά μήκος της Π.Ε.Ο. Αντιρρίου - Ιτέας.

Για την οργάνωση και τον έλεγχο των βιοτεχνικών χρήσεων στην περιοχή, προτείνονται τα εξής :

– **Διάσπαρτες χαμηλής όχλησης εγκαταστάσεις επαγγελματικών εργαστηρίων και εμπορίου που θα προσδιορίζονται κατά το είδος τους με ακρίβεια, και θα είναι συμβατές με την κατοικία**, θα εξακολουθούν να αναπτύσσονται κατά μήκος της Π.Ε.Ο. στην περιοχή του σχεδίου πόλης στην περιοχή του Λυγιά και του Ξηροπήγαδου και κατ' επέκταση στην περιοχή της Δάφνης.

– **Χαμηλής και μέσης όχλησης βιοτεχνικές εγκαταστάσεις, επαγγελματικά εργαστήρια και χρήσεις χονδρεμπορίου που αναπτύσσονται διάσπαρτα στην εκτός σχεδίου περιοχή, προτείνεται να συγκεντρωθούν σε οργανωμένο υποδοχέα παραγωγικών χρήσεων**, για την αντιμετώπιση - πρόληψη των συγκρούσεων χρήσεων γης με τις περιοχές κατοικίας και την γεωργική γη και την προστασία του περιβάλλοντος και του τοπίου του παραλιακού μετώπου.

Με βάση τις κατευθύνσεις της προκαταρκτικής πρότασης της Α Φάσης της μελέτης (Τεύχος II), προτείνεται η χωροθέτηση οργανωμένου υποδοχέα ΒΙΟ.ΠΑ. σε 2 εναλλακτικές θέσεις στην περιφέρεια των οικισμών της Κ. Αφροξυλιάς και της Βομβοκούς, ο οποίος θα εξυπηρετήσει, κατά προτεραιότητα, τη λειτουργία επιχειρήσεων που συνδέονται με την τυποποίηση - μεταποίηση των αγροτικών προϊόντων.

Οι εναλλακτικές προτάσεις για τη χωροθέτηση οργανωμένου υποδοχέα στην περιφέρεια των οικισμών της Κ. Αφροξυλιάς και της Βομβοκούς, στις αρχικά προτεινόμενες θέσεις, σύμφωνα με την προκαταρκτική πρόταση της Α' Φάσης, δεν θεωρούνται πλέον ρεαλιστικές, στο μέτρο που οι προτεινόμενες προς θεσμοθέτηση εκτάσεις χαρακτηρίζονται κατά αρχήν, το μεγαλύτερο μέρος τους δασικές, σύμφωνα με τον αναρτημένο δασικό χάρτη για την περιοχή της Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας.

Εξετάζοντας τις νέες συνθήκες που έχουν διαμορφωθεί με την ύφεση του δευτερογενούς τομέα στην περιοχή της Δ.Ε. Ναυπάκτου και κατ' επέκταση σε επίπεδο Περιφέρειας και Χώρας, καθώς επίσης και τις ειδικότερες κατευθύνσεις του Ειδικού Πλαισίου για τη Βιομηχανία (2009) και του νέου Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου (2020), προτείνεται η χωροθέτηση υποδοχέα

επιχειρήσεων χαμηλής και μέσης όχλησης, με τη μορφή **Επιχειρηματικού Πάρκου (Ε.Π.)**, με τις διατάξεις του Ν.3982/2011.

Ειδικότερα, δίνεται η κατεύθυνση χωροθέτησης **Επιχειρηματικού Πάρκου «τύπου Β»**, (άρθρο 41 Ν.3982/2011) για επιχειρήσεις χαμηλής και μέσης όχλησης, στην περιφέρεια του οικισμού της Κάτω Μαμουλάδας (Χάρτης Π2) και πλησίον (βόρεια) της ευρείας παράκαμψης της Ναυπάκτου, όπου εξασφαλίζεται καλή πρόσβαση και τηρούνται τα λοιπά κριτήρια χωροθέτησης που καθορίζονται από το άρθρο 44 του Ν.3982/2011 και τις κατευθύνσεις του Ειδικού Πλαισίου για τη Βιομηχανία (2009).

Με τη χωροθέτηση του οργανωμένου αυτού υποδοχέα σε μικρή απόσταση από τον αστικό χώρο, επιτυγχάνεται ο έλεγχος και περιορισμός της διάσπαρτης δόμησης μονάδων μέσης και χαμηλής όχλησης στην περιφέρεια του σχεδίου πόλης, με δυνατότητα μετεγκατάστασης μέρους αυτών εντός του νέου υποδοχέα.

Η γενική κατεύθυνση ως προς την ανάπτυξη νέων χρήσεων εντός του προτεινόμενου **Επιχειρηματικού Πάρκου (Ε.Π.)**, αφορά στην **εγκατάσταση επιχειρήσεων μεταποίησης - τυποποίησης - πιστοποίησης και εμπορίας προϊόντων βιολογικής γεωργίας - κτηνοτροφίας** του αγροτικού χώρου της Δ.Ε. Ναυπάκτου και των αγροτικών περιοχών των όμορων Δήμων.

Η συγκέντρωση των επιχειρήσεων και η εξυπηρέτησή τους από τα δίκτυα τεχνικής υποδομής, συμβάλλει στην προστασία του περιβάλλοντος με την τήρηση αυστηρών περιβαλλοντικών όρων, στη μείωση του κόστους παραγωγής και στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας των προϊόντων με τη δημιουργία εξωτερικών οικονομιών κλίμακας.

– **Καθορισμός «Υποδοχέα Εξυγίανσης», στην περιοχή που βρίσκεται δυτικά της παρόχθιας ζώνης του ποταμού Μόρνου** (Χάρτης Π2), όπου αναπτύσσονται άτυπες βιοτεχνικές και εμπορικές χρήσεις, ακολουθώντας τις κατευθύνσεις του Ειδικού Πλαισίου για τη Βιομηχανία (2009).

Η περιοχή οριοθετείται με σκοπό τον έλεγχο των τάσεων διάσπαρτης χωροθέτησης παραγωγικών χρήσεων και είναι κατά το μεγαλύτερο μέρος της διαμορφωμένη.

Η προοπτική του οργανωμένου αυτού υποδοχέα, είναι η ήπια πολεοδόμηση - οργάνωση των διάσπαρτων χρήσεων και η διαμόρφωση των απαιτούμενων δικτύων και κοινοχρήστων χώρων, που σε συνδυασμό με την ελεγχόμενη τήρηση των περιβαλλοντικών όρων λειτουργίας των επιχειρήσεων, θα συμβάλλει στην περιβαλλοντική εξυγίανση της περιοχής.

Ο προτεινόμενος οργανωμένος «υποδοχέας εξυγίανσης», δεν ανατρέπει την πρόταση χωροθέτησης οργανωμένου υποδοχέα Επιχειρηματικού Πάρκου στην περιοχή της Κάτω Μαμουλάδας, καθώς αποτελεί κυρίως μηχανισμό ελέγχου και οργάνωσης - εξυγίανσης των άτυπα διαμορφωμένων παραγωγικών χρήσεων και δεν στοχεύει στην προσέλκυση νέων χρήσεων - δραστηριοτήτων στην περιοχή.

### 1.2.5.3. ΓΕΩΡΓΙΑ

Η σημασία της γεωργίας για την ανάπτυξη του αγροτικού χώρου της Δ. Ενότητας είναι μεγάλη, σε συνδυασμό με την κτηνοτροφία, διότι αποτελεί **τον βασικό παράγοντα για την**

**συγκράτηση του πληθυσμού και την αναβίωση των αγροτικών οικισμών**, με την υποστήριξη ευρέως φάσματος δραστηριοτήτων, που συμβάλλουν στη διατήρηση και βελτίωση της συνοχής του κοινωνικού και οικιστικού ιστού της υπαίθρου.

Η υποστήριξη της αγροτικής δραστηριότητας αποτελεί κρίσιμη παράμετρο για την διατήρηση του στοιχείου της εντοπιότητας του αγροτικού χώρου, ο οποίος μετασχηματίζεται σταδιακά, από περιοχή κύριας κατοικίας με παραδοσιακή αγροτική δραστηριότητα, σε υποδοχέα παραθεριστικής κατοικίας.

Η εκμετάλλευση των πλούσιων υδατικών πόρων της περιοχής, αποτελεί σημαντικό πλεονέκτημα για την ανασυγκρότηση της αγροτικής παραγωγής και την αύξηση της απασχόλησης στον πρωτογενή τομέα.

Η γεωργική γη στην περιοχή της Δ.Ε. Ναυπάκτου, **περιλαμβάνει κυρίως καλλιέργειες κτηνοτροφικών φυτών και δενδρώδεις καλλιέργειες**, και λιγότερο αμπέλια και κηπευτική γη.

Η κύρια περιοχή ανάπτυξης αρδευόμενων γεωργικών εκμεταλλεύσεων της Δ.Ε. Ναυπάκτου, **εντοπίζεται στην παρόχθια ζώνη του ποταμού Μόρνου και περιλαμβάνει ενιαίες εκτάσεις αροτραίων καλλιεργειών**, που αρδεύονται κυρίως από ιδιωτικές γεωτρήσεις και δευτερευόντως από το δημόσιο δίκτυο του Τοπικού Οργανισμού Εγγείων Βελτιώσεων (ΤΟΕΒ).

**Οι εκτάσεις αυτές, είναι πλέον πολύ περιορισμένου μεγέθους στην δυτική πλευρά του Μόρνου**, παραμένουν όμως εκτεταμένες στην ανατολική πλευρά του Μόρνου, εκτός των ορίων της Δ.Ε. Ναυπάκτου και του Δ. Ναυπακτίας.

Στο υπόλοιπο τμήμα της παραθαλάσσιας ενότητας, καταγράφονται θύλακες γεωργικής γης σε περιοχές διάσπαρτων συγκεντρώσεων κατοικίας στην περιφέρεια του σχεδίου πόλης, ενώ συνηθίζεται η αξιοποίηση μέρους των ακαλύπτων χώρων των γηπέδων με δενδρώδεις καλλιέργειες και κηπευτική γη.

**Οι δενδρώδεις καλλιέργειες κυριαρχούν στο υπόλοιπο τμήμα της Δ.Ε. Ναυπάκτου**, πλην της παραθαλάσσιας ενότητας, με μεγαλύτερη συγκέντρωση στην περιαστική ενότητα και ιδίως στην περιφέρεια των οικισμών Κ. Αφροξυλιάς και Κ. Μαμουλάδας.

Οι προτάσεις της μελέτης για την στήριξη του κλάδου της γεωργίας στην περιοχή της Δ.Ε. Ναυπάκτου, βασίζονται στην ανάγκη :

- **Βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας των αγροτικών προϊόντων**, μέσω διαφοροποίησης και ποιοτικής αναβάθμισης.
- **Δημιουργίας υποδομών στήριξης του αγροτικού τομέα.**
- **Περιβαλλοντικής μέριμνας σε όλα τα στάδια παραγωγής.**

**Ειδικότερα προτείνεται:**

- Η προγραμματισμένη **αναδιάρθρωση των καλλιεργειών** με ενθάρρυνση και ενίσχυση της παραδοσιακής γεωργίας, με μεθόδους παραγωγής φιλικές στο περιβάλλον.
- Η **διαφύλαξη των περιοχών με χαρακτήρα γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας** στην παραθαλάσσια ενότητα.

- Η **βελτίωση και επέκταση των δημοσίων αρδευτικών έργων**, με σκοπό την αύξηση της παραγωγικότητας και του αριθμού των αρδευόμενων εκτάσεων.
- Η βελτίωση της διαχείρισης των αρδευόμενων περιοχών, με κατεύθυνση την **εξοικονόμηση των υδατικών πόρων για άρδευση** και την μείωση των δυσμενών επιπτώσεων στο περιβάλλον, λαμβάνοντας υπό όψη τα προτεινόμενα μέτρα του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών Υ.Δ. Δ. Στερεάς Ελλάδας.
- Η **προώθηση της τοπικής αγροτικής παραγωγής μέσω των δραστηριοτήτων ειδικού τουρισμού της υπαίθρου**, που είναι βασική κατεύθυνση της μελέτης για την συγκράτηση του αγροτικού πληθυσμού και την αναβίωση της υπαίθρου.
- Η **δημιουργία δημοσίων υποδομών στήριξης και προώθησης - προβολής των αγροτικών προϊόντων** της περιοχής, κατά προτεραιότητα **εντός των προτεινόμενων οργανωμένων υποδοχέων** στην περιοχή της Κάτω Μαμουλάδας και στην περιοχή του Μόρνου.

#### 1.2.5.4. ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ

Το φυσικό πλεονέκτημα της περιοχής της Δ.Ε. Ναυπάκτου για την ανάπτυξη του κλάδου της κτηνοτροφίας, είναι οι μεγάλες εκτάσεις αυτοφυών χορτολιβαδικών εκτάσεων - βοσκοτόπων που κυριαρχούν στον αγροτικό χώρο και διαμορφώνουν ιδανικές συνθήκες για την ανάπτυξη της παραδοσιακής κτηνοτροφίας.

Η ορεινή Ναυπακτία εξειδικεύεται στον κλάδο της κτηνοτροφίας, ο οποίος είναι καθοριστικός για την συγκράτηση του αγροτικού πληθυσμού.

**Για την ελεγχόμενη ανάπτυξη της κτηνοτροφίας** και κυρίως της αιγοπροβατοτροφίας στα ορεινά της Δ.Ε. Ναυπάκτου και την παράλληλη προστασία των δασών και των λοιπών φυσικών πόρων **προτείνεται:**

**1. Ο αυστηρός έλεγχος της ελεύθερης βόσκησης για την διαφύλαξη των δασών και των επιφανειακών υδάτων.**

**2. Η οριοθέτηση και θεσμική ρύθμιση της χρήσης των φυσικών βοσκοτόπων.**

Ειδικότερα, προτείνεται κατά προτεραιότητα η οριοθέτηση των φυσικών βοσκοτόπων στην περιοχή των Κοινοτήτων Ριγανίου - Παλαιοχωρακίου - Νεοκάστρου - Αφροξυλιάς - Βομβοκούς & Δάφνης, η οποία συγκεντρώνει το μεγαλύτερο μέρος της κτηνοτροφικής δραστηριότητας, με ενδεικτικές θέσεις :

- Στην περιοχή «Λιγίτσες - Κερασιά» των Κοινοτήτων Δάφνης και Παλαιοχωρακίου
- Στην περιοχή «Παλιόσκαλο - Ταμπούρια» των Κοινοτήτων Παλαιοχωρακίου - Νεοκάστρου
- Στην περιοχή «Μακρυά Ράχη - Κληματαριά» Κοινότητας Βομβοκούς
- Στην περιοχή «Λάκκος - Πλατανάκι» των Κοινοτήτων Αφροξυλιάς και Ριγανίου
- Στην περιοχή «Αμυγδαλούλες» ανατολικά του οικισμού του Ριγανίου

όπως αναφέρονται στην προκαταρκτική πρόταση της Α' Φάσης της μελέτης.

**3. Ο καθορισμός τμήματος των βοσκοτόπων της περιοχής, ως κτηνοτροφικού πάρκου, με δυνατότητα επέκτασής του εκτός του Δήμου Ναυπακτίας και λειτουργίας**

**του από κοινού με τους όμορους Δήμους**, υιοθετώντας τις κατευθύνσεις των νέων πλαισίων στρατηγικού επιπέδου σχεδιασμού για τον καθορισμό διαδημοτικού κτηνοτροφικού πάρκου στην ευρύτερη περιοχή της ορεινής Ναυπακτίας.

Για την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, βρίσκεται **υπό εκπόνηση η σύνταξη του Διαχειριστικού Σχέδιο Βόσκησης**, με κύριο αντικείμενο την πλήρη καταγραφή του ζωϊκού κεφαλαίου, την αξιολόγηση των υφιστάμενων υποδομών, την οριοθέτηση των περιοχών βόσκησης και τις στρατηγικές κατευθύνσεις για την ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό του κλάδου με τη νέα τεχνολογία.

Η σύνταξη της μελέτης Διαχειριστικού Σχεδίου Βόσκησης Π.Δ.Ε., ανατέθηκε από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, με καταληκτική ημερομηνία ολοκλήρωσης στις 31-12-2021, χωρίς ωστόσο μέχρι σήμερα να έχει ολοκληρωθεί.

**Προϋπόθεση για τον προσδιορισμό ή και την οριοθέτηση των ζωνών προστασίας βοσκοτόπων - κτηνοτροφικών ζωνών και κτηνοτροφικών πάρκων**, με βάση τις κατευθύνσεις του υπό εκπόνηση Διαχειριστικού Σχεδίου Βόσκησης, είναι η **ολοκλήρωση της διαδικασίας σύνταξης - ανάρτησης - οριστικής κύρωσης του δασικού χάρτη** (κατάρτιση δασολογίου) για την Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας, ο οποίος βρίσκεται σε εξέλιξη με βάση τις διατάξεις του Ν.2664/1998 «Εθνικό κτηματολόγιο και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε με τον Ν.3208/2003 και τις πιο πρόσφατες διατάξεις.

Οι κατευθύνσεις της μελέτης σχετικά με την απορρόφηση της κτηνοτροφικής και γεωργικής παραγωγής στην Δ.Ε. Ναυπάκτου, αφορούν κυρίως στην **μεταποίηση - τυποποίηση - πιστοποίηση των παραδοσιακών προϊόντων σε οργανωμένο υποδοχέα επιχειρήσεων, καθώς και της προώθησής τους μέσω του ειδικού τουρισμού της υπαίθρου.**

Εξακολουθούν και υποστηρίζονται οι κατευθύνσεις της μελέτης για την αναβάθμιση των υποδομών τυποποίησης - μεταποίησης των παραδοσιακών κτηνοτροφικών προϊόντων της Δ.Ε. Ναυπάκτου, όπως αναφέρονται στην προκαταρκτική πρόταση της Α' Φάσης της μελέτης (Τεύχος II) και ειδικότερα η **κατασκευή νέων σύγχρονων Δημοτικών Σφαγείων και πρότυπου παραδοσιακού Τυροκομείου**, ωστόσο επανεξετάζονται οι εναλλακτικές προτάσεις χωροθέτησής τους, με δυνατότητα εγκατάστασής τους εντός **των προτεινόμενων οργανωμένων υποδοχέων στην περιοχή της Κάτω Μαμουλάδας και στην περιοχή του Μόρνου.**

Μέρος της κτηνοτροφικής δραστηριότητας της περιοχής, αποτελεί και η **αξιοποίηση του χωροθετημένου εκτροφείου θηραμάτων που βρίσκεται στη θέση «Βατάκι» περιοχής Βλαχομάνδρας, το οποίο επιβάλλεται να οργανωθεί και να λειτουργήσει.**

Η λειτουργία του εκτροφείου αναμένεται να συμβάλει καθοριστικά στην διατήρηση της βιοποικιλότητας στις περιοχές της Δ.Ε. Ναυπάκτου που χαρακτηρίζονται καταφύγια άγριας ζωής, καθώς επίσης και στην ενίσχυση του κυνηγετικού τουρισμού στην ευρύτερη περιοχή.

### 1.2.5.5. ΔΑΣΟΠΟΝΙΑ

Συμπληρωματική δραστηριότητα στον αγροτικό χώρο αποτελεί η διαχείριση - εκμετάλλευση των δασών, με την ελεγχόμενη φύτευση και παραγωγή δασικών ειδών οικονομικής σημασίας.

Η γεωμορφολογία και η βιοποικιλότητα της περιοχής, ευνοούν την ανάπτυξη της υλοτομίας, σε αυστηρά οριοθετημένες περιοχές, παράλληλα με την παραγωγή δασικών αγροτικών προϊόντων.

Προτείνεται η σύνταξη **διαχειριστικής μελέτης για τις περιοχές που προορίζονται για δασική εκμετάλλευση**, ιδίως στην κεντρική ενότητα των δασών του όρους Ρίγανη, με την αυστηρή οριοθέτηση, τον καθορισμό και τον έλεγχο των επιτρεπόμενων δραστηριοτήτων παραγωγής ξυλείας και δασικών αγροτικών προϊόντων, σε συνεργασία με το Δασαρχείο Ναυπάκτου.

Σημαντική παράμετρος της διαχείρισης των δασών, αποτελεί η ανάδειξή τους στα πλαίσια των δραστηριοτήτων **ειδικού τουρισμού της υπαίθρου**.

Για τον σκοπό αυτό, υποστηρίζεται η **οργάνωση - βελτίωση - επέκταση των δικτύων μονοπατιών φυσιολατρικού - περιηγητικού τουρισμού**, που συνδέουν τους σημαντικότερους φυσικούς και πολιτιστικούς πόρους της αγροτικής ενδοχώρας.

Στα πλαίσια της περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης των κατοίκων της Δ.Ε. Ναυπάκτου και των επισκεπτών - τουριστών της περιοχής, συμβάλει και η προτεινόμενη **ολοκληρωμένη ανάπτυξη των οικισμών της Α. Μαμουλάδας και Α. Αφροξυλιάς**, και η ανάδειξή τους κατά τα πρότυπα των «δασικών χωριών», με τη συμμετοχή των ιδιοκτητών στην αποκατάσταση των κτιρίων και στην αξιοποίηση μέρους αυτών με τη μορφή παραδοσιακών ξενώνων.

### 1.2.5.6. ΑΛΙΕΙΑ

Ο κλάδος της αλιείας δεν είναι αναπτυγμένος στην περιοχή της Δ.Ε. Ναυπάκτου και μετέχει ελάχιστα στη διαμόρφωση του εισοδήματος των κατοίκων.

Ο ελλιμενισμός των αλιευτικών σκαφών που καταγράφονται στην περιοχή, γίνεται μέσω του παλαιού λιμένα του Κάστρου, ενώ εξετάζεται με επιφύλαξη η δυνατότητα διαμόρφωσης ξεχωριστής ενότητας προσάραξης αλιευτικών σκαφών σε τμήμα της προτεινόμενης μαρίνας τουριστικών σκαφών στις όχθες του χειμάρρου Σκα(λα) ή στο τμήμα του προβλεπόμενου μικρής χωρητικότητας καταφυγίου στις εκβολές του χειμάρρου της Βαρειάς.

### 1.2.5.7. ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο τουρισμός αποτελεί **τον σημαντικότερο και πιο δυναμικό κλάδο της τοπικής οικονομίας** και εξειδικεύεται κυρίως στον θαλάσσιο και αστικό τουρισμό στην παραθαλάσσια ενότητα και στα εναλλακτικά είδη τουρισμού της υπαίθρου (φυσιολατρικός, οικοτουρισμός, αγροτουρισμός, θρησκευτικός, ιαματικός κ.λπ.).



Η περιοχή του ιστορικού πυρήνα της Ναυπάκτου και ειδικότερα ο αρχαιολογικός Χώρος του Κάστρου (περιοχή «Καστρόπολης») και κατ' επέκταση το σύνολο του παραδοσιακού οικισμού, αποτελεί **τον κύριο πόλο τουριστικού ενδιαφέροντος** των επισκεπτών της Δ.Ε. Ναυπάκτου.

Οι αναπτυξιακές τάσεις του τουρισμού και του παραθερισμού στην παραθαλάσσια ενότητα Ναυπάκτου - Λυγιά - Ξηροπήγαδου, επηρεάζουν την εξέλιξη των συναφών και συμπληρωματικών κλάδων του τουρισμού, όπως είναι η αναψυχή, το εμπόριο, οι κατασκευές και οι μεταφορές.

Οι υποδομές τουριστικών καταλυμάτων συγκεντρώνονται **κυρίως στην παραθαλάσσια αστική και περιαστική ενότητα** της Δ.Ε. Ναυπάκτου και αντιστοιχούν σε μικρού - μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεις ξενοδοχείων και ενοικιαζόμενων διαμερισμάτων.

Οι αναπτυσσόμενες τάσεις κατασκευής παραθεριστικών κατοικιών που καταγράφονται στην παραθαλάσσια ενότητα, μετατοπίζονται κατά ένα μέρος στους οικισμούς της περιαστικής και αγροτικής ενότητας, ιδίως μετά την κατασκευή της γέφυρας Ρίου - Αντιρρίου, προερχόμενες σε μεγάλο βαθμό από κατοίκους του πολεοδομικού συγκροτήματος των Πατρών.

Η ζήτηση για παραθεριστική (B) κατοικία στην περιοχή, σε συνδυασμό με την εγκατάλειψη των αγροτικών οικισμών της υπαίθρου, λόγω αστικοποίησης και γήρανσης του πληθυσμού, οδήγησε σε **σταδιακό μετασχηματισμό του χαρακτήρα των αγροτικών οικισμών, από περιοχές κύριας κατοικίας σε υποδοχείς παραθεριστικών χρήσεων**, γεγονός που οδήγησε σε αλλοίωση του παραδοσιακού τρόπου ζωής και σε εξαφάνιση παραδοσιακών κλάδων της τοπικής οικονομίας, που προσέδιδαν σχετική αυτάρκεια και βιωσιμότητα στους οικισμούς.

Η συμπληρωματική ανάπτυξη του τουρισμού και του πρωτογενούς τομέα, προτείνεται ως **κύριος μηχανισμός συγκράτησης του αγροτικού πληθυσμού** και δημιουργίας νέων θέσεων απασχόλησης για την επανακατοίκηση των οικισμών.

Ο αγροτικός Χώρος οργανώνεται με την ανάδειξη ενός πλέγματος δραστηριοτήτων ειδικού τουρισμού, οι οποίες εξειδικεύονται στις επί μέρους ενότητες αγροτικών οικισμών, υποστηρίζοντας συγχρόνως την παραδοσιακή γεωργοκτηνοτροφική δραστηριότητα, που αποτελεί τον συνδετήριο κρίκο στη λειτουργική σχέση πόλης - υπαίθρου.

Στην περιοχή της Δ.Ε. Ναυπάκτου διαμορφώνονται **ευνοϊκές συνθήκες** για την ανάπτυξη του τουρισμού, που οφείλονται κυρίως :

- στις κατευθύνσεις των νέων πλαισίων στρατηγικού σχεδιασμού και ιδίως του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τον Τουρισμό και του νέου Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου Π.Δ.Ε. για την περιοχή της Ναυπακτίας, οι οποίες συνοψίζονται στην εξειδίκευση του τουριστικού προϊόντος στον αστικό και αγροτικό χώρο, στην υποστήριξη πολυθεματικών δικτύων φυσικού - πολιτιστικού ενδιαφέροντος και στην συμπληρωματική ανάπτυξη του πρωτογενούς τομέα και στην προώθηση ιδίως των κτηνοτροφικών προϊόντων μέσω του ειδικού τουρισμού.
- στην ενίσχυση του ρόλου της Ναυπάκτου, ως ενδιάμεσου τουριστικού πόλου στη σύνδεση των Περιφερειών Πελοποννήσου, Στερεάς Ελλάδος και Αττικής, με την Περιφέρεια

- Ηπείρου, μετά την ολοκλήρωση της κατασκευής των κύριων οδικών αξόνων της ΠΑΘΕ και της Ιόνιας Οδού και την επικείμενη βελτίωση - αναβάθμιση της «Διαγωνίου».
- στην ενίσχυση του ρόλου της Ναυπάκτου, ως ενδιάμεσου τουριστικού πόλου στον άξονα διεθνούς πολιτιστικού ενδιαφέροντος Δελφών - Πατρών - Αρχαίας Ολυμπίας, με την προβλεπόμενη βελτίωση - αναβάθμιση των κύριων οδικών αξόνων της Ολυμπίας Οδού «Πάτρα - Πύργος - Αρχαία Ολυμπία» και της Διαγωνίου «Αντίρριο - Ιτέα - Λαμία».
  - στην προβλεπόμενη κατασκευή της ήπιας κλίμακας τουριστικής μαρίνας στις όχθες του χειμάρρου Σκα, που θα εντάξει την περιοχή στο δίκτυο των τουριστικών λιμένων του Κορινθιακού - Πατραϊκού κόλπου.
  - στις αυξανόμενες τάσεις συγκέντρωσης παραθεριστικών κατοικιών στην παραθαλάσσια ενότητα Ναυπάκτου - Λυγιά - Ξηροπήγαδου, όπως προκύπτει από την επιτόπια καταγραφή και τα πιο πρόσφατα στατιστικά στοιχεία απογραφής πληθυσμού - κατοικιών (ΕΛΣΤΑΤ 2011).

**Κύριος υποδοχέας** των νέων πιέσεων από την αύξηση των τουριστών - επισκεπτών και της ζήτησης για παραθεριστική (B) κατοικία, εξακολουθεί και χαρακτηρίζεται η **παραθαλάσσια ενότητα με κέντρο την Ναύπακτο**, που διαθέτει τουριστική υποδομή και εξυπηρετήσεις.

Στα πλαίσια αυτά προτείνεται η ολοκλήρωση των έργων ανάπλασης των κοινοχρήστων χώρων του παραδοσιακού οικισμού της Ναυπάκτου, με προτεραιότητα το **«Πολιτιστικό μονοπάτι»**, που συνδέει την περιοχή του Αρχαίου λιμένα με το σύνολο των μνημείων και αρχαιολογικών χώρων της «Καστρόπολης».

Τα προτεινόμενα έργα ανάπλασης στην πόλη, θα πρέπει να λαμβάνουν υπό όψη την **ανάγκη περιορισμού της κίνησης του αυτοκινήτου στην περιοχή της «Καστρόπολης»** με προτεραιότητα την κίνηση των πεζών και των οικολογικών μέσων μεταφοράς, καθώς και την διευκόλυνση της πρόσβασης σε αυτή, από τους κύριους οδικούς άξονες της περιοχής και από την θέση της προβλεπόμενης τουριστικής μαρίνας στις όχθες του χειμάρρου Σκα(λα).

Στην κατεύθυνση αυτή, υποστηρίζεται μεταξύ άλλων η **πρόσβαση στην περιοχή της «Καστρόπολης», απευθείας από την περιμετρική οδό της πόλης (ευρεία παράκαμψη)**, με την βελτίωση της υπάρχουσας οδού, η οποία θα αποτελέσει την κύρια είσοδο στο ανώτερο επίπεδο του Κάστρου.

Βασική κατεύθυνση της μελέτης του νέου Γ.Π.Σ. διοικητικών ορίων πρώην Δ. Ναυπάκτου, αποτελεί η **μετατόπιση των τάσεων και η διοχέτευση μέρους των τουριστικών ροών, από την περιοχή της «Καστρόπολης» της Ναυπάκτου, στην αγροτική ενδοχώρα, μέσω του ειδικού τουρισμού.**

Για τον σκοπό αυτό, προτεραιότητα έχει η **βελτίωση των κύριων επαρχιακών οδικών αξόνων** που συνδέουν ακτινικά την πόλη της Ναυπάκτου με τους αγροτικούς οικισμούς της Δ.Ε. Ναυπάκτου, καθώς και των προσβάσεων στους αρχαιολογικούς χώρους και στις θέσεις φυσικού κάλλους, που αποτελούν στοιχεία ειδικού τουριστικού ενδιαφέροντος της αγροτικής ενδοχώρας.

Για την **ενίσχυση του φυσιολατρικού – περιηγητικού τουρισμού**, αναπτύσσονται και οργανώνονται θεματικές διαδρομές που συνδέουν τους ενδιαφέροντες οικισμούς, μέσα από δάση, χαράδρες ποταμών και χειμάρρων, οροπέδια κορυφών με ιδιαίτερη θέα και αγροτικές περιοχές με αναβαθμούς (πεζούλες).

Με βάση τις κατευθύνσεις του Δομικού Σχεδίου Χωρικής Οργάνωσης, σχετικά με την ιεράρχηση και τον ρόλο των αγροτικών οικισμών, προσδιορίζονται οι επί μέρους οικιστικές ενότητες τουριστικού ενδιαφέροντος.

Για την **υποστήριξη του ρόλου του Ριγανίου**, στη διαχείριση των τουριστικών τάσεων που αναπτύσσονται στην περιοχή του ποταμού Εύηνου, με τη μορφή δραστηριοτήτων εναλλακτικού τουρισμού, προτείνεται η **ενίσχυση των κύριων οδικών αξόνων του αγροτικού χώρου και η αναβάθμιση του κοινωνικού εξοπλισμού και της τουριστικής υποδομής** του οικισμού, έτσι ώστε να αποτελέσει τοπικό αγροτικό κέντρο για τους μικρότερους απομακρυσμένους οικισμούς - συνοικισμούς της περιοχής.

Για τον έλεγχο των επιπτώσεων από την ανάπτυξη του τουρισμού και των **συγκρούσεων χρήσεων γης σε περιοχές φυσικού κάλλους και αγροτικής γης**, ρυθμίζονται - οριοθετούνται οι συγκεντρώσεις διάσπαρτης δόμησης κατοικίας και τουριστικών - λοιπών χρήσεων που υφίστανται νόμιμα στην περιφέρεια των οικισμών, σε συνδυασμό με τον καθορισμό μεγαλύτερων ορίων αρτιότητας - κατάτμησης στην εκτός σχεδίου περιοχή, κατεύθυνση που εναρμονίζεται πλήρως με το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τον Τουρισμό.

Για την υποστήριξη του εναλλακτικού τουρισμού - αναψυχής στην περιοχή του Εύηνου, προτείνεται η **βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών πληροφόρησης - ενημέρωσης και περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης των επισκεπτών, με τη συμμετοχή του Δήμου, καθώς και ο αυστηρός έλεγχος της χωροθέτησης νέων τουριστικών εγκαταστάσεων**, έτσι ώστε να αποφευχθεί ο κορεσμός - εμπορευματοποίηση της περιοχής και η υπέρβαση της φέρουσας ικανότητάς της.

Παράλληλα, προτείνεται η οργάνωση χώρων για εξειδικευμένες μορφές τουρισμού, όπως ιππασία και λοιπές σχετικές δραστηριότητες.

Η ευρύτερη περιοχή του οικισμού του Ριγανίου και των λοιπών αγροτικών οικισμών της λεκάνης απορροής του ποταμού Εύηνου, αποτελεί τον κύριο υποδοχέα τουριστικών χρήσεων και επισκεπτών του αγροτικού χώρου της Δ.Ε. Ναυπάκτου.

Βασική κατεύθυνση της μελέτης του νέου Γ.Π.Σ. διοικητικών ορίων πρώην Δ. Ναυπάκτου, είναι η ενίσχυση της ταυτότητας των απομακρυσμένων αγροτικών οικισμών της βορειοδυτικής ενότητας με κέντρο το Ριγάνι και η **κατευθυνόμενη διοχέτευση μέρος των επισκεπτών στις λοιπές περιοχές ειδικού ενδιαφέροντος**, με προτεραιότητα τους αρχαιολογικούς χώρους της υπαίθρου, τα μοναστήρια και τις θέσεις των ιαματικών - θειούχων λουτρών των Σφηκαϊκών και των Πιτσιναιϊκών, τα οποία αναδεικνύονται από κοινού με τις περιοχές των Λουτρών Στάχτης και του Αγραπιδόκαμπτου.

Όσον αφορά στους οικισμούς της **A. Αφροξυλιάς** και **A. Μαμουλάδας**, διαμορφώνονται ως προορισμοί ειδικού οικοτουριστικού ενδιαφέροντος, με τη μορφή πρότυπων αγροτικών οικισμών.

Προϋπόθεση αποτελεί η **πλήρης ανάπλαση – αποκατάσταση – ανασχεδιασμός των οικισμών αυτών, με παρεμβάσεις φιλικές στο περιβάλλον**, όπως προβλέπεται από τις σχετικές διατάξεις, καθώς και η συναίνεση των ιδιοκτητών των οικοπέδων που μετέχουν στην όλη λειτουργική διαμόρφωση των κοινοχρήστων χώρων και των υποδομών φιλοξενίας των επισκεπτών.

**Για την ανάπτυξη του θρησκευτικού τουρισμού**, προτείνεται η βελτίωση της πρόσβασης στα μοναστήρια και τα εξωκκλήσια της Δ.Ε. Ναυπάκτου και η ανάδειξη ειδικών διαδρομών που επεκτείνονται και εκτός της περιοχής διοικητικών ορίων της, με προτεραιότητα στις θέσεις όπου διοργανώνονται γιορτές και πολιτιστικές εκδηλώσεις (Ι.Μ. Βαρνάκοβας, Ι. Μ. Παναγίας της Αμπελακιώτισσας, Ι. Μ. Προυσσού κ.λπ.).

Για την ενίσχυση και την ελεγχόμενη ανάπτυξη του **κυνηγετικού τουρισμού**, με αυστηρούς κανόνες και προϋποθέσεις που θα εξειδικεύονται για την περιοχή από το Δασαρχείο, προτείνεται η οργανωμένη και συστηματική λειτουργία του εκτροφείου θηραμάτων στην θέση «Βατάκι» Βλαχομάνδρας, με κατάλληλες υποδομές σίτισης, καταγραφής και παρακολούθησης της άγριας ζωής.

### 1.3. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ

### 1.3. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ

#### 1.3.1. ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ

Ο υπολογισμός των Προγραμματικών μεγεθών για τον **πληθυσμό** της περιοχής, προκύπτει από την υπάρχουσα κατάσταση, την πορεία εξέλιξης του πληθυσμού, την συνεκτίμηση του προγραμματικού πλαισίου, το οποίο καθορίζεται από τις αναπτυξιακές και χωροταξικές κατευθύνσεις, αλλά και από τις ενδογενείς δυνατότητες και τις προοπτικές της περιοχής, μέσα στα χρονικά όρια της μελέτης.

Από τα στοιχεία καταγραφής και ανάλυσης της πορείας εξέλιξης του πληθυσμού της Δ. Ενότητας για την χρονική περίοδο **1981 – 2011**, τα οποία παρατίθενται αναλυτικά για το σύνολο της Δ. Ενότητας και κάθε οικισμό χωριστά στο κεφάλαιο Α2 του Τεύχους επικαιροποίησης της Α΄ φάσης της μελέτης (Τεύχος ΙΙΙ), προκύπτει ότι, **ο πληθυσμός της Δ. Ενότητας αυξήθηκε κατά 39,37%** την περίοδο αυτή (Πίνακας Π1-2).

Κατά την χρονική περίοδο **1991 - 2011**, ο πληθυσμός της Δ. Ενότητας αυξήθηκε με μικρότερο ρυθμό, κατά **14,22%**, ενώ κατά την τελευταία δεκαετία **2001-2011** μειώθηκε κατά **-3,48%**, ακολουθώντας τις γενικότερες τάσεις στο σύνολο της Χώρας.

**Με βάση το επιλεγέν Σενάριο ΙΙΙ «Έντονα Παρεμβατικό ή Ριζοσπαστικό»**, η εκτίμηση του Προγραμματικού μεγέθους του πληθυσμού της Δ. Ενότητας για το έτος στόχο **2030**, αφορά στον μέγιστο πληθυσμό που μπορεί να προκύψει με βάση τις ευνοϊκότερες συνθήκες εξέλιξης των αναπτυξιακών μεγεθών της περιοχής και προκύπτει με βάση τον μέγιστο καταγεγραμμένο ρυθμό μεταβολής του (Μ.Ε.Ρ.Μ.) κατά την περίοδο 1981 - 2011.

Ο μέγιστος ρυθμός μεταβολής του πληθυσμού της Δ. Ενότητας Ναυπάκτου που λαμβάνεται υπό όψη για την εκτίμηση του Προγραμματικού μεγέθους του πληθυσμού για το έτος 2030, αντιστοιχεί στον **Μέσο Ετήσιο Ρυθμό Μεταβολής της τριακονταετίας (Μ.Ε.Ρ.Μ. 1981 - 2011)**, και **υπολογίζεται σε 1,31%** (Πίνακας Π1-2).

Επειδή **οι μεταβολές του πληθυσμού που παρουσιάζονται ανά οικισμό**, στην πορεία εξέλιξής τους, **εμφανίζουν πολύ μεγάλες διαφοροποιήσεις**, ιδίως μεταξύ της παραθαλάσσιας και της αγροτικής ενότητας, το συνολικό προγραμματικό μέγεθος του πληθυσμού της Δ.Ε. Ναυπάκτου προκύπτει από το άθροισμα των εκτιμώμενων προγραμματικών μεγεθών του πληθυσμού των οικισμών της Δ.Ε. Ναυπάκτου για το έτος 2030, με βάση τους αντίστοιχους Μ.Ε.Ρ.Μ. της περιόδου 1981 - 2011.

Ο προγραμματικός πληθυσμός (πληθυσμός σχεδιασμού) για το έτος 2030, αντιστοιχεί στον μέγιστο πληθυσμό που μπορεί να καταγραφεί στην περιοχή της Δ. Ενότητας μια δεδομένη χρονική στιγμή και προκύπτει από την εποχική προσαύξηση του πραγματικού πληθυσμού, κατά το ποσοστό που αντιστοιχεί στον παραθεριστικό πληθυσμό, τους διερχόμενους επισκέπτες (τουρίστες) και τις μη καταγεγραμμένες ομάδες πληθυσμού.

Με βάση τις τάσεις μεταβολής του πληθυσμού της **τριακονταετίας 1981 - 2011**, σε επίπεδο οικισμών, **το εκτιμώμενο προγραμματικό μέγεθος του πληθυσμού** της Δ.Ε. Ναυπάκτου για το **έτος στόχο 2030**, υπολογίστηκε σε : **31.642 κατοίκους**. (Πίνακας Π1-2).

Για την εκτίμηση του **Προγραμματικού μεγέθους του πληθυσμού της Δ. Ενότητας για το έτος 2030**, ελήφθη υπό όψη ο εκτιμώμενος πραγματικός πληθυσμός **22.602 κατοίκων**, όπως προκύπτει από τον Μ.Ε.Ρ.Μ. της τριακονταετίας 1981 – 2011, **προσαυξημένος κατά ποσοστό που αντιστοιχεί στον εκτιμώμενο πρόσθετο εποχικό πληθυσμό** της περιοχής και σε λοιπές εισροές πληθυσμού, **με βάση τις εξής παραδοχές**, οι οποίες δεν διαφοροποιήθηκαν κατά οικισμό :

- Ο πληθυσμός της Δ. Ενότητας **προσαυξάνεται κατά 30%** τις περιόδους αιχμής, λόγω της σημαντικής συγκέντρωσης **παραθεριστικού πληθυσμού** στην περιοχή.  
Η προσαύξηση αυτή αντιστοιχεί κατά προσέγγιση στο ποσοστό των δευτερευουσών - εξοχικών κατοικιών της Δ.Ε. Ναυπάκτου (30,73%), στο σύνολο των κανονικών κατοικιών της περιοχής, με βάση τα επίσημα στατιστικά στοιχεία της απογραφής του έτους 2011.
- Ο πληθυσμός της Δ. Ενότητας, **προσαυξάνεται κατά 10%**, λόγω της **εισροής μη καταγεγραμμένων ομάδων πληθυσμού και ιδίως οικονομικών μεταναστών και Ρομά** στην περιοχή.  
Η προσαύξηση αυτή αντιστοιχεί κατά προσέγγιση στα επίσημα στοιχεία της στατιστικής υπηρεσίας για τις μη καταγεγραμμένες ειδικές ομάδες πληθυσμού, σε εγχώρια κλίμακα.

Κατά τις ανωτέρω εκτιμήσεις, **ο Προγραμματικός πληθυσμός της Δ. Ενότητας για το έτος στόχο 2030, υπολογίζεται σε 31.642 κατοίκους** και αναλυτικά :

Πραγματικός πληθυσμός Δ.Ε.	έτους 2030	<b>22.602 κάτοικοι</b>
παραθεριστικός πληθυσμός	έτους 2030	6.781 κάτοικοι
λοιπές ειδικές ομάδες πληθυσμού	έτους 2030	2.259 κάτοικοι
<b>ΣΥΝΟΛΟ</b>		<b>31.642 κάτοικοι</b>

Ο πληθυσμός αυτός, όπως επιμερίζεται για κάθε **θεσμοθετημένο οικιστικό υποδοχέα – οικισμό** της Δ. Ενότητας, συσχετίζεται με την **εκτιμώμενη χωρητικότητα κορεσμού** (μέγιστη χωρητικότητα οριοθετημένου τμήματος) και προκύπτουν **οι ανάγκες επέκτασης - συμπλήρωσης των ορίων του**, όπως περιγράφεται αναλυτικά στην ενότητα 1.3.2. «Οικιστικοί υποδοχείς».

Επισημαίνεται ότι, το Προγραμματικό μέγεθος πληθυσμού χωρίς τις προσαυξήσεις (εκτιμώμενος πραγματικός πληθυσμός), όπως υπολογίζεται ανά οικισμό για το έτος 2030, λαμβάνεται υπό όψη για τον υπολογισμό των αναγκών υποδομών εκπαίδευσης και προνοίας και γενικότερα των εξυπηρετήσεων που αφορούν αποκλειστικά στους κατοίκους και καθημερινούς επισκέπτες.

Όσον αφορά τις ανάγκες για λοιπό κοινωνικό εξοπλισμό - υποδομές που αφορούν κυρίως τους κοινοχρήστους χώρους, τους χώρους άθλησης και πολιτισμού και τις δημόσιες υπηρεσίες, εκτιμώνται με βάση το Προγραμματικό μέγεθος του πληθυσμού, με τις αντίστοιχες προσαυξήσεις.

ΠΙΝΑΚΑΣ Π1-2

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ - ΤΑΣΕΙΣ ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΗΣ ΕΞΕΛΙΞΗΣ 1981 - 2011 - ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ - ΟΙΚΙΣΜΟΙ Δ. ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ								
Περιοχή	Πληθυσμός *		Μεταβολή %	Μ.Ε.Ρ.Μ. %	Πληθυσμός 2030	Προσαύξηση λόγω οικονομικών μεταναστών και Ρομά (10%) **	Προσαύξηση λόγω παραθεριστικού πλθυσμού (30%) **	Σύνολο πραγματικού & παραθεριστικού πλθυσμού 2030
	1981	2011						
	α	β	$\gamma=100*(\beta-\alpha)/\alpha$	$\delta=\gamma/30$	$\epsilon=(\beta*\delta*19)+\beta$	$\zeta=\epsilon*10\%$	$\eta=\epsilon*30\%$	$\theta=\epsilon+\zeta+\eta$
<b>1. ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ - ΛΥΓΙΑ - ΞΗΡΟΠΗΓΑΔΟΥ (ΠΑΡΑΘΑΛΑΣΣΙΑ ΕΝΟΤΗΤΑ)</b>								
<b>1.1. ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ - ΛΥΓΙΑ - ΞΗΡΟΠΗΓΑΔΟΥ</b>								
1. Ναυπάκτος - Λυγιάς - Ξηροπήγαδο	9.990	14.950	49,65%	1,65%	19.651	1965	5895	27.511
<b>ΣΥΝΟΛΟ 1</b>	<b>9.990</b>	<b>14.950</b>			<b>19.651</b>	<b>1965</b>	<b>5895</b>	<b>27.511</b>
<b>2. ΛΟΙΠΟΙ - ΑΓΡΟΤΙΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ Δ.ΕΝΟΤΗΤΑΣ (ΚΕΝΤΡΙΚΗ - ΒΟΡΕΙΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ)</b>								
<b>2.1 ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΦΡΟΞΥΛΙΑΣ</b>								
1. Κάτω Αφροξυλιά	217	402	85,25%	2,84%	619	62	186	867
2. Άνω Αφροξυλιά	5	3	-40,00%	-1,33%	2	0	1	3
<b>ΣΥΝΟΛΟ 2.1.</b>	<b>222</b>	<b>405</b>			<b>621</b>	<b>62</b>	<b>187</b>	<b>870</b>
<b>2.2 ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΒΕΛΒΙΝΑΣ</b>								
1. Βελβίνα	114	66	-42,11%	-1,40%	48	5	15	68
<b>ΣΥΝΟΛΟ 2.2.</b>	<b>114</b>	<b>66</b>			<b>48</b>	<b>5</b>	<b>15</b>	<b>68</b>
<b>2.3 ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΒΛΑΧΟΜΑΝΔΡΑΣ</b>								
1. Βλαχομάνδρα	85	71	-16,47%	-0,55%	64	6	19	89
2. Γέφυρα Μπανά	63	45	-28,57%	-0,95%	37	4	11	52
3. Σφηκαίικα	23	28	21,74%	0,72%	32	3	10	45
<b>ΣΥΝΟΛΟ 2.3.</b>	<b>171</b>	<b>144</b>			<b>133</b>	<b>13</b>	<b>40</b>	<b>186</b>
<b>2.4 ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΒΟΜΒΟΚΟΥΣ</b>								
1. Βομβοκού	102	58	-43,14%	-1,44%	42	4	13	59
2. Λεύκα Βομβοκούς κ.λπ.	70	92	31,43%	1,05%	110	11	33	154
<b>ΣΥΝΟΛΟ 2.4.</b>	<b>172</b>	<b>150</b>			<b>152</b>	<b>15</b>	<b>46</b>	<b>213</b>
<b>2.5 ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΔΑΦΝΗΣ</b>								
1. Δάφνη	202	236	16,83%	0,56%	261	26	78	365
2. Κάτω Δάφνη	486	621	27,78%	0,93%	730	73	219	1.022
<b>ΣΥΝΟΛΟ 2.5.</b>	<b>688</b>	<b>857</b>			<b>991</b>	<b>99</b>	<b>297</b>	<b>1.387</b>
<b>2.6 ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΜΑΜΟΥΛΑΔΑΣ</b>								
1. Κάτω Μαμουλάδα	313	320	2,24%	0,07%	325	32	97	454
2. Άνω Μαμουλάδα	0	13	-	-	13	1	4	18
<b>ΣΥΝΟΛΟ 2.6.</b>	<b>313</b>	<b>333</b>			<b>338</b>	<b>33</b>	<b>101</b>	<b>472</b>



Περιοχή	Πληθυσμός		Μεταβολή % $\gamma=100*(\beta-\alpha)/\alpha$	Μ.Ε.Ρ.Μ. % $\delta=\gamma/30$	Πληθυσμός 2030 $\epsilon=(\beta*\delta*19)+\beta$	Προσαύξηση λόγω οικονομικών μεταναστών και τσιγγάνων (10%) $\zeta=\epsilon*10\%$	Προσαύξηση λόγω παραθεριστικού πληθυσμού (30%) ** $\eta=\epsilon*30\%$	Σύνολο πραγματικού & παραθεριστικού πληθυσμού 2030 $\theta=\epsilon+\zeta+\eta$
	1981	2011						
	α	β						
<b>2.7 ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΝΕΟΚΑΣΤΡΟΥ</b>								
1. Νεόκαστρο - Παλιάμπελα	33	40	21,21%	0,71%	45	5	14	64
<b>ΣΥΝΟΛΟ 2.7.</b>	<b>33</b>	<b>40</b>			<b>45</b>	<b>5</b>	<b>14</b>	<b>64</b>
<b>2.8 ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΑΚΙΟΥ</b>								
1. Παλαιοχωράκιο	99	38	-61,62%	-2,05%	23	2	7	32
2. Μικρό Παλαιοχωράκιο	17	8	-52,94%	-1,76%	5	1	2	8
<b>ΣΥΝΟΛΟ 2.8.</b>	<b>116</b>	<b>46</b>			<b>28</b>	<b>3</b>	<b>9</b>	<b>40</b>
<b>2.9 ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΠΙΤΣΙΝΑΪΚΩΝ</b>								
1. Πιτσιναΐκια	144	116	-19,44%	-0,65%	102	10	31	143
2. Συκιά - Καστράκι	144	32	-77,78%	-2,59%	16	2	5	23
<b>ΣΥΝΟΛΟ 2.9.</b>	<b>288</b>	<b>148</b>			<b>118</b>	<b>12</b>	<b>36</b>	<b>166</b>
<b>2.10 ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΡΙΓΑΝΙΟΥ</b>								
1. Ριγάνι	214	150	-29,91%	-1,00%	122	12	36	170
2. Διάσελλο	30	2	-93,33%	-3,11%	1	0	0	1
3. Πόρος	51	16	-68,63%	-2,29%	9	1	3	13
<b>ΣΥΝΟΛΟ 2.10.</b>	<b>295</b>	<b>168</b>			<b>132</b>	<b>13</b>	<b>39</b>	<b>184</b>
<b>2.11 ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΣΚΑΛΑΣ</b>								
1. Σκάλα	223	289	29,60%	0,99%	343	34	103	480
<b>ΣΥΝΟΛΟ 2.11.</b>	<b>223</b>	<b>289</b>			<b>343</b>	<b>34</b>	<b>103</b>	<b>480</b>
<b>ΣΥΝΟΛΟ 2</b>	<b>2.635</b>	<b>2.646</b>			<b>2.951</b>	<b>294</b>	<b>886</b>	<b>4.131</b>
<b>ΣΥΝΟΛΟ Δ.ΕΝΟΤΗΤΑΣ (1+2)</b>	<b>12.625</b>	<b>17.596</b>	<b>39,37%</b>	<b>1,31%</b>	<b>22.602</b>	<b>2259</b>	<b>6781</b>	<b>31.642</b>

\* Λαμβάνεται υπό όψη ο πραγματικός πληθυσμός των απογραφών 1981 και 2011

\*\* Η εκτίμηση της ποσοστιαίας προσαύξησης του πληθυσμού, λόγω των οικονομικών μεταναστών, των Ρομά και του παραθεριστικού πληθυσμού, προκύπτει με βάση τα επίσημα στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ., που αφορούν στην καταγραφή των οικονομικών μεταναστών και των εξοχικών - δευτερευουσών κατοικιών στην περιοχή (απογραφή 2011), καθώς επίσης και των διανυκτερεύσεων σε κύρια τουριστικά καταλύματα της περιοχής (Υπουργείο Τουρισμού).

\*\* Η μέγιστη προσαύξηση λόγω παραθεριστικού πληθυσμού στην Δ. Ενότητα Ναυπάκτου, υπολογίζεται στο 30% του πληθυσμού και προκύπτει από το ποσοστό των δευτερευουσών - εξοχικών κατοικιών με βάση την απογραφή του έτους 2011.

\*\* Η προσαύξηση λόγω οικονομικών μεταναστών - τσιγγάνων υπολογίζεται στο 10% του πληθυσμού και βασίζεται στην απογραφή των ειδικών ομάδων πληθυσμού της στατιστικής υπηρεσίας σε εγχώρια κλίμακα.

### 1.3.2. ΟΙΚΙΣΤΙΚΟΙ ΥΠΟΔΟΧΕΙΣ

Η καταγραφή των οικιστικών επιφανειών των θεσμοθετημένων οικιστικά περιοχών και η εκτίμηση της χωρητικότητάς τους γίνεται κατά οικιστική ενότητα, και περιλαμβάνει :

- την νότια παραθαλάσσια αστική οικιστική ενότητα **Ναυπάκτου - Λυγιά - Ξηροπήγαδου**, που περιλαμβάνει την περιοχή του σχεδίου πόλης και την διάσπαρτη δόμηση στην ανατολική και δυτική φυσική προέκταση της πόλης και
- την κεντρική και βόρεια αγροτική ενδοχώρα, η οποία περιλαμβάνει το σύνολο των **αγροτικών οικισμών** εντός των διοικητικών ορίων της Δ. Ενότητας Ναυπάκτου.

**Η συνολική επιφάνεια** των θεσμοθετημένων οικιστικών υποδοχέων της Δ. Ενότητας Ναυπάκτου αντιστοιχεί σε **9.051,60 στρ.**, η οποία περιλαμβάνει :

- την περιοχή του εγκεκριμένου σχεδίου πόλης Ναυπάκτου - Λυγιά - Ξηροπήγαδου, των περιοχών εργατικής κατοικίας του Ο.Ε.Κ. και του σχεδίου πόλης Καστρακίου, **συνολικής επιφανείας 4.097,70 στρ.**, συμπεριλαμβανομένων των ανατολικών και δυτικών επεκτάσεων του σχεδίου πόλης Ναυπάκτου του έτους 2005, που βρίσκονται σε εκκρεμότητα επανέγκρισης με Π.Δ.
- τους οριοθετημένους περιαστικούς οικισμούς και συνοικισμούς Δάφνης - Σκάλας - Κ. Μαμουλάδας - Κ. Αφροξυλιάς - Βομβοκούς - Λεύκας Βομβοκούς - Βελβίνας, **συνολικής επιφανείας 3.129,95 στρ.**
- τους οριοθετημένους αγροτικούς οικισμούς και συνοικισμούς της κεντρικής και βόρειας απομακρυσμένης αγροτικής ενότητας, **συνολικής επιφανείας 1.823,95 στρ.**

όπως υπολογίζονται μετά τον ακριβέστερο προσδιορισμό των ορίων τους που έγινε κατά τη μελέτη επικαιροποίησης της Α' Φάσης του νέου Γ.Π.Σ. (Τεύχος ΙΙΙ) και των νέων υποβάθρων που την συνοδεύουν.

Όπως προκύπτει από τις διαπιστώσεις του κεφαλαίου Α5 του Τεύχους ΙΙΙ της μελέτης, **η χωρητικότητα κορεσμού των υφιστάμενων οικιστικών υποδοχέων της Δ.Ε. Ναυπάκτου, δεν επαρκεί για την εξυπηρέτηση του προγραμματικού μεγέθους του πληθυσμού για το έτος 2030**, λαμβάνοντας υπόψη τον Μέσο Ετήσιο Ρυθμό Μεταβολής (Μ.Ε.Ρ.Μ), τόσο για την τριακονταετία 1981 - 2011 (ριζοσπαστικό - έντονα παρεμβατικό σενάριο), όσο και για τη δεκαετία 2001 - 2011 (μηδενικό σενάριο) και την εικοσαετία 1991 - 2011 (σενάριο ήπιας ανάπτυξης).

**Η εκτιμώμενη χωρητικότητα κορεσμού** της συνολικής επιφάνειας των θεσμοθετημένων οικιστικών υποδοχέων της Δ.Ε. Ναυπάκτου (9.051,60 στρ.), υπολογίζεται σε **29.764 κατοίκους** (Πίνακας Π1-3).

Με βάση την συνολική αυτή χωρητικότητα κορεσμού, **δεν επαρκεί η συνολική επιφάνεια των οικιστικών υποδοχέων για την κάλυψη του προγραμματικού μεγέθους 31.642 κατοίκων** του πληθυσμού της Δ.Ε. Ναυπάκτου για το έτος 2030 και απαιτείται η εξασφάλιση πρόσθετων επιφανειών - επεκτάσεων.

Η μεθοδολογία που ακολουθείται για τον υπολογισμό της χωρητικότητας κορεσμού και των απαιτούμενων επεκτάσεων των οικιστικών υποδοχέων, **όπως περιγράφεται αναλυτικά στο κεφάλαιο Α5 του Τεύχους ΙΙΙ** επικαιροποίησης της Α' Φάσης του νέου Γ.Π.Σ., προκύπτει με βάση τα ισχύοντα πολεοδομικά σταθερότυπα (Υ.Α.0788/05-03-2004/ΦΕΚ285Δ/2004), σε συνδυασμό με την μέθοδο υπολογισμού της χωρητικότητας των οικιστικών υποδοχέων με βάση την με αρ.72343/1885/28-07-2021 Υ.Α. καθορισμού τεχνικών προδιαγραφών για τις μελέτες των Τοπικών Πολεοδομικών Σχεδίων, τα οποία αντικαθιστούν τα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια (Γ.Π.Σ. / Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.) μετά την ισχύ του Ν.4447/2016.

Από την εκτιμώμενη χωρητικότητα κορεσμού για κάθε οικισμό μέσα στα θεσμοθετημένα όρια και τον προγραμματικό πληθυσμό, υπολογίζεται η απομένουσα χωρητικότητα των οικισμών.

Όπου η απομένουσα χωρητικότητα είναι αρνητική, απαιτούνται επεκτάσεις για την κάλυψη των αναγκών του πληθυσμού.

Όπως προκύπτει από την καταγραφή των θεσμοθετημένων οικιστικών περιοχών και τη συσχέτιση της εκτιμώμενης χωρητικότητας κορεσμού με το προγραμματικό μέγεθος πληθυσμού για το έτος 2030 (Πίνακας Π1-3) **για την κάλυψη της μελλοντικής ζήτησης απαιτούνται επεκτάσεις του σχεδίου πόλης Ναυπάκτου - Λυγιά - Ξηροπήγαδου, συνολικής επιφανείας 2.183 στρ.**, ενώ μικρότερες επεκτάσεις απαιτούνται στους πιο συνεκτικά διαμορφωμένους και δυναμικούς περιστατικούς οικισμούς της Κάτω Δάφνης και της Κάτω Αφροξυλιάς.

Για τον υπολογισμό της χωρητικότητας κορεσμού του σχεδίου πόλης, γίνεται η **παραδοχή ότι μέχρι το έτος 2030 θα έχει επανεγκριθεί με Π.Δ. και θα έχει εφαρμοστεί πλήρως στο σύνολό του το σχέδιο πόλης των επεκτάσεων του Γ.Π.Σ./88**, που εγκρίθηκε αρχικά με Υ.Α. το έτος 2005 (ΦΕΚ1242Δ/2005).

Κατά συνέπεια, η πρόσθετη ζήτηση για κύρια (Α) και παραθεριστική (Β) κατοικία και μετά την ισχύ του Νέου Γ.Π.Σ. αναμένεται να αναπτυχθεί **στην περιφέρεια του σχεδίου πόλης Ναυπάκτου - Λυγιά - Ξηροπήγαδου, με επιδείνωση των πολεοδομικών προβλημάτων και των συγκρούσεων χρήσεων γης από την επέκταση της άναρχης δόμησης**, ιδίως στην περιοχή της Παλαιοπαναγιάς που αποτελεί την φυσική επέκταση της πόλης.

Η προτεινόμενη πολεοδόμηση της Παλαιοπαναγιάς, αφορά στη **ρύθμιση - πολεοδομική οργάνωση και βιώσιμη οικιστική ανάπτυξη των ήδη διαμορφωμένων περιοχών κατοικίας και όχι στην απαιτούμενη αύξηση της χωρητικότητας** για την κάλυψη της μελλοντικής ζήτησης στην παραθαλάσσια ενότητα.

Η συνολικά διαμορφωμένη με διάσπαρτη δόμηση περιοχή της Παλαιοπαναγιάς, αποτελεί μια ιδιαίτερα εκτεταμένη οικιστική περιοχή, με άτυπες συγκεντρώσεις κύριας και παραθεριστικής κατοικίας, η οποία έχει δομηθεί κατά το μεγαλύτερο μέρος της ως οικισμός προς του 23', συνολικής έκτασης **περίπου 2.500 στρ.** και αποτελεί μια εκτεταμένη, ενιαία και τμηματικά συνεκτική ενότητα άτυπων συγκεντρώσεων κύριας και παραθεριστικής κατοικίας.

Τα όρια των νεότερων περιοχών επέκτασης του σχεδίου πόλης Ναυπάκτου - Λυγιά - Ξηροπήγαδου, **του έτους 2005**, προσαρμόστηκαν κατά κανόνα στα όρια του ισχύοντος Γ.Π.Σ./88, με αποτέλεσμα να χαρακτηρίζονται από ακανόνιστο και δυσλειτουργικό σχήμα, δημιουργώντας

απομονωμένες ενότητες του σχεδίου πόλης, με δυσκολία σύνδεσής τους με το βασικό οδικό δίκτυο και τον κεντρικό πυρήνα της πόλης.

Για τον σκοπό αυτό, **προτείνεται η εξομάλυνση των ορίων των περιοχών επέκτασης του σχεδίου πόλης, στις περιοχές του Λυγιά και του Ξηροπήγαδου και εκατέρωθεν της οδού Θέρμου**, με παράλληλη ένταξη στο σχέδιο πόλης, της περιοχής των εργατικών κατοικιών του Ο.Ε.Κ. πλησίον της οδού Θέρμου, καθώς και των διάσπαρτων περιοχών κατοικίας στις παρυφές του σχεδίου πόλης.

Ειδικότερα, η προτεινόμενη εξομάλυνση του σχεδίου στις περιοχές του Λυγιά και του Ξηροπήγαδου, περιλαμβάνει κατ' αρχήν την ένταξη στο σχέδιο πόλης, των εκτάσεων με διάσπαρτη δόμηση που καταγράφονται μεταξύ των προερχόντων νοτίων ορίων του σχεδίου πόλης, μέχρι την προτεινόμενη **χάραξη της οριακής οδού**, η οποία θα λειτουργήσει ως παράκαμψη των ανατολικών επεκτάσεων του παραδοσιακού οικισμού (Χάρτες Π2 και Π3-1Α).

Η προτεινόμενη οριακή οδός του σχεδίου, θα συνδέσει την παράλληλη στον χείμαρρο Σκα(λα) οδό Μεγάλου Αλεξάνδρου, με την Π.Ε.Ο., στη θέση της συμβολής της με την περιμετρική οδό της πόλης.

Όσον αφορά στην προτεινόμενη εξομάλυνση του σχεδίου πόλης εκατέρωθεν της οδού Θέρμου, γίνεται με σκοπό κυρίως την προσαρμογή του στο όριο του ισχύοντος Γ.Π.Σ./88 και την ένταξη – ενσωμάτωση των εργατικών κατοικιών που βρίσκονται πλησίον της περιμετρικής οδού, στον ενιαίο πολεοδομικό ιστό της πόλης.

**Το εγκριμένο σχέδιο πόλης στην περιοχή του Νεοκάστρου (Λυγιά)**, σχηματίζει μια πολεοδομική ενότητα ασύνδετη με τον υπόλοιπο πολεοδομικό ιστό της πόλης και είναι κατά το μεγαλύτερο μέρος του ανεφάρμοστο.

Για την ολοκλήρωση του πολεοδομικού ιστού της αστικής ενότητας Ναυπάκτου - Λυγιά - Ξηροπήγαδου και τον ενιαίο πολεοδομικό - κυκλοφοριακό σχεδιασμό της περιοχής, με τη σύνδεση όλων των πολεοδομικών ενότητων με τον ιστορικό πυρήνα της Ναυπάκτου, **προτείνεται η ένταξη στο σχέδιο πόλης, του τμήματος που περιβάλλεται από τα όρια του σχεδίου πόλης Λυγιά και Νεοκάστρου (Λυγιά)**, μέχρι την περιοχή των Δημοσίων Κτημάτων πλησίον της όχθης του χείμαρρου Σκα(λα) (Χάρτης Π2).

Με την προτεινόμενη αυτή επέκταση - ένταξη της περιοχής στο σχέδιο πόλης, πέραν της ολοκλήρωσης του πολεοδομικού ιστού, **επιτυγχάνεται μερικώς και η αναγκαία αύξηση της χωρητικότητας** του σχεδίου πόλης της παραθαλάσσιας αστικής ενότητας, με βάση το προγραμματικό μέγεθος του πληθυσμού για το έτος 2030, δεδομένου ότι η περιοχή είναι αδόμητη και δεν φαίνεται να συγκεντρώνει πλέον χαρακτηριστικά γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας.

Όσον αφορά στην περιαστική ενότητα, προτείνεται η **ήπια πολεοδόμηση των κύριων οικισμών της Δάφνης - Σκάλας - Κ. Αφροξυλιάς - Κ. Μαμουλάδας**, με την συμπλήρωση - τμηματική ένταξη των άτυπων οικιστικών συγκεντρώσεων διάσπαρτης δόμησης που καταγράφονται στην περιφέρειά τους.

Ειδικότερα στους οικισμούς της **Κ. Αφροξυλιάς και ιδίως της Δάφνης**, οι προτεινόμενες τμηματικές επεκτάσεις, εξυπηρετούν, μεταξύ άλλων, και την κάλυψη των μελλοντικών αναγκών για

κύρια και παραθεριστική κατοικία, όπως προκύπτουν από τα εκτιμώμενα προγραμματικά μεγέθη των οικισμών για το έτος 2030.

Όσον αφορά στην ενότητα των απομακρυσμένων αγροτικών οικισμών, κύρια κατεύθυνση είναι η **αναβάθμιση του ρόλου του οικισμού του Ριγανίου** στην ευρύτερη περιοχή, με την προτεινόμενη χωροθέτηση οργανωμένου υποδοχέα πρότυπων αγροτουριστικών μονάδων και παραθεριστικής κατοικίας, στην περιφέρεια του οικισμού, συμπεριλαμβάνοντας και το οριοθετημένο τμήμα του συνοικισμού του Διάσσελου.

Παράλληλα, προτείνεται η **κατάργηση της ζώνης 800 μ. του οικισμού του Πόρου, με ήπια πολεοδόμηση του συνεκτικού και του διαμορφωμένου τμήματος** και καθορισμό παρεκκλίσεων των όρων δόμησης και αρτιότητας των υπαρχόντων οικοπέδων στο εναπομένον τμήμα της ζώνης, προκειμένου να εξακολουθήσουν να δομούνται με τις υπάρχουσες διατάξεις.

Όσον αφορά στους οικισμούς **Νεοκάστρου και Βελβίνας**, οι προτεινόμενες επεκτάσεις των ορίων τους είναι διορθωτικές και έχουν αποκλειστικό σκοπό την θεσμοθέτηση των παλαιών πυρήνων των οικισμών που προϋπήρχαν της οριοθέτησής τους και όχι της αύξησης της χωρητικότητάς τους, η οποία δε δικαιολογείται από τα προγραμματικά μεγέθη του πληθυσμού για το έτος 2030.

Δεν διαφοροποιούνται οι επιφάνειες των λοιπών οριοθετημένων περιαστικών και λοιπών απομακρυσμένων αγροτικών οικισμών - συνοικισμών της περιοχής, πλην της συμπληρωματικής οριοθέτησης ή καταγραφής, διαμορφωμένων οικιστικά τμημάτων στην περιφέρεια των οικισμών που εμφανίζουν στοιχειώδη δυναμική.

**Επισημαίνεται ότι κάθε επέκταση οριοθετημένου οικισμού που δεν αποτελεί διόρθωση του ορίου του, θεσμοθετείται μετά από έγκριση πολεοδομικής μελέτης.**

Η συνολική **επιφάνεια των υφιστάμενων - θεσμοθετημένων οικιστικών υποδοχέων και των προτεινόμενων επεκτάσεών τους**, όπως αναφέρθηκαν, καταγράφεται αναλυτικά στον πίνακα Π1-4.

Τα μεγέθη των οικιστικών υποδοχέων της όπως προτείνεται να διαμορφωθούν τελικά, καλύπτουν τις ανάγκες του μόνιμου - πραγματικού και εποχιακού πληθυσμού και έχουν ως εξής:

- Στην **νότια παραθαλάσσια ενότητα** :
  - Το **εγκεκριμένο σχέδιο πόλης Ναυπάκτου - Λυγιά - Ξηροπήγαδου** συνολικής επιφανείας : **2.682,33 στρ.**
  - **Οι περιοχές των προβλεπόμενων επεκτάσεων του Γ.Π.Σ./88** του σχεδίου πόλης (ανατολική - δυτική επέκταση) που βρίσκονται σε στάδιο επανέγκρισης με Π.Δ., συνολικής επιφανείας : **1.290,26 στρ.**
  - **Οι προτεινόμενες επεκτάσεις - εξομαλύνσεις του νότιου τμήματος του σχεδίου πόλης Λυγιά και Ξηροπήγαδου**, συνολικής επιφανείας : **569,50 στρ.**
  - **Η προτεινόμενη επέκταση στο τμήμα μεταξύ του σχεδίου πόλης Λυγιά και Νεοκάστρου (Λυγιά)**, επιφανείας : **458,57 στρ.**
  - **Η προτεινόμενη εξομάλυνση - επέκταση περιμετρικά του ορίου**

- του σχεδίου πόλης Νεοκάστρου (Λυγιά), μέχρι το κοιμητήριο Ξηροπήγαδου για την ένταξη διάσπαρτων περιοχών κατοικίας επιφανείας : 144,65 στρ.
- Οι προτεινόμενες επεκτάσεις - εξομαλύνσεις του σχεδίου πόλης εκατέρωθεν της οδού Θέρμου, συνολικής επιφανείας : 140,05 στρ.
  - Η προτεινόμενη εξομάλυνση - στοιχειώδης επέκταση του ορίου του σχεδίου πόλης στην περιοχή του παραδοσιακού οικισμού της Ναυπάκτου, για την ένταξη διάσπαρτων συγκεντρώσεων κατοικίας, συνολικής επιφανείας : 35,09 στρ.
  - Η περιοχή του σχεδίου πόλης Καστρακίου επιφανείας : 69,15 στρ.
  - Οι περιοχές των εγκεκριμένων σχεδίων εργατικών κατοικιών Ο.Ε.Κ. συνολικής επιφανείας : 55,96 στρ.
  - Η διαμορφωμένη με διάσπαρτη δόμηση περιοχή της Παλαιοπαναγιάς που δομείται εν μέρει ως οικισμός προ του 23', και εν μέρει ως εκτός σχεδίου, η οποία ρυθμίζεται πολεοδομικά με ήπιας μορφής πολεοδόμηση κύριας και παραθεριστικής κατοικίας, επιφανείας : 2.595,97 στρ.
  - Στην περιαστική ενότητα :
    - Οι περιοχές των οριοθετημένων περιαστικών οικισμών με τις διατάξεις του Π.Δ. 24-04-85 : Δάφνης - Σκάλας - Κ. Μαμουλάδας - Κ. Αφροξυλιάς - Βομβοκούς - Λεύκας Βομβοκούς, Βελβίνα, συνολικής επιφανείας : 3.129,94 στρ.
    - Η προτεινόμενη εξομάλυνση του ορίου του οικισμού της Κ. Δάφνης και η επέκταση, με την ενσωμάτωση της διάσπαρτης δόμησης σε επαφή με το νότιο και δυτικό όριο του οικισμού, συνολικής επιφανείας : 148,18 στρ.
    - Η προτεινόμενη εξομάλυνση - του ορίου του οικισμού της Σκάλας και η επέκταση , με την ενσωμάτωση της διάσπαρτης δόμησης στην περιφέρειά του και ειδικότερα κατά μήκος της ανατολικής εισόδου του οικισμού, επιφανείας : 76,36 στρ.
    - Η προτεινόμενη στοιχειώδης επέκταση του ορίου του οικισμού της Κ. Αφροξυλιάς με την ενσωμάτωση περιοχών διάσπαρτης δόμησης στις παρυφές του ορίου της, επιφανείας : 59,11 στρ.
    - Η προτεινόμενη οριοθέτηση των παλαιών συνοικισμών «Λυγιά» «Πλατάνι» και «Μπάμπαλη» στην περιφέρεια του οικισμού της Κ. Αφροξυλιάς που εσφαλμένα δεν εντάχθηκαν στην αρχική οριοθέτησή του οικισμού, συνολικής επιφανείας : 143,76 στρ.
    - Η προτεινόμενη στοιχειώδης επέκταση του ορίου του οικισμού της

- Βομβοκούς** με την ενσωμάτωση περιοχών διάσπαρτης δόμησης στις παρυφές του ορίου της, επιφανείας : **23,34 στρ.**
- **Η προτεινόμενη στοιχειώδης επέκταση του οικισμού της Λεύκας Βομβοκούς** με την ενσωμάτωση περιοχών διάσπαρτης δόμησης στις παρυφές του ορίου της, επιφανείας : **54,57 στρ.**
  - **Η προτεινόμενη οριοθέτηση του τμήματος - παλαιάς γειτονιάς του οικισμού της Βελβίνας στη θέση «Κάτω Χωριό»,** που περιλαμβάνει παλαιό συνοικισμό, σε φυσική προέκταση του οριοθετημένου οικισμού, επιφανείας : **74,28 στρ.**
  - **Στην αγροτική ενότητα :**
    - **Οι περιοχές των οριοθετημένων αγροτικών οικισμών της κεντρικής και βόρειας αγροτικής ενδοχώρας, με τις διατάξεις του Π.Δ. 24-04-85,** συνολικής επιφανείας : **1.690,87 στρ.**
    - **Η επιφάνεια του διαμορφωμένου τμήματος της περιοχής του οικισμού του Πόρου που οριοθετείται με ακτίνα 800 μ.,** επιφανείας : **133,08 στρ.**  
όπως προσδιορίστηκε από ακριβέστερη οριοθέτηση κατά την Β' Φάση της μελέτης, για το οποίο προτείνεται κατάργηση της ακτίνας και ήπια πολεοδόμηση
    - **Η προτεινόμενη οριοθέτηση του παλαιού τμήματος του οικισμού του Νεοκάστρου,** που εσφαλμένα δε συμπεριλήφθηκε στην αρχική οριοθέτηση του οικισμού, επιφανείας : **108,13 στρ.**
    - **Η προτεινόμενη οριοθέτηση – επέκταση τμήματος διάσπαρτης δόμησης ανατολικά του οικισμού των Πιτσιναϊκών,** επιφανείας : **43,88 στρ.**
- Με βάση τις προτεινόμενες διορθώσεις - συμπληρώσεις - επεκτάσεις των ορίων των οικιστικών υποδοχέων, διαμορφώνονται οι τελικές επιφάνειες σχεδιασμού για το έτος 2030, οι οποίες περιλαμβάνουν (Πίνακας 1-4) :**
- **Την ευρύτερη περιοχή του σχεδίου πόλης Ναυπάκτου - Λυγιά - Ξηροπήγαδου,** που αντιστοιχεί στα θεσμοθετημένα όρια του σχεδίου, τις περιοχές επέκτασης του Γ.Π.Σ./88 με τις προτεινόμενες επεκτάσεις - εξομαλύνσεις των ορίων τους, τις εργατικές κατοικίες και το σχέδιο πόλης Καστρακίου, συνολικής επιφανείας : **5.445,56 στρ.**
  - **Την διαμορφωμένη οικιστικά περιοχή της Παλαιοπαναγιάς,** που ρυθμίζεται με ήπια πολεοδόμηση, επιφανείας : **2.595,97 στρ.**
  - **Την συνολική επιφάνεια των οριοθετημένων περιστατικών οικισμών και των προτεινόμενων επεκτάσεών τους,** συνολικής επιφανείας : **3.709,55 στρ.**
  - **Την συνολική επιφάνεια των οριοθετημένων αγροτικών οικισμών της κεντρικής και βόρειας αγροτικής ενότητας, και των προτεινόμενων**

επεκτάσεών τους συνολικής επιφανείας :

**1.975,96 στρ.**

Η χωρητικότητα των επί μέρους οικιστικών υποδοχέων της Δ.Ε. Ναυπάκτου, όπως διαμορφώνονται με τις προτεινόμενες προσαρμογές των ορίων τους, **υπερκαλύπτει τις οικιστικές ανάγκες του πληθυσμού για το έτος 2030**, όπως προκύπτουν από τα προγραμματικά μεγέθη.



ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΧΩΡΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΕΤΟΥΣ 2030 ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΜΕΝΩΝ ΟΙΚΙΣΜΩΝ Δ.ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ - ΜΕΡΜ 1981-2011														
A/A	Ονόματα Οικισμών	Θεσμοθ. έκταση (στρ.)	Μέσος συντελεστής δόμησης	Ποσοστό οικοδο/σιμων οικοπεδών, εκτός Κ.Χ.	Επιφάνεια οικοδο/σιμων οικοπεδών, εκτός Κ.Χ. (στρ.)	Σταθερότυπο ωφέλιμης επιφάνειας κατοικίας (μ2/κατ.)*	Σταθερότυπο γης για κοιν. & τεχνική υποδομή (μ2/κατ.)**	Θεωρητική Πυκνότητα Netto (κατ./Ha)	Θεωρητική Πυκνότητα Brutto (κατ./Ha)	Βαθμός κορεσμού	Χωρητικότητα Κορεσμού (κατ.)	Πληθυσμός 2030 (κατ.)	Απομένουσα Χωρητικότητα (κατ.)	Απαιτούμενες επεκτάσεις (στρ)
		Ε	σ	π	ε=Ε*π	κ	υ	$d=\sigma/(k+u*\sigma)*10^4$	$d1=c/(E/10)$	λ	$c=ε*d*\lambda$	ρ	$c'=c-p$	$ε'=-c'/d1*10$
<b>1. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΧΩΡΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΟΙΚΙΣΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ - ΛΥΓΙΑ - ΞΗΡΟΠΗΓΑΔΟΥ (ΠΑΡΑΘΑΛΑΣΣΙΑ ΕΝΟΤΗΤΑ)</b>														
<b>1.1 ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ - ΛΥΓΙΑ - ΞΗΡΟΠΗΓΑΔΟΥ</b>														
<b>1.1 ΡΥΜΟΤΟΜΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ</b>														
1	Εγκεκριμένο Ρυμοτομικό Σχέδιο Ναυπάκτου - Λυγιά - Ξηροπήγαδου	2.682,33	1,00	60%	1609,40	45,00	20,00	153,85	46,15	0,50	12.380			
2	Υπό επανέγκριση Ρυμοτομικό Σχέδιο Ναυπάκτου (ανατολική & δυτική επέκταση)	1290,26	0,80	60%	774,16	45,00	20,00	131,15	39,34	0,50	5.076			
3	Ρυμοτομικό Σχέδιο Εργατικών Κατοικιών I	17,19		60%	10,31	45,00	20,00	131,15	39,34	0,50	68			
4	Ρυμοτομικό Σχέδιο Εργατικών Κατοικιών II	19,34		60%	11,60	45,00	20,00	131,15	39,34	0,50	76			
5	Ρυμοτομικό Σχέδιο Εργατικών Κατοικιών III	19,43		60%	11,66	45,00	20,00	131,15	39,34	0,50	76			
6	Ρυμοτομικό σχέδιο Καστρακίου	69,15		60%	41,49	45,00	20,00	131,15	39,34	0,50	272			
<b>ΣΥΝΟΛΟ 1 (1+2+3+4+5+6)</b>		<b>4.097,70</b>							<b>43,80</b>		<b>17.949</b>	<b>27.511</b>	<b>-9.563</b>	<b>2.183</b>
<b>2. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΧΩΡΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΛΟΙΠΩΝ - ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΟΙΚΙΣΜΩΝ Δ.ΕΝΟΤΗΤΑΣ (ΒΟΡΕΙΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ)</b>														
<b>2.1 ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΦΡΟΞΥΛΙΑΣ</b>														
1	Κάτω Αφροξυλιά	365,66	0,40	60%	219,39	45,00	15,00	78,43	18,82	0,40	688	867	-178	95
2	Άνω Αφροξυλιά	57,46	0,80	60%	34,48	45,00	5,00	163,27	39,18	0,40	225	3	222	-
<b>ΣΥΝΟΛΟ 2.1</b>		<b>423,12</b>							<b>21,59</b>		<b>913</b>	<b>870</b>	<b>44</b>	<b>95</b>
<b>2.2 ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΒΕΛΒΙΝΑΣ</b>														
1	Βελβίνα	141,26	0,60	60%	84,76	45,00	10,00	117,65	28,24	0,40	399	68	331	-
<b>ΣΥΝΟΛΟ 2.2</b>		<b>141,26</b>							<b>28,24</b>		<b>399</b>	<b>68</b>	<b>331</b>	<b>-</b>
<b>2.3 ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΒΛΑΧΟΜΑΝΔΡΑΣ</b>														
1	Βλαχομάνδρα	217,06	0,48	60%	130,23	45,00	15,00	91,95	22,07	0,40	479	89	390	-
2	Γέφυρα Μπανιά	155,65	0,60	60%	93,39	45,00	15,00	111,11	26,67	0,40	415	52	363	-
3	Σφηκαίικα	90,31	0,80	60%	54,19	45,00	15,00	140,35	33,68	0,40	304	45	260	-
<b>ΣΥΝΟΛΟ 2.3</b>		<b>463,02</b>							<b>25,88</b>		<b>1.198</b>	<b>186</b>	<b>1.013</b>	<b>-</b>
<b>2.4 ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΒΟΜΒΟΚΟΥΣ</b>														
1	Βομβοκού	198,42	0,60	60%	119,05	45,00	15,00	111,11	26,67	0,40	529	59	470	-
2	Λεύκα Βομβοκούς κ.λπ.	109,18	0,60	60%	65,51	45,00	15,00	111,11	26,67	0,40	291	154	137	-
<b>ΣΥΝΟΛΟ 2.4</b>		<b>307,61</b>							<b>26,67</b>		<b>820</b>	<b>213</b>	<b>607</b>	<b>-</b>
<b>2.5 ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΔΑΦΝΗΣ</b>														
1	Δάφνη	470,88	0,57	60%	282,53	45,00	15,00	106,44	25,55	0,40	1.203	365	838	-
2	Κάτω Δάφνη	228,82	0,40	60%	137,29	45,00	15,00	78,43	18,82	0,40	431	1.022	-592	314
<b>ΣΥΝΟΛΟ 2.5</b>		<b>699,70</b>							<b>23,35</b>		<b>1.634</b>	<b>1.387</b>	<b>246</b>	<b>314</b>
<b>2.6 ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΜΑΜΟΥΛΑΔΑΣ</b>														
1	Κάτω Μαμουλάδα	1.134,11	0,40	60%	680,47	45,00	15,00	78,43	18,82	0,40	2.135	454	1.680	-
2	Άνω Μαμουλάδα	147,84	0,48	60%	88,71	45,00	5,00	101,27	24,30	0,40	359	18	341	-
<b>ΣΥΝΟΛΟ 2.6</b>		<b>1.281,96</b>							<b>19,46</b>		<b>2.494</b>	<b>472</b>	<b>2.022</b>	<b>-</b>
<b>2.7 ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΝΕΟΚΑΣΤΡΟΥ</b>														
1	Νεόκαστρο	57,87	0,80	60%	34,72	45,00	5,00	163,27	39,18	0,40	227	64	163	-
<b>ΣΥΝΟΛΟ 2.7</b>		<b>57,87</b>							<b>39,18</b>		<b>227</b>	<b>64</b>	<b>163</b>	<b>-</b>

Α/Α	Ονόματα Οικισμών	Θεσμοθ. έκταση (στρ.)	Μέσος συντελεστής δόμησης	Ποσοστό οικοδο/σιμων οικοπ.έδων, εκτός Κ.Χ.	Επιφάνεια οικοδο/σιμων οικοπ.έδων, εκτός Κ.Χ. (στρ.)	Σταθερότυπο ωφέλιμης επιφάνειας κατοικίας (μ2/κατ.)*	Σταθερότυπο γης για κοιν. & τεχνική υπ.οδομή (μ2/κατ.)**	Θεωρητική Πυκνότητα Netto (κατ./Ha)	Θεωρητική Πυκνότητα Brutto (κατ./Ha)	Βαθμός κορεσμού	Χωρητικότητα Κορεσμού (κατ.)	Πληθυσμός 2030 (κατ.)	Απ.ομένουσα Χωρητικότητα (κατ.)	Απ.απούμενες επ.εκτάσεις (στρ)
		Ε	σ	π	ε=Ε*π	κ	υ	$d=\sigma/(k+u*\sigma)*10^4$	$d1=c/(E/10)$	λ	$c=\varepsilon*d*\lambda$	ρ	$c'=c-\rho$	$\varepsilon'=\varepsilon'/d1*10$
<b>2.8</b>	<b>ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΑΚΙΟΥ</b>													
1	Παλαιοχωράκιο	111,93	0,60	60%	67,16	45,00	10,00	117,65	28,24	0,40	316	32	284	-
2	Μικρό Παλαιοχωράκιο	123,01	0,60	60%	73,81	45,00	10,00	117,65	28,24	0,40	347	8	339	-
	<b>ΣΥΝΟΛΟ 2.8</b>	<b>234,94</b>							<b>28,24</b>		<b>663</b>	<b>40</b>	<b>623</b>	-
<b>2.9</b>	<b>ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΠΙΤΣΙΝΑΙΚΩΝ</b>													
1	Πιτσίναϊκα	116,76	0,80	60%	70,06	45,00	10,00	150,94	36,23	0,40	423	143	280	-
2	Συκιά - Καστράκι	76,78	0,60	60%	46,07	45,00	10,00	117,65	28,24	0,40	217	23	194	-
	<b>ΣΥΝΟΛΟ 2.9</b>	<b>193,53</b>							<b>33,06</b>		<b>640</b>	<b>166</b>	<b>474</b>	-
<b>2.10</b>	<b>ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΡΙΓΑΝΙΟΥ</b>													
1	Ριγάνι	368,83	0,60	60%	221,30	45,00	15,00	111,11	26,67	0,40	984	170	813	-
2	Διάσελλο	167,38	0,60	60%	100,43	45,00	10,00	117,65	28,24	0,40	473	1	471	-
3	Πόρος (Ζώνη 800μ.)***	133,08	0,48	60%	79,85	45,00	10,00	96,39	23,13	0,40	308	13	295	-
	<b>ΣΥΝΟΛΟ 2.10</b>	<b>669,29</b>							<b>26,36</b>		<b>1.764</b>	<b>184</b>	<b>1.580</b>	-
<b>2.11</b>	<b>ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΣΚΑΛΑΣ</b>													
1	Σκάλα	481,61	0,48	60%	288,97	45,00	15,00	91,95	22,07	0,40	1.063	480	582	-
	<b>ΣΥΝΟΛΟ 2.11</b>	<b>481,61</b>							<b>22,07</b>		<b>1.063</b>	<b>480</b>	<b>582</b>	-
	<b>ΣΥΝΟΛΟ 2 (2.1 + 2.2 + 2.3 + ..... 2.11)</b>	<b>4.953,90</b>							<b>23,85</b>		<b>11.815</b>	<b>4.131</b>	<b>7.685</b>	<b>409</b>
	<b>ΣΥΝΟΛΟ Δ.ΕΝΟΤΗΤΑΣ (1+2)</b>	<b>9.051,60</b>									<b>29.764</b>	<b>31.642</b>	<b>-1.878</b>	<b>2.592</b>

\* Στο σταθερότυπο ωφέλιμης επιφάνειας, έχουν υπολογιστεί 45 μ2/κατ. για κατοικία

\*\* Στο σταθερότυπο γης, για κοινωτική, τεχνική υπ.οδομή, έχουν υπολογιστεί 20 - 5 μ2 και με προσαύξηση ανάλογα με τον χαρακτήρα του οικισμού.

\*\*\* Καταγράφεται το διαμορφωμένο - συνεκτικό τμήμα της ζώνης 800 μ. του Πόρου, όπως προέκυψε από ακριβέστερη οριοθέτηση (133,08 στρ.), το οποίο προτείνεται προς ολοδόμηση και αντιστοιχεί στην επιφάνεια σχεδιασμού μετά την προτεινόμενη κατάργηση της ζώνης 800 μ. και όχι το σύνολο της επιφάνειας της ζώνης (2009,00μ2)

ΠΙΝΑΚΑΣ Π1-4

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΦΑΝΕΙΕΣ ΟΙΚΙΣΤΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΧΕΩΝ Δ.ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2030

A/A	Ονόματα Οικισμών	Σχέδιο π όλης (στρ.)	Περιοχές επεκτάσεων προς πολεοδόμηση (στρ.)	Διαμορφωμένες περιοχές οικισμών προ του 23' που ρυθμίζονται με ήπια πολεοδόμηση	Οριοθετημένος οικισμός προς πολεοδόμηση (στρ.)	Οριοθετημένος οικισμός που δεν πολεοδομείται (στρ.)	Περιοχές διάσπαρτης δόμησης που εντάσσονται στα όρια των οικισμών (στρ.)	Συνεκτικό τμήμα ζώνης 800 μ. προς πολεοδόμηση (στρ.)	Οικισμοί - συνοικισμοί που οριοθετούνται (στρ.)	ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΟΙΚΙΣΤΙΚΟΥ ΥΠΟΔΟΧΕΑ	Ποσοστό % επί της συνολικής επιφάνειας των οικιστικών υποδοχέων της Δ.Ε. Ναυπάκτου
		1	2	3	4	5	6	7	8	9=(1+2+3+4+5+6+7+8)	10
<b>1. ΝΟΤΙΑ ΠΑΡΑΘΑΛΑΣΣΙΑ ΑΣΤΙΚΗ ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ</b>											
<b>1.1</b>	<b>ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ - ΛΥΓΙΑ - ΞΗΡΟΠΗΓΑΔΟΥ</b>										
<b>1.1</b>	<b>ΡΥΜΟΤΟΜΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ</b>										
1	Εγκεκριμένο Ρυμοτομικό Σχέδιο Ναυπάκτου - Λυγιά - Ξηροπήγαδου	2.682,33	1.347,86							5.320,45	
2	Υπό επ' ανέγκριση Ρυμοτομικό Σχέδιο Ναυπάκτου (ανατολική & δυτική επέκταση)	1.290,26									
3	Περιοχή οικισμού προ 23' Παλαιοπαναγιάς			2.595,97						2.595,97	
3	Ρυμοτομικό Σχέδιο Εργατικών Κατοικιών Ι	17,19								17,19	
4	Ρυμοτομικό Σχέδιο Εργατικών Κατοικιών ΙΙ	19,34								19,34	
5	Ρυμοτομικό Σχέδιο Εργατικών Κατοικιών ΙΙΙ	19,43								19,43	
6	Ρυμοτομικό σχέδιο Καστρακίου	69,15								69,15	
<b>ΣΥΝΟΛΟ 1 (1+2+3+4+5+6)</b>		<b>4.097,70</b>	<b>1.347,86</b>	<b>2.595,97</b>	-	-	-	-	-	<b>8.041,53</b>	<b>58,58</b>
<b>2. ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΟΡΕΙΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ</b>											
<b>2.1</b>	<b>ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΦΡΟΞΥΛΙΑΣ</b>										
1	Κάτω Αφροξυλιά		59,11		365,66				143,76	568,53	
2	Άνω Αφροξυλιά					57,46				57,46	
<b>ΣΥΝΟΛΟ 2.1</b>		-	<b>59,11</b>	-	<b>365,66</b>	<b>57,46</b>	-	-	143,76	<b>625,99</b>	<b>4,56</b>
<b>2.2</b>	<b>ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΒΕΛΒΙΝΑΣ</b>										
1	Βελβίνα					141,26	74,28			215,54	
<b>ΣΥΝΟΛΟ 2.2</b>		-	-	-	-	<b>141,26</b>	<b>74,28</b>	-	-	<b>215,54</b>	<b>1,57</b>
<b>2.3</b>	<b>ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΒΛΑΧΟΜΑΝΔΡΑΣ</b>										
1	Βλαχομάνδρα					217,06				217,06	
2	Γέφυρα Μπ'ανιά					155,65				155,65	
3	Σφηκαίικα					90,31				90,31	
<b>ΣΥΝΟΛΟ 2.3</b>		-	-	-	-	<b>463,02</b>	-	-	-	<b>463,02</b>	<b>3,37</b>
<b>2.4</b>	<b>ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΒΟΜΒΟΚΟΥΣ</b>										
1	Βομβοκού					198,42	23,34			221,76	
2	Λεύκα Βομβοκούς					109,18	54,57			163,75	
<b>ΣΥΝΟΛΟ 2.4</b>		-	-	-	-	<b>307,61</b>	<b>77,91</b>	-	-	<b>385,52</b>	<b>2,81</b>
<b>2.5</b>	<b>ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΔΑΦΝΗΣ</b>										
1	Δάφνη				259,41	211,47				470,88	
2	Κάτω Δάφνη		148,18		228,82					377,00	
<b>ΣΥΝΟΛΟ 2.5</b>		-	<b>148,18</b>	-	<b>488,23</b>	<b>211,47</b>	-	-	-	<b>847,88</b>	<b>6,18</b>
<b>2.6</b>	<b>ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΜΑΜΟΥΛΑΔΑΣ</b>										
1	Κάτω Μαμουλάδα				1.105,49	28,62				1.134,11	
2	Άνω Μαμουλάδα					147,84				147,84	
<b>ΣΥΝΟΛΟ 2.6</b>		-	-	-	<b>1.105,49</b>	<b>176,46</b>	-	-	-	<b>1.281,95</b>	<b>9,34</b>

A/A	Ονόματα Οικισμών	Σχέδιο π όλης (στρ.)	Περιοχές επεκτάσεων προς π ολεοδόμηση (στρ.)	Διαμορφωμένες οικιστικά περιοχές που ρυθμίζονται με ήπια π ολεοδόμηση	Οριοθετημένος οικισμός προς π ολεοδόμηση (στρ.)	Οριοθετημένος οικισμός που δεν π ολεοδομείται (στρ.)	Περιοχές διάσπαρτης δόμησης που εντάσσονται στα όρια των οικισμών (στρ.)	Συνεκτικό τμήμα ζώνης 800 μ. προς π ολεοδόμηση (στρ.)	Οικισμοί - συνοικισμοί που οριοθετούνται (στρ.)	ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΟΙΚΙΣΤΙΚΟΥ ΥΠΟΔΟΧΕΑ	% επί της συνολικής επιφάνειας των οικιστικών υποδοχών της Δ.Ε. Ναυπάκτου
		1	2	3	4	5	6	7	8	9=(1+2+3+4+5+6+7+8)	10
<b>2.7</b>	<b>ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΝΕΟΚΑΣΤΡΟΥ</b>										
1	Νεόκαστρο					57,87	108,13			166,00	
<b>ΣΥΝΟΛΟ 2.7</b>		-	-	-	-	<b>57,87</b>	<b>108,13</b>	-	-	<b>166,00</b>	<b>1,21</b>
<b>2.8</b>	<b>ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΑΚΙΟΥ</b>										
1	Παλαιχωράκιο					111,93				111,93	
2	Μικρό Παλαιχωράκιο					123,01				123,01	
<b>ΣΥΝΟΛΟ 2.8</b>		-	-	-	-	<b>234,94</b>	-	-	-	<b>234,94</b>	<b>1,71</b>
<b>2.9</b>	<b>ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΠΙΤΣΙΝΑΙΚΩΝ</b>										
1	Πιτσίναϊκα					116,76	43,88			160,64	
2	Συκιά					76,78				76,78	
<b>ΣΥΝΟΛΟ 2.9</b>		-	-	-	-	<b>193,53</b>	<b>43,88</b>	-	-	<b>237,41</b>	<b>1,73</b>
<b>2.10</b>	<b>ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΡΙΓΑΝΙΟΥ</b>										
1	Ριγάνι				368,83					368,83	
2	Διάσελλο				167,38					167,38	
3	Πόρος (Ζωνη 800μ.)*							133,08		133,08	
<b>ΣΥΝΟΛΟ 2.10</b>		-	-	-	<b>536,21</b>	-	-	<b>133,08</b>	-	<b>669,29</b>	<b>4,88</b>
<b>2.11</b>	<b>ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΣΚΑΛΑΣ</b>										
1	Σκάλα		76,36		481,61	-				557,97	
<b>ΣΥΝΟΛΟ 2.11</b>		-	76,36	-	481,61	-	-	-	-	<b>557,97</b>	<b>4,06</b>
<b>ΣΥΝΟΛΟ 2 (2.1 + 2.2 + 2.3 + ..... 2.11)</b>		-	<b>283,65</b>	-	<b>2.977,19</b>	<b>1.843,62</b>	<b>304,20</b>	<b>133,08</b>	<b>143,76</b>	<b>5.685,50</b>	<b>41,42</b>
<b>ΣΥΝΟΛΟ Δ.ΕΝΟΤΗΤΑΣ (1+2)</b>		<b>4.097,70</b>	<b>1.631,51</b>	<b>2.595,97</b>	<b>2.977,19</b>	<b>1.843,62</b>	<b>304,20</b>	<b>133,08</b>	<b>143,76</b>	<b>13.727,03</b>	<b>100,00</b>

\* Καταγράφεται το διαμορφωμένο - συνεκτικό τμήμα της ζώνης 800 μ. του Πόρου, όπως προέκυψε από ακριβέστερη οριοθέτηση (133,08 στρ.), το οποίο προτείνεται προς π ολεοδόμηση και αντιστοιχεί στην επιφάνεια σχεδιασμού μετά την προτεινόμενη κατάργηση της ζώνης 800 μ.

#### **1.4. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΑΝΑΔΡΑΣΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ**

#### 1.4. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΑΝΑΔΡΑΣΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟ - ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ

Οι κατευθύνσεις των πλαισίων στρατηγικού επιπέδου σχεδιασμού, που επηρεάζουν την περιοχή της Δ. Ενότητας, όπως περιγράφηκαν αναλυτικά (στην Ενότητα 1.1. «Βασικές αρχές - κατευθύνσεις») και εξειδικεύτηκαν για την περιοχή, καθορίζονται κυρίως από το εγκεκριμένο νέο **Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο Π.Δ.Ε. (ΦΕΚ845Δ/2020)**, από τα Ειδικά Χωροταξικά Πλαίσια, κυρίως για τον Τουρισμό και την Βιομηχανία, και από τα Σχέδια Διαχείρισης Υδατικών Πόρων και Πλημμυρών του Υδατικού Διαμερίσματος Δ. Στερεάς Ελλάδας.

Στα πλαίσια της μελέτης του νέου Γ.Π.Σ. διοικητικών ορίων πρώην Δ. Ναυπάκτου, γίνεται συσχέτιση των κατευθύνσεων των πλαισίων στρατηγικού σχεδιασμού, με τις κατευθύνσεις του ρυθμιστικού επιπέδου σχεδιασμού, με **προτάσεις ανάδρασης**, όπως προβλέπεται από τις προδιαγραφές σύνταξης της μελέτης του Γ.Π.Σ./Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. Υ.Α.9572/1845/00 (ΦΕΚ209Δ/7-4-2000) και από τον Νέο Νόμο για τον χωροταξικό - πολεοδομικό Σχεδιασμό 4447/2016 (ΦΕΚ241Α'2016).

Οι προτάσεις αφορούν στη συμπλήρωση - επικαιροποίηση των κατευθύνσεων των πλαισίων στρατηγικού επιπέδου σχεδιασμού, με βάση το Δομικό Σχέδιο Χωρικής Οργάνωσης, και ειδικότερα :

##### 1. Όσον αφορά στο νέο Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο Π.Δ.Ε. 2020, προτείνονται:

- Η **αναθεώρηση της ιεράρχησης του οικιστικού δικτύου** και προσδιορισμού του ρόλου των οικισμών, με την υποστήριξη και αναβάθμιση των κύριων απομακρυσμένων αγροτικών οικισμών που διατηρούν στοιχειώδη δυναμική και καθορίζουν της εξέλιξη του αγροτικού χώρου.

Για τον σκοπό αυτό, προτείνεται η αναβάθμιση του ρόλου και της ιεράρχησης των οικισμών **Δάφνης και Ριγανίου, με την ανακατάταξή τους** από την κατηγορία «Λοιποί οικισμοί 7ου επιπέδου», **στην κατηγορία «Λοιποί Περιφερειακοί Πόλοι 6ου επιπέδου»** σε επίπεδο Χώρας, παράλληλα με τον προσδιορισμό κινήτρων - προγραμμάτων για την στήριξη της τοπικής οικονομίας, με διασύνδεση του ειδικού τουρισμού με την τοπική παραγωγή.

- Η **ειδική και εντοπισμένη αναφορά στη δημιουργία πολυθεματικών δικτύων ειδικού τουριστικού ενδιαφέροντος** των περιοχών με ανεπτυγμένες χρήσεις και δραστηριότητες θεματικού τουρισμού της υπαίθρου, μεταξύ των οποίων και του δικτύου των παρόχθιων του ποταμού Εύηνου οικισμών - συνοικισμών και της προοπτικής σύνδεσής τους με τις όμορες περιοχές, Τριχωνίδας και Ευρυτανίας.

- Η **ειδική και εντοπισμένη αναφορά** στα κυκλοφοριακά προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα κύρια αστικά κέντρα της Περιφέρειας και στις κατευθύνσεις αντιμετώπισής τους.

Η αναγνώριση των κυκλοφοριακών προβλημάτων και η διατύπωση κατευθύνσεων για την υποστήριξη της κίνησης των πεζών και των οικολογικών μέσων μεταφοράς, ιδίως στα ιστορικά κέντρα των πόλεων που χαρακτηρίζονται από σημαντική πολιτιστική κληρονομιά, όπως η περιοχή του παραδοσιακού οικισμού της Ναυπάκτου, είναι απαραίτητη στα πλαίσια των κατευθύνσεων στρατηγικού επιπέδου σχεδιασμού.

**Β. Όσον αφορά στο Ειδικό Πλαίσιο Χωρικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τον Τουρισμό, προτείνεται :**

- **Η ενσωμάτωση μηχανισμών καθορισμού οικονομικών κινήτρων** για την λειτουργική σύνδεση του αστικού τουρισμού με τις ειδικές μορφές τουρισμού της υπαίθρου, στην περίπτωση της Ναυπάκτου και μεγάλου αριθμού πόλεων που χαρακτηρίζονται από πληθυσμιακή και οικονομική πόλωση σε σχέση με τον εξωαστικό χώρο.

**Η διάχυση μέρους των τουριστικών ροών, από τον αστικό στον εξωαστικό χώρο,** αναμένεται να συμβάλει καθοριστικά στην ισόρροπη ανάπτυξη των οικισμών και στην αποκατάσταση της παραγωγικής σχέσης πόλης - υπαίθρου.

- **Η ενσωμάτωση εξειδικευμένων κατευθύνσεων για τη θέση και τη δυναμικότητα της προτεινόμενης ήπιας μαρίνας τουριστικών σκαφών** στην περιοχή των εκβολών του χειμάρρου Σκα, που θα προκύψει από εκτίμηση της βιωσιμότητάς της και της ιεράρχησής της στο δίκτυο τουριστικών λιμένων του Κορινθιακού - Πατραϊκού κόλπου.
- **Η καθιέρωση – υποστήριξη του κεντρικού πυρήνα της πόλης της Ναυπάκτου ως Καστρόπολης** με σημαντική ιστορική σημασία.

**Γ. Όσον αφορά στο Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας Λεκανών Απορροής Υ.Δ. Δυτικής Στερεάς Ελλάδας, προτείνεται :**

- **Η αποτύπωση μιας πιο ρεαλιστικής εικόνας των πιθανών κινδύνων πλημμύρας** και των επιπτώσεών τους, στις παραθαλάσσιες περιοχές της Δ.Ε. Ναυπάκτου και κατ' επέκταση του Υ.Δ. Δυτικής Στερεάς Ελλάδας, λαμβάνοντας υπό όψη πραγματικά γεγονότα των τελευταίων ετών και όχι διάρκειας 50, 100 και 1000 ετών, δεδομένης της διαρκούς μεταβολής της παροχής και των σχηματισμών της κοίτης των υδατορεμάτων και **λαμβάνοντας υπ' όψη έργα διευθέτησης της κοίτης του ποταμού Μόρνου και τμήματος των χειμάρρων Σκα(λα) και Βαρείας,** τα ποία προστατεύουν εν μέρει την παραλιακή ζώνη της Δ.Ε..
- **Στον καθορισμό συγκεκριμένων προτεινόμενων μέτρων πρόληψης - αντιμετώπισης** των πλημμυρών, κατά περίπτωση, με βάση την δεξαμενή μέτρων που καταγράφονται στο Σχέδιο Διαχείρισης, για την εξειδίκευση των μέτρων στις περιοχές που αντιμετωπίζουν κινδύνους (παράκτιες, παρόχθιες περιαστικές, αγροτικές κ.λπ.), με κύρια κατεύθυνση τη διαφοροποίησή τους κατά ζώνες αποστάσεων από την κοίτη των υδατορεμάτων.
- **Στον καθορισμό κατευθύνσεων όσον αφορά στις επιτρεπόμενες χρήσεις γης στις περιοχές δυνητικών κινδύνων πλημμύρας,** με τις οποίες να εναρμονίζεται ο ρυθμιστικός σχεδιασμός μέσω των μελετών Γ.Π.Σ./Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. (Τοπικών Χωρικών Σχεδίων), έτσι ώστε να μην εναπόκειται αποκλειστικά στη διακριτική ευχέρεια των αρμοδίων υπηρεσιών.

- Δ. Όσον αφορά στον αναπτυξιακό σχεδιασμό και προγραμματισμό της περιοχής, ο οποίος καθορίζεται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Περιφέρειας και τα λοιπά τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα της νέας Προγραμματικής Περιόδου 2021 - 2027, είναι αναγκαία η ενσωμάτωση των προτεινόμενων έργων και ενεργειών υλοποίησης των Γ.Π.Σ./Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π., όπως αναφέρονται για τη Ναύπακτο στην Ενότητα Π4 «Πρόγραμμα ενεργοποίησης Γ.Π.Σ/ Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.», λαμβάνοντας υπόψη την προτεινόμενη ιεράρχηση, το χρονοδιάγραμμα ωρίμανσης και την σκοπιμότητα - αποτελεσματικότητά τους.**